

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber de amore - Cod. Ettenheim-Münster 35

Pamphilus <Maurilianus>

[15. Jahrh.]

II. Liber philosophorum moralium

[urn:nbn:de:bsz:31-103127](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-103127)

Ad Lectore.

Mores verba sonant, cortex mysteria condit,
 Sub gemino sensu perlege lector opus.
 Sanguinis est virtus cunctas diffusa per artus,
 Quia medulla in his ossibus ipsa latet.

Epigramma

Dadalicos quisquis Labyrinthi nosse meandros
 Aurea et Hesperidum carpere mala cupis,
 Colchis et exuvias rapuit quas Victor Iason,
 Argolicas postq̄ circumit orbe rates.
 Quae canat Aegypti vates miracula, quaeq̄
 Doctus Arabs tenebris oculis ingenij.
 Hanc videntem luster Sybiam doctosq̄ recessus,
 Quos CHYMIÆ numentus cingitur oceanus.
 Hic tibi Dadalicos perplexus arte resoluet,
 Hic tibi Theoxi Numiniq̄ instrum erit.
 Almon nunc ~~gloriam~~ Colchis, surgat nunc aber Iason,
 AUREAM VELLUS continet iste liber.

G. G.

Incipit Liber p[ro]ph[et]o[rum] mora:
lium antiquo[rum] Et primo
data seu castigaciones
Sede[n]s put[ur] infel[ic]is g[ra]m[ma]t[us]

Sede[n]s primo fuit p[ro] qu[od] A
nunu[m] dei lex recepta fuit
et sapia intellena Dixit
ergo Sede[n]s q[uod] credens
quibus h[ab]et d[omi]n[u]s in seip[s]o sede[n]s
im iustitias ¶ Prima est
Deu[m] cognoscere a angelos suos
¶ 2^a e[st] discretio boni et
mali: bonu[m] ad op[er]and[um] ma-
lu[m] ad vitand[um] ¶ Tertia

e[st] obedire regi q[uod] de[us] totu[m] a vite sui ordinat sup[er] terra[m] dant ei
p[ot]est[ate]m in populo ¶ Quarta e[st] honorare penes ¶ Quinta e[st] b[on]a
g[ra]m[ma]t[us] iuxta possibilia sua ¶ Sexta e[st] paup[er]ib[us] elemosina erogare
¶ Septima e[st] tueri alienigenas a p[er]grinos ¶ Octava e[st] imitari uehe-
m[en]ter ad p[ro]p[ri]etate[m] dei ¶ Nonna e[st] vitare fornicatores ¶ Decima e[st] h[ab]ere pa-
tientia[m] ¶ Undecima e[st] esse ueridicu[m] ¶ Duodecima e[st] esse iustu[m] ¶ Tredecima
Decima e[st] esse liberalis ¶ Quarta decima e[st] offerre sacrificia deo p[ro] b[on]i-
ficia p[ro]p[ri]o suo collata ¶ Quinta decima e[st] regnare deo p[ro] p[ro]p[ri]o qui
iugiter euenit mundo ¶ Sexta decima e[st] esse ueridicu[m] a tempore
a modica g[ra]m[ma]t[us] ¶ Et dixit q[uod] put[ur] d[omi]n[u]s regna[m] dignat[ur] populu[m] B
si subiectu[m] esse obediens ei ¶ Sicut dicitur ex[emplu]m sicut rex studios[us] circa statu[m]
corpe p[ro]p[ri]o q[uod] circa suu[m] quia sicut e[st] ipse penes eos sic a[n]i[m]a penes corpe
¶ Et dixit si rex cogitat adu[n]te thesauro[m] p[er] ex[cess]ione[m] a iniusticia ¶
cogitat q[uod] non e[st] ueritas q[uod] no[n] aggrauat sicut thesauro[m] n[on] p[ro]p[ri]o
fatu[m] terre ¶ Et dixit si rex omittit inuestigare sui p[ro]p[ri]o fide[m] militie sue
a inimicis no[n] erit uno die sauru[m] d[omi]n[u]s regno suo ¶ Et d[omi]n[u]s q[uod] b[on]u[m] e[st] p[ro]p[ri]o
cu[m] rex e[st] bone discretio a bone g[ra]m[ma]t[us] a sapiens in sciencijs a q[uod] male

sup[er] ill[ud] p[ro]p[ri]o m[er]ito auct[orit]e[m] p[er] d[omi]n[u]m seu castigaciones Sede[n]s put[ur] infel[ic]is g[ra]m[ma]t[us]

¶ 15

B

E

D

E

. Sedechias.

- f** Eipd qd aqd p̄dicorū defiat ei ¶ **¶** d. ad exē deppinet aliqd modū dchis q̄ face d. augebit i. d. sic debet infirmitas regis.
- B** tu si n̄ occurr̄ ad mediā magnificabit. ¶ **¶** d. si exē eludatū adulatōibz inimicū. + dūctōibz uis nō h̄ndo expectat ad opa ip̄is. nō erit securus quin subito muada. ab eo. sic. Alii qui leo. ms saltu subito & impuiss̄ muadunt non pnt euadē mortē. ¶ **¶** d. interē regis informare filiu s̄is. qualiter suū egred̄ consuet. + qua. lute sit reat̄ in ip̄o suo. + qua. dirigat militiā suā. nō p̄mittat eū mulatū uti conatū a alijs uagatōibz + instruat eū loqui compositē + uitate faciat ueritatē. ¶ **¶** d. interē regis q̄ sua b̄stia in bonis uicis appareat. + in his qui s̄ice nitunt. ut ob hoc ad p̄dita p̄. sic meliū uiuant. ¶ **¶** d. interē regis ad nō si p̄uici ab aq̄. d. suo misterio s̄ice p̄is mores ip̄is. + qua. se gubernet. + domū suā. + sonos. + si p̄cipit eū ē bonoz mox. gubernatōis statū suū. + obsequatōis legis. + toleret patienter q̄ contingit sinistro euentū. saniat si p̄uici ab eo. si non. detestetur eū. ¶ **¶** d. p̄uici amari diligētē te. scito me. loce sic + parte + t̄nc optate mōtū tuū ut recedat bona tua.
- m** ¶ **¶** d. qd̄ appetit suū sile ¶ **¶** d. qui nō mansuescit + adquietat castigatōe blanda. fac eū mansuescētē torcētōe turpi + aspecta.
- n** ¶ **¶** d. maiores diuitie s̄t sanitas regis. + maior alacritas ē satisfactio cordis. ¶ **¶** d. obediēt. ex amore ē firmo. q̄ obediēt. ex d̄nate + metu. ¶ **¶** d. experientie efficiūt bonas castigatōes. + aspectū ad. fines rectū bonū efficiūt felicitatē. ¶ **¶** d. meliū ē in hoc mundo + nobiliū firma bona. + alio mundo exclusio a pena. ¶ **¶** d. ualentis ē t̄nc q̄ loqui cum ignorante. + solitudinē querē q̄ se iungere mal.
- s** ¶ **¶** d. qm̄ ex ē modestus. meliū ē ei q̄ nō noscit eū. q̄ qui magnū.
- n** ¶ **¶** d. qd̄ bonū ad eo ¶ **¶** d. meliū ē homo stultū q̄ q̄nō flūd inceptū.
- n** ¶ **¶** d. meliū ē stare cū paupe sapiente. q̄ cū diuite ignorante.
- x** ¶ **¶** d. p̄ sapia ad quietē. quilibet. bona colūtos pietate. + p̄uicio p̄tor. ¶ **¶** d. nō t̄nc agit q̄ querit sapia. nō legendō. + non laborat p̄dētis in ead. adquerenda. et i. qui cogitat eū habē.

Castigatio Heremens Philosophi

171

H

Heremes in Egipto natus fuit. et Heremes dicitur grece inter-
 turia et in Hebraico Enoch. Cui fuit filius Noxod filij
 Madgalabel filij Eruena filij Enoy filij sed filij Ada
 Et fuit ante magnum diluuium quod munda submersit
 et hoc primum diluuium post quod fuit aliud diluuium quod
 submersit Egiptum. Et recessit Heremes ab Egipto. et abulauit
 tota terra octoginta et duobus annis. inuitas omnes ad obediendum Deo
 ad septuaginta et duobus linguis. Et construxit civitatem et octo villas.
 et instruxit eas suis. et fuit inventor primus scientie stellarum. et stabilivit omni
 populo egypti legem. legem primum. et quoniam fuit oporibus. Cui obe-
 diebant reges. et tota terra et habitantes insulas maris. Et inuitavit
 omnes ad legem dei. et confitendum veritate. et horrendum mundum. et obsequenda
 iustitiam. et querenda saluati alterius mundi. Et mandauit fieri orones
 et ieiunare die sabbati quibus mensis. et expugnare inimicos fidei. et dare
 tunc qui dei pro pecunia ut auxiliaretur pro debiles et impositi. et pro-
 hibuit eos comedere carnes porcinas et zebraz et camelaz et alios plures
 cibos. et inhiuit eos quous inebriari uino. et stabiluit festiuitates
 multas. certis temporibus. et offerre sacrificia. aquas ex eis in introitu solis
 in primo signorum. et aquas in prima uisione lune. et in quodam pla-
 netarum. et ad quod planete mirabat domos proprias et exaltationes suas
 aut in aspectibus planetarum. Et offerrebat sacrificia de rebus omnibus. de
 floribus. et rosas. et de gramis triticeam et orideam. et de fructibus. uinas. et
 deponere comedere. Et ista sunt dicta eius. **¶** Nemo
 sufficiat regnare deo de bonis quae fecerit si **¶** Nemo qui adherere
 uoluit sapientie et facere bona opera diligere. et ab ignorantia. et a malis operibus.
 Quia bonus artifex sciens instrumenta sua: ad eorum suere sumit ad hor-
 roria instrumenta omittens instrumenta carpentaria. Et ad eorum scribere su-
 mit instrumentum primum. deserens instrumenta future. Sed non est timor suus
 mundi. et amorem alterius nunquam communicare potest in corde suo. **¶**
¶ **H**omo si timeret Deum. et timere uias duntaxat ad malum non cades in eis.

171

B
C
P

Quod non te allinat voluptas carnalis & mundi ha dulcedo. q̄ curare
d' auctua m' dicit. Ne sis sic qui suffocatur i aqua despicens aiaz
p̄t te ponderosa in fundo. quā diligit. nō miror quā euadat ab
aqua. ymo p̄t illa tollenda. q̄ pot' se suffocatur. & p̄dit se ad i.

Hermes

Quod nō cognoscit quōs excellētia dei. n̄ quia eos q̄ dicit ad sua
fuitur p̄ p̄phetas suos dilectos: qui boni s̄ p̄ p̄m s̄m: qui duxerit
ad dei mandata & obsequia legū eiq̄. m̄dore uias quae placent
ei. q̄ ducit ad et̄na uita & gaudia sempiterna.

Quod nō exaltis
damos ad deū ad ignorā. n̄ n̄ uolūtatis corrupt. n̄ suis mōbe.
dientes. n̄ p̄uaticatores sue leḡ. n̄ edir. aq̄is corū id fuit sono
q̄ n̄dit p̄ d̄m s̄ fieri. & suis mōdes & diligatis eos ipos inuicem
et utam ieiunij & orōibz ad uolūtatis puris & mudis. & tōnem
ad opa bona. Dantes debita deo completa. & suis humiles uirtutes
supbia. ita q̄ p̄ducit bonas frumz opa urā. dōngens eos a so.
nente latronū & fornicatorū & utentiū mal' opibz.

Quod ne
suis p̄uici. adherens eccl̄iati. & sit v̄m v̄m sic sic. & nō. nō
n̄ iurare faciatis mendata. quia participes eritis p̄tor. q̄n fact
eos degerasse. & cōmēdens eos deo. qui sat secreta. & ip̄e iudi.
rabit. eos in equitate die quo r̄munerabit bona facientes p̄ bonis
opibz. & facientes mala p̄ mal' puniet.

Quod scitis p̄cto. q̄
timor dei ē maior sapia & maior delecta. & ē it̄ a quo fluit oē
bonū. & aperit portas intellectū. & p̄q̄. Deq̄. n̄. q̄ dilex̄ suos
suos dedit eis discretū. & p̄p̄os statuit p̄phetas & n̄tios p̄fusos
p̄ritu s̄m: patefaciens eis secreta legū: & ueritatē sapie eo q̄ ui.
tent errores & loquātur eū.

Quod etiam sapia & prosequam
legē. & assuefatis mansueti. & ornetis eos bonis dōnū. &
cogitens bene in uestris rebz. nō eos p̄p̄itantes in eis. & m̄lto:
magis in puniendis malefactoribz. & caueatis eor non oporteat
uos penitere. & in ingressu tal' uie excludendū aīe uīe a future
ignorant. n̄ obesse porcut & lasania iuuentur.

Quod si
aliquis eōm egredietur modum utens aq̄is quo peccatur. uiter i.

no decipiens se ppter ea : quia bn sese subtraxit ab eo + ppter ea
 al reuertatur ad id. quia licet non puniat p eo i isto mudo . pu-
 niatur in die grandis iudicij + affligetur grandi pena absq aqua
 pietate ¶ d. corripite uos ueritatibz . qd d. uos corripit : + sequi-
 min sapientes discentes ab illi uirtutes bonas . + sint ead desideria
 eleuata ad adquirenda bona fama . n^o exaltent ea ad maleficia
 n^o ad res fallaces ¶ d. caute uob a mal abis . + uitens uilia
 luxu . quae sic replebit uirtutes uobis sic peunia . sic euacuabit
 uirtutes diuina gra ¶ d. honorete bonos + malos . bonos
 s. ob suas bonitates . + malos ut no offendam ab eis ¶ d. :
 caute ab eis q se no gubernat ueritate . p m audiat ea + no opad^r
 p illa ¶ d. no paratis lajos or notanis qoibz . n^o caute co-
 nam ad damnificandi eos . Na ista e es quae no abscondetur . qz
 licet no cognoscat a p^o . cognoscentur finalit ¶ d. addatis amor
 fidei cum amore sapie conantes ueriliter addisite ea . + si poterit
 hoc fiat . qd fiat toto tpe uro i mudo isto + no i altero fiat . quia
 hoc fuerit : et i nobili uirtute exit maior pfectio . qz thesaurizare
 alicui + argenti ul alia pecunia : quia thesauri qz mudi no durat
 + thesauri alteri mudi durat + nunq firmu ¶ d. sicut i m^o
 + ex . m hie q loquim admittit n^o sit qd linguis exprimit . diuiso
 ab eo qd condidit m corde ¶ d. obediatis uestris pncipibz +
 humiliare uos uobis egibz . honoretis uestros maiores . + ad^o m^ocos
 uobis . diligite deum + ececi^h . + consulat fideles + possitis scari pe-
 nit^o . s; + salui a culpis ¶ d. sit ora ead ad laudes . m hora
 tribulatoz + refrigerio . + tpe paupertat + deliniaz ¶ d. non come-
 det uos n ex uobis opibz . n^o uideat iniuste . + diligite mag paup^o
 ead bono ope . qz diuitias no p^o : na pecunia perditur + bona opa
 pmanet : n^o edis mltm uide : n^o unqz deuidere ¶ d. si pa-
 piaris i aliquo aliquid lesione . ul aliqua mania . aut alia incipiente
 no delinestet col deuidat ead q uideat ad eum qz oca qz rati ex
 una materia + qui steterit non assecurand . ut ad tpe non incidat

111

112

113

114

115

116

117

118

Thermes

- ne p** ad familia. recordem paupū largientes elemosinas a bnfina ¶ d.
confortent angustiosos & tristes: redmans capuos: auerō infirmos:
induant nudos: abent fmdicos: scientes potet. tēpiat pēgnos. sūssa:
L riat rōtoribz. necam mūxia patientes ¶ d. non addans afflict
afflictōz. ymo confortet & iuuet eos plandē uis & ornans opibz. & si
sint hōes qui dammficauerūt uos: parcat eis: sufficiedo uob
ne M qd panū ex penia ¶ d. uitam amicos adquire examinautes
eos priusq̄ confidētis. nō confidat priusq̄ expiam. ita q̄ non dam:
ne A nistam p̄ eos. ne uos penitete atingat ¶ d. dixit q̄ deo exaltant
i mundo: nō reputet se maiorē p̄tio: ymo exaltatōz ip̄s reputat nō.
q̄ deus recauit paupes & diuites: eod̄ creatōz mō. r̄p̄cau t̄z oēs
O sunt equalēs ¶ d. non ingrediat̄ ex ore uro indignatōz t̄p̄
p om̄ turpe. quia q̄c̄ ē r̄ de honestate & diuitis ad penā ¶ d.
qui compesat uia. & refrēnat lingua. & moderat cō. & mudat
ne Q atq̄ exupat dē om̄ ¶ d. non q̄t̄ querentē sapias. q̄t̄ querat
cā ob mercedē & p̄ium: s̄ p̄. delectatōz quae ē in ea: es q̄ p̄p̄ō
ne R ē alijs r̄bz ¶ d. q̄d sapia ē mung forane. & indicatōz oib̄
S discipline. & mōificatio maloz ¶ d. meliō & nobiliō rex ē. qui
T in regno suo commutat legē malā p̄ bonā ¶ d. liberalitas ē
ē liberalē t̄p̄ paup̄tat. & patientia ē pacē non adē possibilita
V conditandi ¶ d. qui honorat sapiēs diligit iustitia. bona opat.
& mitat p̄quire sapias. & bonos mores inuenit qd̄ appetit d̄ q̄o
ne X mundo & d̄ alio ¶ d. m̄faciē in hoc mudo & in a° ē. qui
Y taret sensu. sapia. & doctrina ¶ d. qui non docet quae sūt
in s̄ijs & moribz bonis: augetur p̄ id̄ ignora. maloz i eo. &
qui denegat s̄iāz apto p̄uatur suo bnfino i hoc mudo. & denegat
eam n̄ ignora: & si modice nō fuerit s̄c̄: exit̄ eil̄ uolun:
ne Z tatis & inuidus ¶ d. meliōr ē liberalis in s̄iā. q̄ inuidiōs
liberal. nam d̄ scientie relinquitur bona fama. nō diuitie ambilen:
ne r̄ & scientie p̄uenit ¶ d. deo hōes non odire: nō offendere
illam. qui eum offendit. ymo bnficiat. & m̄iget̄ morō & uā eā

Hermes

qz potiora opa sapiens. P. tra. facit d' inimico amad. d' nesciente sa-
ente. & d' malo bono ¶ Et dixit bono e' i' d' q' bonis p'cipue d' ¶
& qui reputat alioz bona p'ria ¶ Et dixit q' modica e' profectus sae b' nō
ad cupiditate multa. & q' multa profectus modice sae revalendo am
a cupiditate ¶ Et d' mors. s' sagitta emisa. & vita e' i' q'nto ¶ ne
elongatur a te ¶ Et d' maior pietas e' miseri insipientiu ¶ d'
¶ Et d' au' non suffiat qd' est. nō q' fert multa habere ¶ Et d' E' nō
delator suggestorū ul' mentitur cū suggestit. col' e' proditor ¶ Sicut
eig q' defect' ¶ Et d' derisio facit perde timore sicut ignis f' nō
ligna ¶ Et d' inuidus amicus e' i' qui e' in p'nta. & inimicus
i' q' distat. & z amicus nō e' inimicus cetero ratione ¶ Et d' inuidus ¶
non natus fuit nō ut desinat ¶ Et d' multo peior e' qui est
sine culpa. & multo melior qui iacet in culpa ¶ Et d' nō
obediatis cupiditati uice. q' ipsa nō obedit discretioni uice ¶ Et d'
ad ira habet cū sitam e' leuis. & ad nō h' grauis ad sedand'
¶ Et d' qui dat alij q'libet incipit profici si ¶ Et quesuere ¶ nō
ab eo quid e' qd' molestat hōes graui impedimento ¶ nō ¶ Ira & inui-
dia & magis ambobz cogitata ¶ Et interrogauerunt. quare sapiens ¶ nō
magis incedit ad portam diuitem. quā diuites ad portam sapiens
¶ Et ¶ nō ¶ q' sapiens s'nt p'fecti diuitem. & diuites ignorant p'fectū
s'nt ¶ Et d' discretio sine p'fecto e' sicut arbor infructifera ¶
¶ Et d' oportet sapiente nolle obedire alteri ex quo impōns e' anime
sue ¶ Et d' qui cognoscat ignorat sapiens e'. & qui non cog- ¶ nō
noscit e' ignorans ¶ Et qui ignorat sapiens non cognoscat alium.
¶ Et d' hōes sunt dicitur modorum. aut quesitor nō inueniens ¶ nō
quae q'rit. aut inuenitor nō proficiens qd' inue' ¶ Et d' sapia e'
sicut margarita quae inuenitur in concauis profundi maris quae
haberi non p't n' p' scutabes qui s'nt descendē ad fundū maris
¶ Et d' nō p't e' p'fecti ¶ q' qui complete castitat' nō est. n' ¶ nō
esse complete s'nt. qui nō est p'fecti ¶ q' p'fecti sensu e' com-
pleta discretione ¶ Et d' disciplinatio e' ornatio sensu. quo exōnada O

hermes

- P** discretio quatuor parte est **¶** d. discreti non permittunt letari uitia
propter id quod apparet in suis bonitatibus **¶** d. castigare quodam.
- Q**uam palam est de honesto **¶** d. excusatio hominis fuerit a culpa
facta credari erroribus **¶** d. non emittit primum quod id insinuat **¶** d.
ignoras et pug licet dicitur **¶** d. sapiens maius licet sit uicium **¶** d.
- R**etra ignorat et sinit in non solo. et sapiens in opibus **¶** d. mundus
conspicit illud quod consuevit honorare. et terra comedit illud cui
consuevit dare comedere **¶** d. mundus inuidet paui. et d. co
- S** multi mentitur **¶** d. de inuido sufficit si tristari quod letaris
- ¶** d. interrogauit quidam senex V. gratias uxor dicit. **¶** d. qui non
potest in mari nauare. quare alium potest portare super colliu nauando **¶** d.
tunc a sonitate mendosi. quare est uelut Sarab a fructu et non proficit
¶ d. studiosus est qui non impedit magna delecta. in his quare
d. suo exitu operari intendit. non impedit quare magis otioso quam ficit
- V** quare tuca ab ea **¶** d. qui presumit contra alium proter te. presumet
et ad aduersum te **¶** d. qui te d. co quod in te non est non est securus quam
inueniend si d. co quod non est in te **¶** d. ira eos perturbat. quousque d.
- X** opanda non cognoscit. non mala uitanda **¶** d. qui laborat pro quod
non proficit. potest propterea id quod proficit **¶** d. coxordia. quare quis parit
commisioe malorum. auerbat et impedit concupiscentiam eorum **¶** d.
quare errabit peres te amica. non credas ab eis amica. don't emanat
aliquid in eo quo ipsum uideris posse verificari **¶** d. boni amici
qui obliuiscit eis in quo errant erga eum. amicus non si insinuat
- ¶** d. propterea. non insinua illata imperat **¶** d. melius est verificari a tempore
quam ab altero **¶** d. mali socii sui sicut arbor ignea. cuius conuulsi **¶** d. mali
vires alium comburit **¶** d. sponso super aquo uis est tactus et alius
- ¶** d. continuo. et redere altero **¶** d. magis quod fecit deus in se modo
est homo. et magis in se est ratio pro qua suat iustitia et recedit a peccato
- ¶** d. fatuus non sentit aliquid turpe. et ignorat sentiens re contra
cedit aliam. et timorosi timet quod non sentit **¶** d. commendabile
res est apud caelum et terra lingua profertur ueritate **¶** d. dixit

Hominis natus dicitur quod bonum et malum: ergo id est fortunatum quo
 bona recipiunt et infortunatum quo mala recipiunt. ¶ Et dicitur: dicitur
 reges non dare posse: nisi dominum: si pietate habentibus: et ex hoc diliger
 oes sunt bonos patris bonos filios. ¶ Et dicitur: finis anime est scire ueritas
 et anime concupiscentia est uita. et finis anime irascibilis est pax. ¶ Et dicitur: sufficit
 inuicem patienti. per indulgentiam ab eritate. ¶ Et dicitur: querentibus ab eo quod
 est liberalitas. ¶ Et dicitur: liberalitas. quod te liberat tua pecunia. et quod dicitur
 enda pecunia ab alio absoluatur. ¶ Et dicitur: dixit pro nota dona ignotis
 et indulgetis illi qui obscurus est pro illos qui profunt. ¶ Et dicitur: uita est
 mundi est ita breuis. quod hoc non debet condere conape alium odire. ¶ Et dicitur: uita
 scire uita tua indirecto sapientie patientie tue: et tua ignorancia in
 directo tue sapientie. et tua obliuione in directo tue memorie. ¶ Et dicitur: dicitur
 et suo discipulo musice moue corda secundum modum fortitudinis. Intelli-
 gis quod dico. ¶ Et dicitur: dixit non uideo quod intelligas. ¶ Et dicitur: discipulo
 quod uidet hoc. ¶ Et dicitur: non te uideo hylare. et intelligendi signum
 est hylaritas. ¶ Et dicitur: dicitur: non est uerecundia in puero. quod ostendit
 quod est boni sensus. ¶ Et dicitur: dicitur: melius est quod benefaciat: ad bene succedit:
 quam quod male successit: quia forte non succent facultates. ¶ Et dicitur: f
 qui moratur in provincia in qua non est dominus ultor. et iudex iusti-
 ficator. et medicus sapiens. et forum abundans. et fluuius arces
 se et sua pecunia exponit fortue. ¶ Et dicitur: castigauit regem Amon dicitur
 Ammon quod si peccato et timeat deum. et obedite eidem. ¶ Et dicitur: qui
 dicitur hominibus: nonne hoc sunt memorias pro te ueritas. ¶ Et dicitur: prima est
 gentis si subiecte. ¶ Et dicitur: quod licet sint sub suo domino. in ut liberi
 sunt et non erant sui. ¶ Et dicitur: tertia est. quod sua dicitur dare non potest nisi modico
 spe. ¶ Et dicitur: quod te o Ammon suare animas uia bona uoluntate et
 uerbo recitat. nisi debet uacare dicitur impugnano in deum non ueritas.
 et dicitur regendo eos ad subeundum sui obedientiam. nisi gaupistas eorum
 pecuniam. qua dimittas eos in dei obedientiam. Nesci coel habere
 diuitias nisi fuerint dicitur bene adquisit. et scias quod populus obedit benefacienti

na

na

na

Rex
na

De viciis

totos statutu suspendantur ut scire fiat scire **C**odomite combuad
 • fornicatores susingentur. anquaginta passiomibz. & fornicatores lapidat
 • si **Q** pbenat. Caucas ti a susurtantid eloquijs. quos ato punias
 & punias publicis. & quicste fact cor nud ab exercitio canicat
 • **E**t eordecis equive captiuos sel q'libz mst. & liberandos liberos
 & bnfices eis. & puniendos punietz incontinzi. & quibz uidecus cri-
 minid indulgndi don't constet denegatio suo. eos p'cipias custadi
 • **E**t caucas no imitatus cu m' g'ilio s' consulas illud qui fuit done
Sisacromb. & etate p'ueat quia m' pluribz e' exptz. **E**t pluri
 cotas consulyz i' magmb negotijs. & inuento qd' etad sit i' aquo
 coz illud assumat. talioqn ualiozi consilio adquiescat. & deus te
 diriget. **¶** **E**t di. nobil' e' somitabz utens & maiores somitates. h
 sunt iustitia. castitas & gressio liberalitat' cuq' petatur. **¶** **E**t d.
 decet quibz quere scay uoboras cad in se. n't terricand a supue-
 nientibz. n't extollat se. nobilitate t'ima. diuicijs. aut d'mo. Do-
 luntas uero d'ad & oya equatur. et sic assecurabit deus nisi p'p' equent
 tua. s' p'p' d'isacromb. p'pter castitatem. & p'pter oya bona sua. **¶** **E**t di. **I** no
 oia percus n' bona oya. & oia pnt pmutari n' nanaxa. & oia
 pnt uentuari n' mores mali. & oia possut uitari n' dei iudicium.
¶ **E**t d. no e' mied si sit bona q' omisit cupiditate. **E**t mied q'
 sit bona i' manentibz cupiditatibz. **¶** **E**t d. no ingima infligas. **¶** **E**t d.
 pena p'ccoti. **E**t m' mite p'p' ad exalparid. **¶** **E**t d. cetero sa-
 pient' e' sic fratio nauis quae did submergitur ipa fat' submergi
 multos. **¶** **E**t d. fiducia e' fuitz quida' & diffiduna e' libertas. **¶** **E**t d.
¶ **E**t qn' rex no p' uexm' suos s' n' suas cupiditates. quaz
 p' suos familiares eprime. & qn' no p' suos p'p'os famulos eprime
 quoz potat eprime p'p'm & distantes a se. ergo decet regem incipe
 d'icari si' & alienari a d'mo alioz. & dem a i' d'icari. **¶** **E**t d. decet **M**
 reg' suspiciosu no e' q' suspitio fat' a se q'ncs elongari. ad apud
 reg' suspitiosi. & maxie detatores & debellatores aduider. quos si
 rex i' domo sua p'p' familiares fide dignos & g'iliarios sufficientes =

Facere non potest

no

no

equent

h

¶

¶

¶

¶

¶

¶

De N

Act di. qui no gmet spm sub posse suo no gmet
ua ¶ Et d. rex sapiens allecat cu masue. / a
planifilime / qd no impenat cu displinabilitate / a
supbia ¶ Et d. p id quo conggat rex pecunia. pid
idem pdit ea / a pid quo puat pd e. uia / largiendo

O

& distribuendo p meritis agggat. in populabit villas suas. & opp:
met pacis inimicos ¶ Et d. decet regem pudiosu. no discordari cu
impotentiori ¶ Et d. cu rex uicit suos inimicos o3 eu sequi bonas q:
suetudines in iustitia. in liberalitate pconie. in patientia. in indulgentia /
& in alijs & magnis consuetudinibus quae alliciant etiam inimicos ¶ Et d.

P

no

Q

Si rex agggauit thesauru & non expendat id conuenit. aut pdet
illud aut regim ¶ Et d. in concordia statutoru qstat lex. & in co:
suetudine legis consistit regnu. & p consuetudine regni populabit munda

1

¶ Et d. hoies regis sunt cum eo: sicut cetera cu igne. nam ignis
qn accenditur absq vento: eig opa debilitatur / & exardat ipsa uena

R

¶ Et d. decet rege cognoscere adherentes si quoz qd statuat suo loco
uix manq discretos / sapies / & fidelitaz: puidendo comanq. iux exigentia
meritoru: n3 sint talia dona: q no acceptentur ut placeat ipe in collatio
donoz: & subdit magis ad obedientia animantur. ¶ Et d. decet re:
gem no ut hinc mendoso / & prauo: ppetendo casta affectione ipso

Comfuc.

S

posse sua poria detestari naturam ad grauissimu sit prias pecuni:
tate naturas ¶ Et d. non addistas ab oibz oia quae fauor. ymo
debet q distas a comendato i oibz oia: & a comendato i te uena.

tem illam tm: quia matianu non solum delectat odore sui. coex
etiam & sapore / & rosa non id odore tm delectat. solum at sanus /
no sapore l odore s iustu tm. & eod no compeut tot addistas a comen:
dato in smone: & discretione totu qd qd. & ab eo qui comendat i uo /

solu illud tantu addistas / & autu sis eod m3 q non labores ad doced:
ni apud docti / na exerce mel ex flore pr apib & no homo ¶ Et d.

3t qm staz ut: ea discipulos instruat: & fuit scriptura sigilli sui ad
Primaxia causa me tenco

Homerus

Et in facie signa uariolar. et erat multorum uerborum. De honestate illorum q
presserat eum: inuicissim et laudati sunt: firmens uita sua in certis et

D **Et ista sunt dicta eius.** Et d. discretus est ille qui
lingua sua refrenat. **Q** **Et d.** querere consilium est quies et labor alterius

C **Q** **Et d.** fraudatoris denegat uita est amicitie. **Q** **Et d.** sequaris bonos et
etis bonos sequaris malos et eris eorum ex eis. **Q** **Et d.** liberalis est qui cogi-

tatur in negotiis paruis et mundis. quae decant. et qui uiderit ea proficit atq
priusquam eueniat nuntia occasio et impedimentum. **Q** **Et d.** qui uox est tibi

existit sapientia. et pollet uirtutibus. **Q** **Et d.** os ostendit quod facit in corde
E **Q** **Et d.** multa ranciditas facit hominem esse uesitum. **Q** **Et d.** perfidia
aufert discretum: et leuitas continentiam. **Q** **Et d.** appetit ostendit quod facit

in corde plura quam uerba. **Q** **Et d.** qui prouidet in facie suis. factus est
q non peniteat. **Q** **Et d.** qui non gratificat bona quae confectum sunt

inuidet illi. **Q** **Et d.** mitis est ille qui potest assimilare deo. et conat
assimilare bestiis. **Q** **Et d.** non conuenit operari uel diem aliquid de quo

acris dolere. qz si feceris esse accusator tui. **Q** **Et d.** adquirent
bonitates: qz postea pudentur malitiae. **Q** **Et d.** sapiens quidam p fratrem

nauis subrepsit ductus est ad insulam imperi maris uiuus et descripsit
in arena figuram quandam. geometria uidentes eum. dixerunt illi ad ego

scio illud. pp ad. ex mandauit p prouincia qz mo. L uos quies
mitam ea. hauri. quae emanat si ad. dia. i. maxi p naufragum

prodi contingat. et talia sunt uere delectationes sanas et bone operationes
U **Q** **Et d.** homo defert sup suos humeribus duo onera. comit ante. et

aliud retro. ante tenet errores et uicia doctor. retro est proprios suos
Q **Et d.** filio exprime tuas cupiditates: qz paup est qui gubernat se p eas

P **Q** **Et d.** si fueris pateris appiaberis. et si superbia fueris despicietur
U **Q** **Et d.** bonus est melior omnibus animalibus terre. et malus est uilior omnibus

animalibus terre. **Q** **Et d.** sapientia est posse operari p sapientiam. **Q** **Et d.** melior est
cognitio quam ignorantia. qz p cognitis uitatur cadere in ignem. et p ignorantia

in nullum uentur procul seu damnum. **Q** **Et d.** iste mundus est domus mercatorum
rationis. et est informatus qui uadit ab eo ad rationem. **Q** **Et d.**

117
no
ne

ne

ne

ne

ne

ne

-sapientis

modo

inuidiam

per cautione magna consequitur homo quod coram & in statu domus & de
 leuatis cordis mansuetudo eloqui aufert tedium promittere & non com-
 plete spuar bonitate & qui incipit benefacere & non complet non potest
 ei mereri ¶ Et d. qui quod ad quod posse in mundo gaudere non potest
 & qui non est despicitur ¶ Et d. n. e. uiliter quod meriti & non habet non
 ad bonum in mendoso u. d. i. a. solone

Vita Solonis

Solon athenis leges statuit & Solon composuit plures
 libros predicatum bonarum & fuit d. athenis quae
 erat ciuitas sapientia i. o. p. e. & fecit uerba quibus
 cauerent homines peccata uoluntates ad utendum se-
 ditombis & ostendend se ai inimicis ¶ **Et ista sunt**

Vita eius ¶ Et d. quoniam uolueris ad quid facere non sequaris uoluntate
 tua ois. vmo querat consilium. q. p. consilium facis ueritas ¶ **Et interrogat**
 uerum cu quid e. difficultas d. h. o. i. e. h. n. t. q. cognoscat hoc qd. deo e. &
 q. consuetudine sua legalitate. & non loquatur in quo loqui non d. & q. non
 molester se ex eo q. non sequitur id qd. d. conat ¶ **Et d.** res q. q. m. d. ¶
 & statuta q. sicut sub duobus cons. & uerillo ¶ **Et d.** non potest multo p. ¶
 tunc qui se soli obedire non potest ¶ **Et d.** omni ex discipulis suis caue a-
 derisione. quia ex eo nascitur odium ¶ **Et d.** non sunt uirtutes h. o. i. e. q. s.
 si ascribitur: p. i. e. que si ascribitur ex opibus suis ¶ **Et interrogauerunt**
 eu quis esset liberalis. h. n. t. qui suauiter uerba liberalitatis h. n. t. e. cupida
 bonorum aliorum. ¶ **Et interrogauerunt eu quid e. animus gladio:** h. n. t.
 lingua prauis h. o. i. e. ¶ **Et** quoniam cono dices quae si bona tua ¶ **Et d.**
 thesaurus tuus. h. n. t. meum e. tale qd. haberi non potest ab h. o. i. e. mundi
 absq. uinea uoluntate: & quicquid si conat d. meo meum non diminuat
 & d. tuo nemini potes dare qd. nisi patiaris diminutus ¶ **Et d.** si uo-
 lueris q. morand. amo amittis si e. h. n. t. composuit ¶ **Et da suo bono ceteri**
 ¶ **Et d.** non ois laudare aq. d. pluri q. sit in eo: quia ipemet patet. ¶ **Et d.**
 ciet ueritate & erit illud qd. adiunxeris tui defectu ¶ **Et d.** pane-
 tia e. forte castru & acceleratio inducit p. n. i. a. m. & fructus exp. n. e. d. i. u. e. r. i. t. a. t. i. s.

Obsequi amicos uerum adu parat

in vita p. d. m. a. g.

Rabion

X **¶** Interrogauerunt eum quare aduersus amicum suum Honorado
 eos ad pntes sue. & benefacendo eis. & comendando eos ad succintu ab pntes
¶ d. bona aia nunq̄ dolet n̄ letare q̄ nō accidit ei alacritas
 n̄ q̄ intueat bonitates rei & nō ei⁹ malitias. & tendit ei dolor q̄n̄ aspiciat
 ad suas malitias & nō ad bonitates. bona eod̄ aia aspiciat tū mūdū. &
 uidet q̄ eque s̄ de eo bonitates & malitias. quare ipsū n̄ gaude s̄mp̄
 n̄ tristari contingit **¶** d. qui q̄rit rē sine caritate ē ignorans.

na

¶ **¶** p̄didit **¶** solan filium. & incepit plorare. Cui dixit. Euid
 prodest ti plorare. **¶** d. qd̄ prodest q̄ot ploro **¶** d. uideo quō s̄dā
 qui nō alij capiunt adq̄ labore aut fornicato p̄reputare eos male
 fac. h̄z illi egerunt q̄ in serico. & q̄ reputauerunt eos malefactores /
 faciebat opa reprehensibilia publica & publica s̄c̄ priuata putabat

4. 3

na

¶ d. rex faciens rē ad. & suans iustitiam regis voluntates p̄p̄ sui
 & ille qui facit iniustitiam & uolentiam. q̄rit alud qui regnet sup̄ eo.
 ¶ **¶** d. oportet dōm p̄uis rēficare s̄p̄m at̄ et̄q̄ s̄c̄ qui conatū
 curia rēficare ombra sua p̄iq̄q̄ se **¶** d. dixit ei qualiter dicit.
 gūnad uille. **¶** d. ad p̄ncipes opabū s̄m leges. & nō reputabāt
 p̄ bono reponere d̄ optimo maḡ h̄z cōna die **¶** d. dixit ei rex
 dicit te. **¶** d. qual' rex diligit alium regem diti⁹ seipso. aut b̄n̄
 facere uolēt alij regi qui diti⁹ est seipso

Rabion

Rabion fuit magno defensor suorum p̄p̄. & habuit
 aliquos amicos, q̄ta quos uoluit cōḡ rex p̄cedere
 credens eos interficere. Quo scito Rabion quidē s̄c̄ ad
 eos defensurū ipso ad magna milia. & ad armorū
 multitudine: & q̄n̄ rex scuit q̄ot aggregauit suam
 lina. & p̄cessit q̄ eū. & rapud tormentari p̄cepit. s̄c̄ h̄oies qui fuit
 contra dōm suū. & p̄mittens ei se daturū forte pena. n̄ suos p̄ios
 monstraret. Dixit Rabion. quauadūq̄ me iubeas penis affligi nō
 fanda agd̄ tupe: & ad diuinus torqueretur. incidit eximitat̄ lingue sue
 ad dentibq̄, p̄inens corā rege. ut deperat̄ eū dicit posse rem

Rabion

Ypocras

qua ostendit & docuit ipse filijs suis. mandans eis / q̄ medicinas ex:
neis nō diceret. ymo pariter ostenderet filijs / & sic p̄cederet p̄ q̄
actis nobilitas maneret fixa d̄ eis / & mandavit eis sic q̄ morarent̄
in mē^o habitator̄ terre gr̄ec̄a in tribus insulis. una d̄ Sedaca. 2^a
Caridas. 3^a Ehan. Et docuerunt medicina in hīs tribus insul̄. Ypo:
cras aut̄ fuit d̄ insula Ehan. & p̄d̄m̄ fuit stud̄m̄ qd̄ fuit in duabus
insul̄: & remansit in Ehan. Et fuit opinio Epulap̄i p̄m̄. q̄ medi:
cina q̄staret̄ in experientia m̄: quia medicina sana nō fuit n̄ ad experient̄.

Tertio mō usi fuerunt medicina mille & quadringent̄ annis. usq̄
quo apparuit Nurius medicus qui tenuit q̄ experientia eēt / s̄n̄ voc̄ distel:
minosa: & usi s̄t hīs duabus cosq̄ qd̄ apparuit Parmendes medicus
qui deperxit experientia dicens: q̄ ex ea ceteris p̄ueniret. quare soli
caro inisi ē: qui dimisit p̄ se tres discipulos: q̄ distodantes: facti
sunt t̄m̄ p̄t̄m̄: quorum unus inisi ē experientia m̄. 2^a rationi solū^o
Tercio ingenij & incantatoribz adhaesit: & durauerunt qd̄ nō annis
septingentis. cosq̄ quo apparuit Plato medicus. qui inuestigat̄ corū
dicta cognouit: q̄ s̄c̄ experientia erat p̄iosa. & v̄s s̄c̄ nō sufficereb̄
& munitens se ambabus. combussit libros factos d̄ ingenij. & libros
factos sup̄ experientia m̄. Ann̄ libros factos sup̄ voc̄ m̄. libros aut̄
q̄m̄entes ceterarū opinioz obtinuit: & consuauit. Unde ob̄t̄ / & re:
mansit at̄s medicine apud suos discipulos p̄ ut ip̄o composuit &
firmavit: qui fuerunt quaz. statuetes conū ippoz ad medendū v̄gibz
Secundū ad minuendū & comburendū. Tertium ad medicandū v̄olneribz
Quartū sup̄ curandis oculis. Quintū solidandis ossibz factū / & ad:
p̄ria loca reducendū. P̄ q̄ hoc apparuit Epulap̄i 2^a. mille & qua:
dringent̄ annis transactis. qui inuestigans opiniones diuersas. opinioz
Platonis v̄cedat & v̄t̄m̄ v̄p̄t̄m̄: com̄davit. & adhaesit eis: & dimisit
p̄ se tres discipulos. Ypocras & alios duos: q̄ mōtus remansit
solus Ypocras p̄ suo t̄p̄e p̄fecta v̄t̄m̄bz / ceteris experientia & voc̄.
Qui quidē Ypocras inuestigans q̄ ars medicine p̄m̄qua erat p̄t̄:
ditom̄ quia p̄ceat̄ illi qui exierat in duabus insulis p̄d̄m̄.

fl. l. v. m. d. i.

re

ebat

Et id ipse in insula Chan sola remanserat in ipsa arte quia elegit fore utilis ipsa non tamen apud filios uno apud quosdam ydoneos de-
 cetero debere divulgari. Revertens itaque ad eandem arte unicis opinionibus
 medicibus: ipsam in librorum compilatores avertat et clausis uerbis reducit
 et precepit duobus filiis suis iam procreantibus quod doceret deinceps oes qui apti
 essent apprehendere eam siue osanguinei siue exxanei essent. dicens quod exxaneos
 ad hoc ydoneos querentibus erat candida arte docere quam osanguineos ineptos
 : Et ita eadem est per ordinavit. Et ita corroborata est arte perita usque in hodiernum
 diem. nam ipse uiuens plures exxaneos discipulos statuit exiges ab eis
 sic a filiis seruanda. Vnde cum moreretur id Vpocas magnam discipulorum numerum
 tam exxaneorum quam filiorum et nepotum ex eis dimisit. Natusque et Redesset rex
 Persarum misit querendo a Pilato rege insule Chan. quod mitteret ad eum
 Vpocatem cui dari mandauit: tantum quintalis auri. Erat autem regnum grecorum
 diuisum per multos reges: quorum aliqui dabant tributa regi Persarum. Et misit
 rex insule Chan Vpocatem quod accedat ad regem Persarum et mederetur ei.
 et alijs Persis suis quada peste quam acciderat illi: quia si non faceret pro:
 tulum curaret se et illis de terra sua. ad id. scilicet. Persarum rex non habet posse
 resistendi mandatum dicit regis Persarum. Cui respondit Vpocas quod non
 ueret ad curandum inimicos Persarum. Rogatus quomodo multo uiaibus quod iret.
 consulere cepit super hoc illos de uilla quod habitabat. qui non pro:
 seruit ipsum recedere. Dicentes prope mori murum quod Vpocas recedat a nobis
 Et sic Pilatus misit se exxando ad regem Persarum. fuit Vpocas
 per tantum et quadraginta annos rex a Nabugodonosor. et composuit
 multos libros et medicina. qui puenerunt ad nos ex illis sunt triginta:
 et qui coluerit ordinare sudent. oportet sudent in duodecim illis libris
 per sudent in sexdecim libris quos proposuit Galienus. ¶ fuit
 Vpocas. parua corpore, pulchre forme, curuis, grandis capitis, tarde motu
 multe cogitatio. tarde locutionis. ad quiescebat aspicebat terribiliter, fuit
 media albi, tenebat semper in manu flebotomium minutum. et radium
 ad oculos medendos. ¶ Finiuit dies suos et nonaginta et quinquaginta annis
 .xvii annis regis sudent. Sapientis uero et magister uixit lxxviii

¶ quinqz

Et ista sunt dicta eius. Et dicitur scartitas cu paupe melio t di-
 gibilis e. qd tmo ad diuise **¶** Et dicitur uita breuis: ars longa: experientia
 periculosu: tudina distale **¶** Et dicitur semitas qstus t no tndo pigritie
 ad exccitand. t t non tplendo corp q abis t pnto **¶** Et dicitur minuc
 quae nocet e melio. qd multiplicare q uiuat **¶** Et dicitur cor duabz effia-
 molestia passionibz sit tristitia t sollicitudine. A tristitia co puenit
 somno. a cogitatu seu sollicitudine uigilia puota. Na sollicitudine in-
 duitur cogitatio sup eo qd tmetur puenitu qre uigilat. tristitia
 co az cogitatu futuror: cu n sit n q passio d pnt **¶** Et dicitur: anima n
 insistent n mudans cupiditudo e pdita **¶** Et dicitur: ex quo qe regi
 fuierit no exccatur eis austeritatu: sed ut subitatis furore maris. no
 tmet eis paledimon **¶** Et dicitur: q colit uita sue ac affligat t mortificat
 ea **¶** Et dicitur: interuenire pt amor inter duos sensatos qui assimulari
 si in sensu. s non in duos insensatos: lig sint similes in stultitia/
 qz sensu incedit p m ordine: quare pnt duo concordare in semita una
 Insensatio co seu stultia non incedit p m ordine Agitur no pt inter-
 uenire concordia seu amo inter eos **¶** Et dicitur: melio qd adquiret p stia
 e sit: no sit: Sit e d co qd e. No sit d co qd non e **¶** Et dicitur: stia qnti
 d co qd suffiat t sic non indigebit: qz qo modo erit magni ppe
 sed: ipse n nullo indiget: ergo quato magis indigebit: tanto magis
 erit ab eo distans: fugiat t malinas su puitates t ttrahat uos
 a pnt. qrentes finet uirubz seu bonitatu studioso **¶** Et dicitur: q qerit ee
 liber no cupiat qd tite no pt: alioqz eis erit fug **¶** Et dicitur: os qntoz
 in hoc mdo eest conuua inuitatu cu qn da: cifo eu rapit: qn no
 n: rapit n: qnt **¶** Et dicitur: dista suo si uis tite qd cupis: cupias qd po-
 tes tite **¶** Et dicitur: qstus ab eo d qd qda e q sedis: t taur: cu dix erit
 qe no hndet. Rnsio sup talibz e tate **¶** Et dicitur: mdq no e pntu. qo cum
 perit tnsuo no differat mtenon: ad tnda bona fama **¶** Et dicitur: nisi
 q: op n inqre: papa **¶** Et dicitur: ponit cella ueritate omite p uia ne-
 sciendi. qz omite p uia no inquireri **¶** Et dicitur: stia e sic ppq. opato sic co q
 t stia qradix opato sic ramq. t stia e sic gians. t opa sic gians **¶** Et dicitur:
 assume modicu ex stia t tale p qd puenire possit ad multum t

67-68

Fragment of text from the adjacent page, including a large decorative initial 'E'.

Amatoras vidit bonu e negligē mundi & fuisse
Deo mandans satisfaci p qd pui iust? & alijs bo-
mraibz & abstine apas / & mmi adfaciend vicijs
om rez / & dilige hoies & uti bellis / & facit mlta
icunia & uti studio / & maris docē marces / & fe-
minas docē feminas / & loqui ordmate & pdicare

R

L

No

dicbat qd aia e eterna / recipe apta merced aut pena
moderabat sui abu comode qd no etat cono tpe grosso
a° tenuis sine maer. Sat t aie valde subtil. diligens
bnfacere amicis suis p qd fuit. discens qd bona amioz
debet ee qmuna, & diste suab coz p allegoria. compo-
suit ee lxxx libros & dicebat malu non durabile, e eligi-
bilis bono no durabile, a° erat scriptu in suo sigillo

M

Deum d. si uoluis cognosce deum no cogites ad cognoscend
hoies d. sapiens no reputat deum honorand suis eloquijs p
suis opibz

dos

No

Deus diligit. & opas q diligit deus e ad eo / & q circa e e bn e
pxima d. non honora deus p qd ea q offeru ei sacrificia. p
p acceptabiles voluntates

ira eu

No

paru cognosce d. videris quaq hoia q feceris aliqd ex bonis
opibz cupis ee aie / q deus e circa te / iudns oia opa & cogitacoeb
& it habeb valedia pro eo

No

hoies sapientem imitem deum
cognosce deus p qd non turbetis si hoies te n cognosce
Deus n ee lrad sup teatā magt q e p q anima munda & pua

No

deat hoies d. reba mobilibz loqui / & si no sit ei pale
audiat loqtes d ill d. tunc uti re feda tue ee a° cocead. 2
dans dete magt q d a quo a°

No

ad audictis mdana sis pa-
tens in audiendo d. opibz p qd cogim / q no alloquid hoies se eis

No

R

Pitagoras

¶ Dix attende salute tu cogis. cor sis moderaty in comedendo. bibendo. iacendo ad mulieribz atq laborado **¶** d. id facit concubis qd alij n̄ uideat **¶** d. nō sis dissipato sic ignorat. q̄ h̄ ab. n̄ sis parat. cor non fias pug. p̄ t̄ oibz habe moderantia. q̄ Davinis ē uhl mensura **¶** d. Sis uigilans in tuo ofilio quia dormire in eo ē paratipare ad mōre **¶** d. q̄ nō deret facit te nō deueniat t̄ ui con- cepit **¶** d. p̄mo mēdosi. oratōes sue. p̄ sacrificia sua p̄fordinēs & gratia deo **¶** d. hōies culpate seculi uiligi ē si h̄ culpate amicos suos **¶** d. q̄ nō ē intentio. excitat. cō attrigit **¶** d. Caronis sua cō mō se h̄ sua laus & uirupid. p̄ uita eiq̄ d̄ derisio **¶** d. reputat germanos tuos illos. q̄ te iuuat ad sciend. **¶** d. iudex nō iudicat recte mēre. od malu **¶** d. nō sordides lingua rufiitate. cō ca uicibz audias **¶** d. stame sensu tuu p̄ gubnatōe uite tue **¶** d. non p̄ homo ēe liber p̄ong ad mala opa q̄ adāsiunt p̄ p̄uentu **¶** d. nō opōtet hōies t̄ hō mudo niti adquire bona. n̄ facere grande opa. q̄ emancat p̄ mōz sua ad p̄uina alteriq. ymo mitata lucrari qd p̄finit si p̄ mōz **¶** d. meliq̄ ē hōies in lecto lignico uedūdo in deū iacere. q̄ in lecto auuco iate dubitando d̄ eo **¶** d. mitare q̄ tue mātōis s̄ p̄uiles & non opales. Sic exū tua luxa no. bilia & non uilia **¶** d. fundamēd timoris dei ē pietas **¶** d. n̄ uolueris offendē aliū. snas te nō posse euadē ante offēdas **¶** d. p̄para aūz tuā ad recipiend. es commigites si d̄ bono & malo **¶** d. excludat te ab oibz caritatibz mundi quia ualor q̄ uerbat **¶** d. nō p̄ponat te addormiend. donec ofideres opa q̄ fecisti cō die cor snas si errasti & in quo si feceris qd nō debuisti fecisse. cor nō feceris qd facere uolueris **¶** d. si inueniuit q̄ male feceris tristeris & si b̄n̄ feceris & p̄ hoc p̄uenies q̄ sit aīca deū **¶** d. ad mēp̄is aliquid boni opari m̄p̄riat deū rogari q̄ si b̄n̄ succedat t̄ i. **¶** d. si p̄p̄iaris d̄q̄ & inuenias q̄ nō sit conueniēs. cor sit amiq̄ cruce ne illud facias inmod **¶** d. experiaris hōies suis opibz & nō d̄as. q̄ plures inuenies quoz mala p̄ opa & bona d̄ita **¶** d. d̄eret homine non certare & si cret q̄

Nota.

Ue

Ue

Ue

Ue

Ue

Ue

Ue

opulstat
anime
dicit
Elen
incedo
gratific
n̄ p̄lla
in ubi
mire an
ne non
si quon
in suo
hōd ex
rude for
n̄ quā
ē hōies
p̄uit &
p̄p̄onā
p̄ hō
mōdat
coriat
o b̄n̄ fac
absimē
accogāt
p̄mo. ar
mōdat
p̄mo
tus el
Ue
fundamē
infimē

cognoscat error / ad qd no redire sit cautus ¶ Et d. uinu inimicand
 anime a corrupto e suoru opw & e sic qui adyat igne igni ¶ Et d.
 decet hoies ee obediens dno suo / no m sic absolute q sui impediatur
 libertate ¶ Et d. conuenientia e hoies uelle mori q aiay sua mideri
 mtrebris nefactatis ¶ Et d. no omittat pulc opa fact / eo q non
 gratificantur ¶ Et d. recedebis p aie tue / a stit i nobili cogitatu pauu
 n p allegates adufo qe subline statu ¶ Et d. pura aia no delectat
 in rebz terrenis ¶ Et d. caue pbe uia qua estat mimicitie ¶ Et d.
 ntere amicos adquire p p te. & no p p ea q habes ¶ Et d. conue- ¶ No
 nit non fact qd cupis p qd daret ¶ Et d. decet scire hoies. in qua
 sit queniens loqui / & in qua tacet ¶ Et d. qui no refrenat aiay
 in suo coye copg e aie sue fouea ¶ Et d. liber e qui n perdit de.
 bnd ex his que debentur aie. ob cupiditate nature ¶ Et d. ex ob aliquis ex
cupiditate
 clude sensu a cupiditate & apparebit ueritas ¶ Et d. no p sciri
 id quantum inquit ¶ Et d. dixerunt ei / quis e liber / Rn qui fug
 e honestat ¶ Et d. no e patiens qui m quam e quantum tolerare
 ponit & sustinet ¶ Et d. qui gnatq e contra possibilitate sue nature
 & suscipiet ¶ Et d. Sicut non bono consensu medicus qui curat alios No
 : & scip no curat. Sed mo e non bono gubernato sui: qui alijs
 mandat bn opari / & caue a mal / & scipm omittit ¶ Et d. mudo
 variatur uice bona faciens tead / alia qna te ¶ Igitur si dnaberis
 ei bnfacit et si n dnabitor humiliat te / qui p a quatuo ¶ Et dixt
 absmie mal / grauari no p s impotuna festinatio : p tinaia.
 arrogatia : & pigritia : quia feum festinatie e penitere : p tinaie
 p dicio : arrogatie odium : & pigritie desperio. ¶ Et uidit quenda No
 induu nobilibz pannis : indecenter loqtem : Cui dixit. aut loqris
 smone pportionato tuis uestibz : aut induas pannos pportionatoz
 tuis eloquijs ¶ Et rogauit eud rex Sialie cot morare? ai eo.
 Cui int opa tua / tuis sut p fimbz opposita & tuud offitid eradimat
 fundamentu ¶ Igit morari tead nolo. na seque no e medicus q no
 infirmend ad suis infirmis ¶ Et d. plura mala aduasantu

Pitagoras

aialibz qz nō loquid / a qōibz qz loquid **¶** **¶** d. suis discipul. nō
 querans res / quas diligit / ex qualitate ipsarū / et sapod. Et illas.
 q diligit in se **¶** **¶** d. si volūis / q nō erret filio tuo et sua / id qūis
 qd e ex natura **¶** **¶** d. aia mra bonos / e in delectatōe et gaudio
 et mra malos in dolōe et tristia **¶** **¶** d. sapiēs d aia sua cogitat.
 sic d d cape suo **¶** **¶** d. assume iōs t amicos qui veritate sentant
¶ **¶** d. cogita prius q operis **¶** **¶** d. sic egrotō medico monenti ab
 ipso sanari nō pōt. Sic hō amico suo veritate non exprens bñ
 consili ab eo nō pōt. nō diu amōz eius qre **¶** **¶** d. nō multis mi
 nicis minuitur pfecta inqullitas **¶** **¶** ad Pitagoras sedebat in
 sede sua istis castigandis crebatur. Dirigit pedes cōtōs. mēsurate
 passus / et salui mēdētis. tpeate cōtōs cupiditates et salus cord durab.
 coram iustitia et diligemini non ad quietate magne delectationibz
 capis quia sustinē non possens pmodi ad vilitates ad venient /
¶ **¶** et comendauerūt coram eo diuinas **¶** **¶** d. nō laudo diuicias q
 ad liberalitate perdit / et ad paritate et auaritia dōne **¶** **¶** uidit
 quenda senē cupid scire. Et m addiscet crecundis. cū dixit. q
 crecundaris in exēis uite tue eē meliō q m eis pncipio **¶** **¶** d.
 si volūis mimitē deprecari / fac / nō ostendas te ipm q mimito
 tenere **¶** **¶** d. decet regē sollicitē vquie regnū suū. sic oti dng
 dūm diligētē requirit **¶** **¶** d. que regi qd sit pmo qui leges
 suas incipiat custodie. dem q casd custodiat qui sūt domestici /
 et amicitiosos eū **¶** **¶** d. nō deq regē multū sēbimet arrogare.
 nō suo plo consilio gubernari. nō mēdē semita quā ignorat. nō
 angusta. nec equitate nocte obscura / decet q sit hylax mltō
 et aspiciens qōes saluet eos libent. Et q placide conuēscat ad
 qōibz / quia ppls ista et similia multū attendit. sint cates mulier /
 sue uxori suicentū / quinquaginta amoz et colta si masculi suiant
 sint multotū dicitū / et turpes fide seu crudelitate et ad dormire
 cretari delectatōe volūit requirat p custodes / si put debeat
 custodiat et si quis in custode deficiat puniat eū tuncat ab alimēis

Nō
nō
lū

Nō

ad

sumedis d' manu mulieris (Zelotipe / aut d' manu quodq; uil' ad
 suspente ppone ¶ Et d. desiderantes cupiditates corporales sui sunt
 sensiu / desiderantes spirituales sui sunt rationis ¶ Et d. bono attendit
 ad sua uita / malo ad suas uirtutes ¶ Et obiit ex ore sua in terra
 cœnea & collegit se tunc omnia dicentes ei. scate inter morte
 euenientz in terra cœnea & ppria e ne d'ra. qui? h'nt a quibz
 partu e est incesso ad alium mudu ¶ Et di. sit homo q' tenet mo:
 dico in h' mundo & pp meatur ad aliu mudu ¶ Et dixerunt ei quae
 e delectabilis res mudu. h'nt. id. qd' h'nt desiderat ¶ Et dix' auidā
 Tuoni colenti addiscit' d' iuuenis si nō toleras laboz disāptine.
 patieris laboz ignotatie ¶ Et d. deus diligit inobediente suis mal'
 cogitatoribz ¶ Et d. Bonū loquiū e melius subter fugiū qd' potest
 uentari deo ¶ Et d. p'isq; alloquaris deo fatias opa g'ra sibi e

no

no

De Vita Diogenis

Diogenes dictus canis. fuit sapiens sui sp'is / abloz
 minato mudu / & negligens eu / nō habebat mansuoz aq;
 quiescens in quocunq; loco v' ei necessitabat / nō dimittit
 comedē col' refic' quocunq; hora fameffet' aut expe:
 dixer' si absq; cœcēdia aqua / siue d' nocte / siue
 de die / & abundabat & erat atento duabz cœstimonas l' cœstibz la:
 nois ¶ Et q' fuit uita sua quousq; d'cessit ¶ Et dixerunt q're nūcupauerit
 te caninū. h'nt. q' lano ignorantijs & blandiō sapienabz ¶ Et omittit
 ei alexander p'mq; nō curauit d' co. q' dix' o Diogenes. quid e q' me
 despias quasi me non uidearis indigere. h'nt Diogenes. ad quid indigeo
 suo sui mo. Dixit alexander quō p' sua sui tu. h'nt Diogenes. eo pre:
 uales cupiditatibz / refrenab' & subyāens cab' ut nō fūiant / cupiditates
 aut p'ualent t' / & fuit ab' go tu es sua eig qui mihi fuit ¶ Dixit
 alexander. Si tu querēs a me aliquid / quo iuuares te q' que mudu d'atē
 ti. h'nt. quā a te petere tū pū diuor te / nā modiad qd' habes
 sufficiat nō magis q' si multū qd' habes ¶ Et dix' alie quis sub:
 t' uanabit te cum morieris. h'nt. qui colet a se cadauē horro;

2m Diogenis

no

Diogenes

no

A fetor remouit ¶ Et dixit Diogenes. no e bono q malu omittit s
qui bonu facit ¶ Et uidit quendam iuuenē bñ mouerandū/occepit in
facie. Cui dixit anime tue bonitas dat multū pulchritudinis facie tue

no

no

¶ Et interrogauerunt quae e hora comedendi. Rñt. qñti od habuit
appetitū / & non habuit ad habē poterit ¶ Et interrogauerunt qui sut
amici Rñt. quoz una e anima in diuisis corpibz ¶ Et uidit quendam
contahē ad quadā. Cui dixit modica quies multū laboris inducit

no

¶ Et interrogauerunt a qñ dī caueci. Rñt. ab inuidia amia & fraudibz
inimici ¶ Et interrogauerunt quare des adominaris qñes. Rñt. ab horreo
malos pte uilem uita ipoz / & ab horreo bonos quia uiuit ad malis

no

no

¶ Et uidit quendam subsumare filia Cui dixit bonū generū suscepisti
¶ Et d. qñadmodū cō appareret maia tpe nubilos. sic cecō appareret maia
in cō. ita sciet ¶ Et uidit quendam peditem insequi latrone ¶ Et dixit
Miro quā publicū puandū sequat ¶ Et dixerunt ei ad quid nō eris domū
in qua quiescas. Rñt. quiesco qz domo tateo ¶ Et uidit quendam pulcra
muliere. & dixit modicū boni & plurimū mali ¶ Et d. Alexandro nō
appñeris te rex ob tuā pulchritudine nō pōt pulcra uestimē: nō ob
tud pulcra equitare & coneris appñari te pte bonitate & liberalitate
q in te consistat ¶ Et d. qñ reputandū p malo qd uideris in altero
caucas ne sile in te existat ¶ Et d. ad uideris canem dimitte domū
& te sequi / pñat eū lapidibz qz ubiqz te sūt domū ¶ Cui dixit
quare comedis in platea. Rñt. qz i platea famesto ¶ Et uidit quendam
orātem deū qz quodet si sapiat. Cui dixit nō ares ptea s conare addi-
scandi potio ¶ Et d. in qua uirtute quā e uile mag' conseq nō in
locuto ¶ Et d. comedare aqz sup eo quo atz in honestū e & uirpe
¶ Et erat qui pte tpe suo iā factū e plurimo Cui dixit esto qz scūisti
q cecō pteare patebat oculo / & cecō medicine latebat sub tēra ptea
omissa pñgendi certe sūz ea medicina ¶ Et uidit quendam formosū facie
in ignaru / cui dixit o qñ bona domū & mala hospes ¶ Et uidit qñdā
mistrum stāre sup lapidē: cui dixit lapis sup lapidem. & gñucuat
de honestate scientias odientes. & quadā die ascendit ad locū aliu

no

no

no

no

Admonitio
Romano
pudicior
quae est
e iusticia
pudicior
Cui dixit
quod si
¶ Et d. p
mala q
eū uic
dī dīp
agis red
opponit
e qz dō
¶ p a. u
alici / n
qz pñat
ffinate q
Cui dixit
¶ Et dixit si
e non d
pudicior
adipiti al
dīpūl.
conce dō
¶ Et dixit
¶ Et dixit
non posse
tū qñ
¶ Et d. qz

Diogenes

clamauit **D**uos bos quemit & quemitibus dixi non eos uocari imo
 homines ¶ **Q**uero interrogauit eum quid sciret diuitie. **R**espondit ad istum a ci-
 piditibus ¶ **Q**uestiuit quid esset amatorum. **R**espondit infirmitas horum
 quae esset & uagantur & exclusione a quolibet a cogitatu ¶ **Q**uestiuit infirmitas
 est & uisum eum amicum suum dixit ei non timeas quia hoc est a deo. ¶ **U**n-
 de postea timeo magis mihi ¶ **Q**uestiuit senem quendam tringente capillos
 Cui dixit quia canos oculos non postea absterge senectute ¶ **Q**uestiuit
 quendam stultum cum anulo aureo. ¶ **Q**uestiuit ei magis te decoret anulus quam ornetus
 ¶ **Q**uestiuit ponas ligas adire medicum. ¶ **Q**uestiuit eum aduenire quia natus habet
 medela quere donatus suis sanis & fortis ¶ **A** non tam nam expauit egriti-
 tudo ueniat ad te medicum ¶ **S**ilicet dico de medico autem ¶ **Q**uestiuit quoniam uoluit
 aliquid torpere non te geras uoluit hoc optime de deo uindicta. imo
 agas uoluit medicum ipsum curare uoluit ¶ **Q**uestiuit ad uoluit torpere te ipse
 exponas te sic medicum eger exponit ¶ **Q**uestiuit interrogauit quid ageret
 de eorum homo non irascatur. ¶ **R**espondit recedentur se quia non est natus ut se se suum
 ¶ **Q**uestiuit a uice suum ¶ **R**espondit non omnia ut iugiter obediatur ei ¶ **S**ed nec obediatur
 alteri ¶ **N**on est natus ¶ **Q**uestiuit a tolerare ad alia se imo quia patitur & ipse & ad
 hoc se uoluit debilitare ita ipsis ¶ **Q**uestiuit uidit Alcum coram quo stabat coer-
 sifitator quidam laudat eum & ipse assumens panem incipit comedere
 Cui dixit quid est quod agas. ¶ **R**espondit hoc ago quod conuictus est quod iudice mandata
 ¶ **A** dixit si bene egeris ad quid te collaudat non eris melior propter hoc ¶ **Q**uestiuit
 de non loquaris aduersus quem primum audiat eloquia sua ¶ **A** praecipis com-
 paratorum sine eis & tunc ¶ **A** si respicitis quia sit melior ¶ **T**aceas nitens aliquid
 adipisci ab eo ¶ **Q**uestiuit quia si eo melior te habueris praeferas quod uolueris ¶ **Q**uestiuit
 discipulum ¶ **S**i quis dederit tibi bonum cum amore osulum ¶ **S**i pro parte cum
 amore obedientia ¶ **Q**uestiuit dixit ei quis est qui magis praestet autem suum ¶ **R**espondit
 quia cupiditas suum non comit ¶ **Q**uestiuit de honestate ¶ **Q**uestiuit quidam delictos ¶ **C**ontra
 Diogenem ¶ **R**espondit si uelle possem libere uitam ueram ¶ **C**os tamen ¶ **A** si uellet
 non posset libere mea ¶ **Q**uestiuit de honestate ¶ **Q**uestiuit eum quidam ¶ **R**espondit nolo
 te ad quod tendere super me in qua is qui obicit uilior reputetur contentor
 quia ex eo quod est in tuo uase habuit eos ¶ **A** uas de uice id quod quod obicit manat

no

no

no

no

no

no

Diogenes

U

¶ Cui dixerunt etiam quando te dehonestaui et absentia tua. **R**espondit si parceris me in absentia mea non curabo. **¶** Vidit quosdam conatos mulierum obtinere amorem et largitione bonarum vestium et multorum elandiorum. qui dixerunt eis vos mulieres instruitis divites / anarum non meritas. **¶** Qui respondit de honestatori in honeste est vilius / et nobilitate respondens de honestatori in patientia.

U

¶ Dicitur non est thesaurus melius quam sensus sine discretione. non pauperis imperium quam ignorantia. non melius amicus quam bonus mos / non gubernator melius quam fortuna / non hereditas melior bono deamto.

U

¶ Dicitur infirmitas est corporis carcer et tristitia carcer anime. **¶** Dehonestaui eum quidam glossa obvilitate sui generis.

U

¶ Cui respondit mea sublimitas a me incepit. tua in te desinit. **¶** Sciebat Diogenes eum cono in silentio. Cui dixerunt que non loquetis. **R**espondit iuxta boni viri consuetudinem in auribus alterius non ui eia lingue.

U

¶ Dixerunt ei talis non te occidet. **R**espondit si fecerit magis damnum inferet quam quod nihil. **¶** Dehonestaui eum quidam non respondit ei. Cui dixerunt quare non respondes. **R**espondit non possid magis de honestate eum quam se ipse et dehonestaui quod dehonestaui eum qui ipsum non dehonestaui.

U
no

¶ Dicitur ei quidam quo turbati faciam inimicam. **R**espondit quod sis valde bonus. **¶** Dicitur si coluit magnificare bonitates tuas in oculis hominum non reputes eas magnas apud tuos.

¶ Dicitur si dederis pedem sub amico tuo tot suos pedes tuos supponat. supponet in castro collo tuo. **¶** Dicitur mulier est inevitabile malum. **¶** Dicitur qui bonum facit propter ipsum bonum concitatur in faciem dei et vocatur quoque laudator. scilicet a dehonestatore.

¶ Quis dixerunt quoniam cognoscimus amicum. **R**espondit in necessitatibus quia in gaudio quilibet est amicus. **¶** Dehonestaui eum quidam non indignatus est. Cui dixerunt que non indignatus es. **R**espondit iste talis est et occidit et mendax. Si occidit ob veritate non pastor. Si mendax quanto magis deest indignatus causa ex quo nascitur quod dicitur.

U

¶ Audiuisti quendam multa dicentem. Cui dixit adquirete tuis auribus. nam propter quod habuisti duas aures et conuocasti eos tot plures audias quam loquaris. **¶** Dicitur quidam regi comiti ad te pro fortuna quid de te geram et recipi tua mala respondens patienter.

¶ Quis dicitur Alexander quod postquam accepit bona premia dei. **R**espondit bene operando. **¶** Insuper per quendam custodem

Fragment of text from the adjacent page, including a large decorated initial 'E'.

capiente cocingal. Cui dixit custos defecit aliquid. *Res sit. & deposuit*
 onus in terra in quo nihil inueniens deomarius i^e dixit. *no e qd ferre*
 te dixisti. Et distropions peccata sua dixit. *q' e qd ferre me dixerat*
¶ Et uidit Iuane deoru sapias inquirente Cui dixit *En agis fili*
 uolens deori corporis anime pulcritudine quereie *te* *res* *formae*

Socratica dicta

Socrates in g^o nolit dice iustice obsequio natus fuit
 Athenis qui reliquit tres masculos & q^o fecerat eum q^o
 herede gra sua q^o uentime fatiantes, q^o bonos ad bonis
 q^o trahere pot^o g^o durabile fieret inter eos, & q^o q^o
 ad crudeliori muliere q^o cet in terra sua ut toleratia
 nestians ipis & maloz moru faciliu toleraret simplicitate homi in
 doctoz / & adeo uoluit sapia honorare q^o sequaces suos impediuit
 Nam noluit q^o scie scidere in carnis dicit. q^o scia e es pua / & munda
 .ge. quereis e q^o solus in pueris animalibz uanda, no in carnis ualibz
 col^o manus p^ogamens. Et io no composuit aq^o libz in discipulos p^o
 libros instruxit. ymo in eloquio disciplinabili uoluit eos ee q^ontos. &
 q^o didicerat a suo magistro *Times*. Na ad ipse Socrates adhuc puer
 exis dice ead quare no p^omittis recondi in libro documenta q^o a te audis
Res & dixit q^o cupis pelles uiles monay bestiaz & ingenia nobilia
 uiuoz ab h^oceoz. Pono q^o aliquis in uia si dixerent, d^o quada q^oce tua
 sua, seu tuu q^ollud requirer, cet ne bonu cor dices si sustinendi ee
 quousq^o domu reuertens priq^o d^o ipsa q^oce q^olulisses liberos tuos. nudy
 honestius e ad mente interna reuere statu q^o. or defacili eund du:
 bitante expedire nitans. Agitur mente uende q^o addidit no in
 carnis, & sic h^oac semita *Socrates* incesit **¶** Ipse Socrates ydola *no*
 p^ohibuit adorari. Illud dicens adorandi, qui ois materiae creati exidit
 & non adorandi materia ydoloru, qua focat ipse caro p^o te, neq^o
 ipsoru fimas quas in ipso forte fecisti. & ob hoc documentu q^odemnatoz
 motis exapit a xii^o iudicibz *Athenaru*, qui mandauerunt eum tori:
 ad bebere, qd opium noiatu **¶** Et hoc aut multu uoluit uox ista panie

Socrates

in non potuit suam euocare: sed motus ipse locat per aliquos dies progre-
nauis. n. ena qua ipse ex ad magno enteris destinare ad ydolorum
domum tunc ipse consueuerat moram proterat pro aduersitates ventorum
Et ipse in quiescente habebat non occide quod quousque nauis uenerat
Athenas. Orclus e in carcere uisitabat ab amicis inter quos unus sonus eius
cui non erat Eudites dixit ei: nauis regis applicabit forte ceas aut per ceas
et nos interim quod tu suavis dare uoluntas pecunia custodibus tuis ut te scite
ceas sumo mane dimittat tu aut Roma pgenit et ibidem comoras Athenis:
ensua potentia regisq; eorum amplius non timeb: Cui Rom quod habeo non
est quadringenta argenteos. Cui dixit Eudites Sed scio te non posse que
quod pecunia. Sed nos satis habemus pro et ad magno desiderio satiffa:
nemq; custodibus ob hoc est euadas. Cuius Socrates hanc haec ciuitas
a qua ista patior et loco once gratior et facti in hoc non quod mereat quod quod
quod opera iniusta sic non crede in deum coeum et adorare ydola uana.
et pro hoc me occidit: Si ergo ista mee gratior gens me ita pro coeum
prosequant: hoc id faceret quousque iureo quod nunquam omittat coeum tueri
et opponit me in dactis et hanc inq; in se hanc mei quod isti sunt de terra
mea. Cui dixit Eudites. Memoreus filiorum uorum et coeum quod malum
erit eis pro motu tuam. Et hanc melior erit eis quod si hanc non quod fecit
pro spero eorum auxilio et tutela: et aduementem terna die coeum mane
sui discipuli stant moris eorum erat et inueniunt quod fuerat illis duodecim
iudices qui eam soluerat eum a compedibus et stantes decem discipuli
ad eum interrogauerunt eum super quibusdam articulis dubijs ad quo eorum per diu
donec compleuit sermone suum: ita pulchre sic facit consueuat tunc maioris
alacritatis. Illi uero multum admirabantur tantam de hoc constantiam
quam ipsa motus proferat. Et dixit Athenis eorum ex discipulis suis inquit
a te docuita in hoc statu posito sermo est nimis grue. Et eorum omittit
nobis est ualde damnosum ad in terra prope non dimittas deum et filii in
dona. Et quibus Socrates respondit: non omittat quere quod quod colit
quod eorum inquisitio mea est alacritas: et locuti sunt de eorum articulis et uenerunt
sine tenus ad ea quod siue uoluerunt pro hoc assueuerunt super statu mundi

sup motu caeli & sup compositione elementorū q̄q̄ oibz vnt̄. q̄p̄ons
eis multa d̄ diuinis. & p̄q̄q̄ complauit q̄o dixit existimo q̄ id̄ p̄p̄e
ē hora mortis. Cōsō hab̄ balneari & dic̄ orōes. cor n̄ h̄c̄ op̄ōr̄at
labōz p̄q̄ mōtem. & cor̄ m̄ter̄m absēdite si placet. tūc ipse intrauit
quandā domū & balneauit se & oratōes egit. p̄q̄ h̄o exiit cōsōr̄is
filios & uer̄os quos castigauit & exp̄diuit se de eis v̄mittens eos. tūc
dix̄ Euditon. quid p̄p̄is nos fac̄ de filiis tuis & op̄ōr̄. h̄c̄ nō
aliud q̄ p̄p̄ere q̄ suēuēra. s̄. b̄n̄ faciendo cōga des cor̄ tenem̄. & po.
tēris. aiās cor̄as dirigatis ad illū qui eos c̄auit. Tūc aduenit q̄dā
d̄ duodec̄m iudicibz missz. d̄m̄s. **Socrates** h̄c̄ sc̄s q̄ nō sū ille
qui te occidit. sed illi iudicis a q̄ mittor. qui p̄p̄iūt q̄n̄ te occide
ad tu sis melior homo qui ad hūc locū p̄uenerit. ecce mediā bibē
cā patiaris. q̄ uitare nō potes. h̄c̄ **Socrates** fac̄o tū c̄s s̄n̄ culpa.
& accipiens bib̄t eā. & tū uiderūt eū bibē. irruperūt ab eis qui
adēat magni gemitū & plorata. qui v̄p̄h̄endēs eos dix̄. nome ē.
misi. ēo h̄m̄c mulieres ut nō ipse faceret quae eos facit. & incipit
s̄ambulare d̄m̄s. **Deus** misere mei. Cū cōr̄o p̄p̄nōd̄. p̄dibz
irrigētibz. & stupidiis. iac̄e cepisset. cōn̄ de suis pedibz pupugit ad
vna subula. q̄tendo ab ip̄o **Socrate** sic. Genis p̄dura quā fac̄o tū
in pedibz h̄c̄. m̄c. & inualesc̄te frigore & rigore. ut c̄n̄ p̄q̄ pedes
crura p̄erit̄ ompasser. pupugit eū sic. in cruribz. p̄rogādo an sen
tiret p̄nura. Cui r̄p̄ondēbat se nihil sentire. p̄q̄ h̄o fuit rigo
frigoris cōs̄q̄ ad lara & c̄st̄ costas. **Socrates** aut̄ dicebat eis. quō
frigo p̄ sup̄ia ascendebat. & q̄ q̄n̄ p̄ueniret usq̄ ad cor & mōr̄es.
Cui dix̄ Euditon. **Dn̄s** s̄r̄e fons. & sap̄ie. usq̄ fac̄is in sensu tu.
cōripe nos. & h̄c̄ nō vos emouens alit̄ cōcipia q̄ focā iuuen̄s.
& extendēs manū accepit manū Euditonis applicans eas sue fac̄i. Cui
dix̄ Euditon. dn̄e p̄ripe in q̄e us. & ipse r̄ns̄ nō de. p̄q̄ h̄r̄ cleuāt
oculos dix̄. p̄sento aiāz meā s̄mo & om̄i c̄ator̄i. & in h̄is mōm̄us
ē. Euditon clausit ei oculos & eiāz maxillas cōsp̄m̄t. **Socrates** di.
misi duodecim milia m̄t̄ discipulos. & discipulorū discipulos. & ordinauit

Socrates

Homines diuidendo eos tribus ordinibus. In sacerdotes sicut Reges et populum
Gloriamano sacerdoti erat super ordinato regum. et ordinatio regum erat super
ordinato populi. quia sacerdotes deum deum rogare deum pro rege et populo.
Rex pro se et populo. populus autem pro se in **¶** Et fuit Socrates uirbi coloris.
compertus magnis; calua. deos facie. expansis humeris. gressus ossid
modice carnis. oculorum nigros. lentum palpebrarum. mula silentij. introitus
quictorum. cum ambulabat respiciebat terra. multe cogitatus. Quia loquatur
mouebat dignum qui dicitur index. Vixit LXXXII annis. Et scribi fecerat in
suo sigillo. patientia et crudelitas dei facta. Hanc uincit. Et in suo sigillo
sapiens erat. propter asiduatam et aspectum finis adquiret salus anime et corporis
Et misit leges quas statuit. et otiente et omidite. septentione et meridie
Ita quod non emansit homo in terra. **¶** Et qui non gubernaret se pro illas **¶**
¶ Et dicitur primum in quo figas uoluntatem tuam. sit suare iustitiam diuinam /
et uiuere ei. Ammi ad obediendum uoluntati sue. non cum sacrificio bono. imo
non faciendo iniustitiam. ne iurando sacramento fallaci **¶** Et dicitur. sapientia
est scala sapientis. qua quod caruerit non potest stare circa deum **¶** Et dicitur.
sic egredi euadit ab infirmitate suffragio medione. Ita infidelis libatur
ab infirmitate pro legem **¶** Et dicitur. ob iustitiam assecuta anime **¶** Et dicitur.
facit cum se stauerat ad demonstrandum ego sum seminatus. et anime se scia
et studium est aqua. cum qua conuulsi. et in seia non fuerunt munda. et aqua
non fuit sufficiens. suum seminare non potest propter **¶** Et dicitur. mirandum est
dicitur. qui obliuiscitur obitum mundum. finibilem bona alterius mundi
infimibile **¶** Et dicitur. cum uidit se cum rege qui eum occidit. dixit ei rex. tu es
ille qui dicebas nos. prohibens adorare ydola. **¶** Et dicitur. non est
solum socius et bonum regi. **¶** Et dicitur rex quare hoc est. **¶** Et dicitur. Quia bonum
non est sapienti. bonum est non sapienti. quia sapientis propter quod deum cognos-
cit. et nouit quod placet ei. non indiget alio quod diuertat a malicijs
nam se exequitur quod eum oportet facere de uoluntate dei. et quod non est sa-
pientis indiget eo quod faciat a malicijs diutere. et propter quod posuerit
ydola facientes eum deus. et dicitur. non est deus eorum. ut inuere. et ex hoc. uidebitur a
malis operibus. quod uelut monna non obediunt ualeant nec predesse n

no

no

na

¶ d. bona aia diligit bonu mandans id fieri / & pusa diligit
 malu & mandat id fieri **¶** d. bona aia plantat bonu / & fructifica
 sua e saluatio / & aia pusa plantat malu / & fructificatio eiq e damna
¶ d. bona aia cognoscitur eo q deleui recipit / & malis / & mala
 deleui indatia **¶** d. ai aia dubitat in re dubia / & adhaeret mai
 e signu / q e intelligens **¶** d. aie bonoz dolent in opibz maloz
 / & aie maloz dolent in opibz bonoz **¶** d. qui cupiditate imitund
 finalit e pdenb / & e cito dehoneftraz : & qui odit cas e cito adquiret
 & infirmit comdatz **¶** d. bona aia saluat seipaz / & alie salua pca
 Mala aia pdit seipaz & aie p dicit p dicit **¶** d. aie filios conuenit
 & diffiles grian admuice **¶** d. aia e agnitrix om rez : q. qui
 cognoscit aia : cognoscit oia / & qui no cognoscit n cognoscit **¶** d.
 anima e iacinctus incompabil / & q no cognoscit eum no e qnto eo /
 in eo qd quent **¶** d. q si parca e / alteru mag e parca / &
 qui liberal e alteru si e magis liberal **¶** d. bone aie p m
 diaum docum / & mala ad multo no pfiat **¶** d. si taceret igno
 vans molestias distidias / cogitatz minime patere **¶** d. sex p
 nunq amittentes tristitia / Ille qui nunq obliuiscit depecto quae
 fit si / Inuidq nouas hns diuitias / Cui moratz e cum sapiente
 & non potuit pfiat / Dices q mirur se paupem uidet / Cui
 mirur ad statu incompetib si / Cui moratz e cum sapiente
 & non e tal qual ipse **¶** d. qui instruit mala suaz : e sic
 qui dormitat forz equu : in si modica remittunt habone fit mpo mo
 sui regis **¶** d. no sputes ita i q qui qnta e uamitibus **¶** d.
 hoies uii mton amod homi / fat malum lucrari amicum / & lon
 gari ab eis multu / fat adquire sua inimiciam / q. no assuetas n
 elongeris ab eis multu **¶** d. melio e bono qui opatur bonu
 & malo peior e qui opatur mala **¶** d. sensu seu distend / su
 dona dei / & pna adquire homo p se ipm **¶** d. sapiens e medica
 leg / & peccud e infirmitas leg / & ad medica non p curare se
 ipm qua d m curat **¶** d. non eris completz quousq assouet

no
no

no

no

no

no

no

l

Socrates

D' te mimica. q' qual' eris si no' assecurabi' d' te tuus amica. Qd. caucere ab ill' quos corda uia abhorrent. Qd. no' e' laudabil' uita n' duobz. s'q' ei a' sit / A lo' q' audit' & intendit. Qd. mud' q' assimulat' uie q'nti cardones sub' terra' teos ex terra. quos ignorans intendens calcat: & ex eis offenditur: & sciens diuertit ab eis: q' diligit mud' labiat in eo: & q' ab horet quiescit. scilicet boni finis ei ab eo recessit. Qd. qu' e' simplex qui recte e' cede' mdo: & nititur pplare ipm & edificare in eo. Qd. mdo e' celus ignis accens. si sumat' modicu' ad illuminand' euadit a calefactioe ipis. Et si multu' assumit. Aquis ad illustrand' recitat' eu. Qd. qui ponit cogitatu' suu' i' mudo p'dit auis suam. & qui ponit in aia odit mud'. Qd. qui sequitur mud' conu' illoz maluet. Et inuidiam maioris col' depectat' minoris. Qd. qui nititur h'c' q'q' quo inuidetur si' h'c' inimicia' ai' eo qui nititur p' co' / & q' h'c' inimicu' parat' e' cede' q'nti casu' iux' q'dit' ei'.

Nō

Nā

Nē

Qd. si' mud' e' transitu' ad aliu' mud'. ergo q' parat' se nārys sin' gul'. q' transitu' assecurat' e' no' transire p' pinda. Qd. no' impe' diat' uas coras in adasit' mud' aliu'. Et sicut sic aues caeli quae cum colat' ex mdo mane / no' cogitat' n' adquire' esta' eoma' refectionis / & non colt' q' p'p'. Et sic bestie siluara' q' descendentes a montibz ad q'rend' esta' ventres replent' & reuertit' ad caueas suas. Qd. erro' cognoscit' ex fine malo / qui consequit' ex errore. q' no' potes' scire cognosce' usq'q' crectur. Qd. eoluit' Plato facere iter. & dixit' Socrati' munit' me. Qui' e' h'c'. Dubites d' h'is q' cognoscit' & caueas ab h'is q' non cognoscit'. n' d' inde no' ambules' dis' caliat' / no' d' nocte' no' gusta' plātam ignota'. Incedas uia' t'ra' lig' sit' multu' longa' / n' ostendas' deuianti' erroz / q' instrue' a te & erit' inimica. Qd. dixit' Socrati' q'c' te nud' uide'm' t'istem' h'c'. q' cetero co' quo h'is compellat' cont'istari. si' rez' abundantia. Qd. si' non poteris' care' mulieribz / co'tee' eis' sic' caribz' moti' omibz' / quae no' comedid' n' nārat' causa / & si' p'lo' q' p'p' q'meda'

Nō

Nā

Nē

I' hie intermuit **¶** **¶** d. duo sunt laudabilia bona lex et sapia
 Nam lege continentur a patre et sapia adquirentur bonitates **¶** **¶** d.
 qui vult hie qd cupit/cupiat qd hie p't **¶** **¶** d. interrogauerit in
 quo confert h'ibz rex **¶** **¶** d. no p'mittit conu aliu offendere **¶** **¶** d.
 assonauit se cuida diuiti in itinere. et aduentibus latronibus dixit
 diues: malum est mihi si me cognoscatur. **¶** **¶** d. Socrates dixit dona est mihi
 si me cognoscatur **¶** **¶** d. dicit sensum amittit qd i h' mundo
 in duobz modis vii. aut in eo qd faciat hie gaudium et qd mundo / 4
 et a. aut in eo qd facit bona fama in isto **¶** **¶** d. q' munda est delecta
 omni hore et dolo plurim. et a. est modica patientia et longa a-
 lacrimis **¶** **¶** d. pugna ad cupiditatibus contentibus aiaz usq' q' comas
 cas: sit et ebrietas et ira / et sic h'ibz sic voluit eos et id **¶** **¶** d.
 quicunq' docet te com' conu sapie maxime benefacit tibi. et exhibet
 tibi melius q' thesaurum **¶** **¶** d. non iures p' deo ob aliq' lucrum aq'
 peccatis. quia ad i te suspicabitur mendare / et a. cupidum peccat
¶ **¶** d. si q' te irascat amicus patiens cum ipse ire / et q' sedabitur
 ita tunc culpes cum **¶** **¶** d. non ponatis dona coram deo in locis p'p'is
 quia plures simplices exhibent oron indigentibus et plures indignis
¶ **¶** d. dic bona amico tuo cui vis occurrere / eo q' in modum amoris est h'it.
 dicit / et in modum odij est maledictio **¶** **¶** d. o' rege elongare se a mal'
 q' mal' ab illi facta imputat' eibz **¶** **¶** d. uita absq' disciplina no
 est uita h'ois **¶** **¶** d. maior satisfactio est obsequae opinionem / cupidi-
 tates refruende / et malos mores adolere **¶** **¶** d. qui exeat priusq'
 confiteri sicut ueritate sui erroris indulgentia meretur **¶** **¶** d. qui
 numit aiaz sua ad tolerandas ignorancias homi p' se accepta p'p'is
 et oditibus aduersis **¶** **¶** d. di' auidam iniuriant si' do q' exat uil'
 q'nt' ego inq' exaleo pot' q'nt' meum / sic dicit' et q'nt' tuum q'nt' te r'
¶ **¶** d. disputari super re coetibus uitari no p't / est ignorancia **¶** **¶** d.
 melius omne oia p'ns est modum **¶** **¶** d. h'ois d' h'or mundo sunt
 sic figure / in folijs libri. cuius ap'pto oris folio apparet q' sunt et i'
 facit / et q' sunt a p'te alia occultantur **¶** **¶** d. q' multum currit respicit'

No
no

No

Et

No

No

No

No

No

No

Socrates

- 114** ¶ **S** d. sensu bonis non dicitur alijs existentibus in bono / ad nullatum alijs uincentibus ipm ¶ **Q** qui non distinet inter bonum & malum est bestia
- 115** ¶ **S** d. bonus amicus est qui facit amicum diuitem coactis bonum / & robustus qui aufert damna / & bona uita est bona adq̄situs & moderare expense
- 116** ¶ **S** d. scripsit regi: qui motus fuit eius filius deus stabiluit quod mundum domum tempestatis / & a m̄ m̄ domum letitiae & emundationem ¶ **S** statuit tempestatem in mundi / occasionem emundationem alterius mundi
- 117** ¶ **S** d. nemo reputari se sapiens quousq̄ comitat cupiditates sui ad
- 118** ¶ **S** d. mundus predicat illis qui remanet propter illos qui cadunt
- ¶ **S** d. mundus est perditio hominis / & predicatio alterius
- ¶ **S** d. qui quod est in modo sciendo quod est decipi & qui suspicatur eo uel sollicitus est
- ¶ **S** d. euentus rerum ad uoluntatem hominis fuerit perire sensu
- ¶ **S** d. dedit ei cor ex diis suis quod dicitur magis: quod accepto statim incepto plato
- 119** ¶ **S** d. incogitauerunt quae plures sunt quae paucaui amos prode ex exceptis munitis
- ¶ **S** d. patri & m̄i studeas talis est qualis filios tuos uoluis esse
- ¶ **S** d. non uideas nisi uasculum multum quia ista duo prope fatiuntur
- ¶ **S** d. de eo quod uerecundam facit quoniam ueritatem uerecundam loquitur
- 120** ¶ **S** d. pugna ad cupiditatem iuuenatis tu / ep̄mens eas / quia ipud est pulchritudinem quod in diu possit ¶ **S** d. tunc a delatoribus ne fiant dete & si te licet sint mendacia quia non oēs cognoscunt ueritatem & singuli sunt aures ¶ **S** d. misit Plato significando se Anaxagoram de rebus ad que si responderis / discipula tuus es. Quia sunt homines qui magis miseri sunt. ¶ **S** d. quid negotia hominis male incedunt. ¶ **S** d. pro quod recipit homo retribuit bonum a deo. Respondit quod quorum quorum miserum est sunt ueris / quorum conq̄ est bonum qui est in regimine mali: & est iste pro dolore pro super eo quod uidet & audit. Alter est sensata gubernat pro primo: quia pro est in dolore & tristitia. Tertius est liberalis / qui oēs peccat ab auaro: quia quod magna est angustia: & incedunt male negotia hominum cum bonum quod illud fuerit in eo qui non audit: & arma in eo qui non uincit: & diuine in eo qui non expendit: & dona ueritatis recipit homo a deo multum placendo se in obediendo placentia / &

Socrates

in cauendo a pnis: & venit tand[em] Plato ad eum & fuit discipulus
 eius quousq[ue] finiuit uitam suam ¶ Et d. disparte mortem & uiuent[em] aie
 uis / & sequam iustitiam & salu[m] eum ¶ Et d. quies sapientis / & muentio
 ueritatis / & quies ignorat[is] est muentio ueritatis ¶ Et d. des sen-
 sand[um] loq[ui] ad ignorate / sic loquit[ur] medic[us] cu[m] infirmo ¶ Et d. qui q[ui]
 mud[us] a dolore no[n] pot[est] excludi . nam si no[n] sit qd[am] cupit : dolet q[ui] no[n] sit
 illud : si sit timet ne p[er]dat illud / & ille qui e[st] d[omi]no p[er]dendo secura
 dolebit ad p[er]dend[um] illud p[er] obitu[m] suu[m] ¶ Et d. aiud discipulo fili
 sufficit cu[m] comedat qd[am] fame auferat : bibet qd[am] sitim extinguat : in-
 ducit qd[am] co[m]piat te / & famuleris anime tue : n[on] habebis q[ui] d[omi]ni-
 pias aliud / sequis bona oia & diste sapias a meliorib[us] qui fuerit
 tuo t[em]p[or]e / uita[m] laqueu[m] que[m] mulieres parat uiris q[ui] e[st] impedito
 & disturbato sapie[n]t[ie] / & facit assequi malu[m] statu[m] ¶ Et d. quens mod[um]
 e[st] breuis uite & multi cogitatu[m] ¶ Et d. q[ui] querit mod[um] e[st] sicut
 mare mirans : d[omi]no si euasit d[omi]n[us] q[ui] exposuit se fortune / & si
 moriand[um] d[omi]n[us] q[ui] decipit se ¶ Et d. quens mud[us] e[st] sicut uident[ur]
 sarab[im] edno co[m] aqua / d[omi]no qua facient[ur] / & ad ad curatu[m] & labor
 illuc uent[ur] : inuenit se illud & remanet sicut alios cor p[er]is
 Sarab[im] e[st] qd[am] ex d[omi]no p[er] sol[em] testat[ur] p[er] p[er]ta uident[ur] alonge
 sicut aqua ¶ Et d. uita h[uius] in q[ui]o mud[us] e[st] excludit umbra no[n]
 h[uius] h[uius] firmu[m] p[ro]p[ter] qd[am] mutatur d[omi]no loco ad locum ¶ Et d.
 homo i[n] mud[us] e[st] penosa i[n] oib[us] suis statib[us] : q[ui] no[n] ueniet si
 qd[am] luctat a rebus suis / n[on] suis delectatib[us] da[ti] aqua p[er]ue[n]it
 & sit iugit[ur] angustias d[omi]no amicos suos q[ui] p[er]dit i[n] co[m] ¶ Et d. amo
 mud[us] h[uius] fat[ur] h[uius] surdesce ab audienda sapia / & fat[ur] ce[n]tate
 uis / cor non uideat h[uius] ueritat[em] ¶ Et d. amor h[uius] mud[us]
 facit luctari mud[us] / & recusat a satisfaciendo ¶ Et d. iste mud[us]
 desente absoluit i[n] ostend[en]do si sui mutator / & querente cu[m]
 decipit i[n] p[er]stando si aqua delectator / demud ad amavitator mltay
 intendit ¶ Et d. qui cor[am] om[n]i excitate mag[is] rege : uitet si fuit
 ¶ Et d. qui fuit alij q[ui] si non est liber ¶ Et d. non respondeas

41

no

no

no

no

n

in senectute stude. R^{at}. maior coetudina e in senectute ignorare
 ¶ Et uidet quendam iuuenem, qui dissipans bonis suis colligebat oliuas
 & comedebat. Qui dixit si oliue iste sufficeret ei ad cuiu comestioz non ue
 neces ad egestate ¶ Et dixerunt ei quid e id ad delectabilis e. R^{at}.
 adquiret sciaz & audire timores non du auditos ¶ Et d. nobilis qd' pui
 inquitur e scia qua deuenit a mal' opibz ¶ Et d. melis qd' luxa
 homo e fidel' amicus ¶ Et audiuit qda dicente Scario e qd' ex se
 tanto q' ex multologo. quia p colloquos p' inidi mouere. R^{at}. qor
 non g'ingit scia qd' loquitur ¶ Et d. comod' tacendi min' e comodo
 loqdi & damnu loqdi damno tacendi e maus ¶ Et d. sensatoz cogno
 scitur ex multa taciturnitate / & ignoras ex multa loquantate ¶ Et d.
 magnu lucru cet tacent' qd' aliud no eet n' quiesco ad disputatoz
 q'ito magis ad p' qor bonu sine luce ¶ Et d. qui p se non tacet
 cogitur tace p' aliud & min' app'abi ¶ Et d. qui tacet donec ad
 loqdu inducatur. est melis eo q' loquit' donec tacere iubetur
 ¶ Et d. loatio e in posse q'ois donec loqui' & deim euadit a posse
 ipis ¶ Et d. qui posse q' non loqdi n' in loco suo maus posse q'
 q' non negociandi in loco n' suo ¶ Et d. tace e bonu d' p'libz loq
 & a loqui ¶ Et d. si homo loquitur cognosca' si p'fatus e ad dimi
 nutu / & si tacet dubitatur qual' sit ¶ Et d. q' ro' loqui prius g'fideret
 & ap'iat' sud' com' / quia melis e q' ipse / q' alter ¶ Et d. comi
 ex discipul' suis: si loquaris eloquium tuu nitaris tate p'ndicare
 aut taceas ¶ Et d. qui tacet sciantu' coa' alioz / & loqnis coa' stau
 tantu' alij ¶ Et d. qui dolet ex eloquio asseclatur q' non sit p' cassu
 ¶ Et d. Deppice motz qz non habes aliam amaritudies / n' timore mot' ¶ Et
 ¶ Et dixerunt ei q' e bona adquisitio. R^{at}. q' estit expendido ipsa
 ¶ Et d. ebrietas defomat' anima / & ad peius e libere i' qd' istud
 effiat ¶ Et d. qui m'cedit i' mudo sui sui dispositoz / non e requirendu
 ad danda au' g'filla: quia non dat' n' arbitrio colutat' in qua p'sistit
 ¶ Et d. bonu g'filiu' ostendit in pn'io sine tci ¶ Et dix' ei q' mulier
 attende fenex quomodo tua facies turpis e. qui R^{at}. n' esset speculum

No

Na

No

No

No

No

Na

No

No

turbidū uidere in te meliū in ea pulchritudo ¶ Et d. q̄ obſuat ſcētū
 ē diſcretus / & qui pateſcit ē miſipiens. ¶ Et d. oī ſcētū occultare
 ſcētū ſi comiſſum. ¶ Et gūtiōr ē qui occultat. qd̄ non ſi ſcētū committit
 ¶ Et d. cū tuū ſcētū cor tuū nō gūtiōr: multo magis gūtiōr ē cōdibz dōz
 ¶ Et dixerit ei q̄e ſenſatq̄ p̄nit̄ conſilū. R. q̄a ſui uolū̄t̄ cōtē. quae
 ſuo ſenſu ſeu ratiōn̄ miſcō. ¶ Et d. qui ē honorū morū ē bone uite
 & ſcētū & ſcētū diliget eū / & qui ē malorū morū ē male uite. &
 ſcētū fugiet eū ¶ Et d. ſi ſcētū qui multū uōt̄ dūlabz. q̄ medere
 ē ex comēſtione aceto ſcētū / non t̄m̄ m̄terebat̄ comēſtione ipſoz. ¶ Et d.
 diſcipulo. fili non op̄idat̄ ī mūdo: q̄a nunq̄ ſoluit̄ qd̄ p̄mittit̄: cor
 ſcētū morūz & diliget ¶ Et d. caſtigauit̄ ſuos diſcipuloſ / dicens / aſſue
 ſtatis ē q̄enti modico / & ex uō ato cognōſcēt̄ meliorat̄ / & non repu
 tent̄ p̄ modico modico ſi eueniat̄: quā eſtē pote & multiplicari / & ad
 quirit̄ amicos cū amore / n̄ vñq̄ eip̄ op̄idat̄ ad aliquod adij ſignū
 ¶ Et m̄rogauerūt quāntū diſcret̄ m̄ter cōtē & mendatū. R. q̄t̄
 quāntū m̄t̄ oculū & aurē ¶ Et d. querēt̄ cōtē ſufficientiā ſuā nō p̄ficiat̄
 id qd̄ habet ¶ Et d. ſuſcipe p̄caſatōz ſcētū ex ſuis culpiz & amittet
 corū errore ¶ Et d. cuida diſcipulo non confidas in t̄pe q̄ ato deſciat̄
 confidēt̄ ¶ Et d. fili non deſcipiaris pulchritudine iuuentut̄ tue / nec
 tui corp̄is ſalubritate / quā ſm̄ ſalut̄is infirmitas ē / & mor̄s eſt
 infirmitat̄ ex m̄t̄ / & non poteſ eudē infirmitatē m̄t̄: quā non
 ē ſī dolore gaudū: n̄ abſq̄ turbine claritat̄: n̄ requieſ ſī la
 bore: n̄ aggatio abſq̄ diuſione: n̄ nexq̄ ad quib̄ ſī deſione ¶ Et d.
 euentū m̄t̄ ſuū aliqbz amiſſiō / & alijs p̄nuōtio ¶ Et d. m̄t̄ ſcētū ſcētū
 letari d̄ mimio equaliter ſcētū d̄ ſe mimio letari ¶ Et d. dix̄ ei
 quida letat̄ ſcētū d̄ te ad talē / qui dix̄ q̄ nō cognōſcēt̄ R. q̄t̄ qui
 non noſtit̄ me q̄ deſcētū / m̄t̄ aut̄ nullū effiat̄ deſcētū ipſū non cog
 noſcēt̄ ¶ Et d. qui ſtatūt̄ ſe in loco quēniente d̄ m̄t̄ p̄t̄ eſt ſcētū
 ¶ Et d. ſenſat̄ eſt qui exhibet̄ ſe recōſcētū p̄t̄ alium
 ¶ Et d. qui amōd̄ m̄t̄ ſuā aīz replet̄. t̄tibz replet̄ eū: ſi paup̄
 tate quā nūq̄ uitabit̄ eſt ad diuitiā p̄t̄at̄ / fiducia q̄ nūq̄ p̄t̄at̄

ad sine / & impedimento sine aliqua expeditione ¶ **Q**uid indigentia: stigare d' celando facta. nunq' secretu committit ¶ **Q**uid magis est sensato circa pced' quod factu cele ¶ **Q**uid q'siuit quida quare aq' maris e' p'sa. **R**nt. p'feras in p'feru que d' hoc sciendo habeb' ¶ **Q**uid dicit ¶ **C**ui dixerunt quid liceret es p' sapas. **R**nt. p' cam p'd celat homo exposita litori maris ad uide' d' simplices & ignaros / quo girant se in undis maris ¶ **Q**uid d' libertas e' suire hoc bono ¶ **Q**uid d' quito mag' fuit ei tanto libris efficitur ¶ **Q**uid d' non sequatur auri ditates uas / n' quiescat in loco pditionis ¶ **Q**uid d' qui querit huc amicos expiantur primo in seipis. an possit suis epugnare cupiditatib' ¶ **Q**uid d' si poterm. bn uiuet ad amicos. si non. r'atus eis esset desistere ¶ **Q**uid d' q' i mal' suis moribus agguare cost ¶ **Q**uid d' mulieres sue laquei parat / in quos non incidit. nisi. aut uolens. aut incauta ¶ **Q**uid d' dix nullu mag' e' impedimtu ignora ¶ **Q**uid d' n' malu molestius muliere ¶ **Q**uid d' uidit muliere ferens igne. Cui dix. delato molestior e' delatix ¶ **Q**uid d' uidit quadam mltz infirma / egrot ¶ **Q**uid d' malu ad malo quiescat ¶ **Q**uid d' uidit quadam mltz ducta ad ymoland / & mulieres d'as p'lorates p'q ipsa ¶ **Q**uid d' dix. qui pditur malu malu existat ¶ **Q**uid d' uidit quadam puella distens dist saibe. ¶ **Q**uid d' dix. no multiplicet malu ad malo ¶ **Q**uid d' ig. nora. ¶ **Q**uid d' q' d' causis cognosantur. An non habendo cogitatu sup sui ipsiq' notisitate: An non epugnado suis cupiditatib' & ingube: nando se consilio sue sortis in eo qd' fat & in eo qd' nestat ¶ **Q**uid d' disti pul' suis. ¶ **Q**uid d' q' ostenda eot ad quo euadatis ad omni malo. Illis uidentib' q' d' dixit. ob adqua ay non obediat mulierib' ¶ **Q**uid d' dixet quid d' m'ce fore bona & honesta. col' serore ¶ **R**nt. sufficiat eot ad d'xi omes. n' d' malo sue similes ¶ **Q**uid d' qui no' sapientia adquire non exhibeat potentia mulierib' sup se ¶ **Q**uid d' uidit quadam muliere se poliente. Cui dix / mulier e' uelut ignis q' incendit calefacto p' app. sity lignora ¶ **Q**uid d' dixetur ei quid dicit d' mulierib' ¶ **R**nt. sud ipse arbor adessa. Adessa e' arbor generosa / q'nd' pulcra & bonu appere ¶ **Q**uid d' ad qui d' apty comedit d' ca / occidit. Cui responderunt quo mulierib'

no

no

no

¶ mltz

¶

no

no

no

no

no

no

uo

uo

uo

uo

fictus

uo

uo

uo

uo

uo

uitupas qd non existentibz tu no es. **hnt.** mulier e ad palma in qua
 sue pome. que si corpus intant hnt. molinetur eu / a nichilominz dactulos
 pduat **¶** Cui dixerunt quare fugis a mulieribz. **hnt.** qz uideo eas bona
 fugit a mala sequi **¶** Et d. miser mulieribz nunq ab solu **¶** Cui dicit
 quenda clamantz ignis ignis. Cui dixt quid habes tu / et dixt ei q mlc
 uis tu alia q me. **hnt.** non uerecaudus tu, offerre te / no penit. A
 Dixt bene bene me confortat e. **¶** Cui dixerunt ei. quales sut stie quibz
 oporet pueru informari. **hnt.** ex quibz pueri ignorat casbz
 uerecaudia patiant. **¶** Cui dixerunt qd incepisti adquire uirtute bonas
hnt. qd incepi coartare uia mea **¶** Cui d. ad homo intantu nitendit
 adquisitio supie. q ppit qd ppit os coligi decisioz u e sapientia
¶ Cui dixerunt. uerba quae ill dixisti edita non sut. **hnt.** non
 curo ipsa edita no fuisse. s curare si no fuisset directa **¶** Cui d. bonus
 in altiori statu e. qui nititur bonitates habere ppit se. / a in scado statu
 ad nititur audire illas ab alio. / a qui neutro mo curat de eis e uol
¶ Cui d. cuidam discipulo suo non sis inuidiosz pro qd simile e.
 S sis inuidioz p eo qd puenit e a fideu **¶** Cui d. non scititibz homi cometa.
 T ipsi tua non exquirent **¶** Cui d. pponas sensu seu disrectoz uera te
 in orbz tuoz rebz / a eris bn munito ad excaz casbz **¶** Cui d. non omittas
 factu bonu. licet hoies non cognoscat illud **¶** Cui d. uere nescis e.
 qui impingit in eod lapide bis **¶** Cui dixerunt quo est uerpe stuce
 tua. **hnt.** no exigit t meo posse / non hnt uerpe stuce. **hnt.** ex hoc
 non debco culpari. **¶** Cui d. quid in posse meo e. paxo a polio / sed tu
 qd erat in posse tuo d. honestati **¶** Cui d. omi ex discipulo suo / ordina
 anima tua qra tempestates. quia. qui i mudo e. non seozz ad quo
 mo e. no pati casbz **¶** Cui d. sis legal. comittenti se ti. q d te geit si.
 dubia. a fidelis. a eris seozz. malu uicardi sine **¶** Cui d. facias d. uo
 qd id uis fieri. a non facias / qd ti fieri no uis **¶** Cui d. ppit ppit ex
 pemia ho cogit. a ppit mudi mismutatoz pdia **¶** Cui d. liberal e
 qui bone fame delectat p q appetit q pecunie **¶** Cui d. patientia e
 forte castid. a festinans penitntia addunt. a hono e stuce coctit

¶ Cui d. g
 omittit
 fore / a
 fuy qd
 plicat
 qui apit
 queu boni
 hono. a p
 mala a p
 a igno
 hnt male
 p p p
 qui bn ag
 tice. n ag
 qui non ce
 qui n p
 ed argu
 dicit sub
 adde q
 nobilitate
 dicitur de
 a si p
 p p
 no mino
 sud p
 qd uo
 qd p
 qui erat p
 ed. s ce
 no p
 nau a p

Socrates

no

compefite ita fclento ¶ d. q' p'did' a nefcio no' culpā' a q' de fapies. f'm
icrit' f'ead' ¶ d. uirpauit' cu' ignoat'. Cu' dix' v' q' f'ofa'f'f'f'. concede m' li:
tenia' ut te iudicem. ¶ d. fapies no' e' i'q' male opadi' exq'iber' h'ona' ¶ d.

no

fufitā' robora' fmgula. & m'ufi'. m' f'ema' ¶ d. quicq' f'auas' f'ias' d'e'
q' omulavi n' p't. q' l'iz' h'eatat' illud modico ipe. pomodi' eut' f'ind' ¶ d.

no

bona fama e' p'ngu' melio'. nam p' q' confud'. fama d'urat'. f'apad' co' e' opu:
lenna q' n' p'did' n' minui' ¶ d. caue ab edrietate. q' p' m'ero' oampatu'
f'ila' eq' p'ofuanti' af'nf'of' & d'm' libius euagadi' ¶ d. uide f' q' f'up' tuis f'atē

no

q'f'ulas' quō' ipe fe gubnet' i' fuis' n'ad' f' male p' h'p'. quō' i' tuis' b' d' adte m'q'
appiet' q' f'epm' ¶ d. caue adia' leges' p'lo' uiles' m'cedē' ¶ d. male adq'it'
d'm'af'f' eligibilior' e' paup'as' ¶ d. hō' f'nd' f'ad' e' p'e' p'ud'ia' ab'f'q' ege' ¶ d.

no

Deu' rege' ad fua' fuf'it'e' b'nf'ia' q' p'riq'q' regraret' bonū' & f'idele' cognouit'
¶ d. q' ep'ur' q' d'ies' b'ca' eq' amicos' h'ec' n' p't' ¶ d. di' fuis' : comittat'
oia' e'ad' deo n' p'enit'q' excludit' ¶ d. nō' p'upendat' tua' p'ed' n' ob' h'o

no

addas' eis' At' opa' tua' bō' nō' mag'f'icō' q'a' adq'ue' meliorib'q' indige' ¶ d.
di' fuis'. cauet' a m'ido' ip' f'atidē' co'li. uelut' cardone' f'up' q' calcaē' co'f' o'z'

no

¶ d. Sic' ubi' f'entib'q' cō'p'at' i'cafti' def'mut' m' p'ncip' eg' : cō' m' cō'm'
f'pud' h' p'p'q' i'cafti' def'mut' timō' & p'nd'ia' dei' q' ubiq' d' o'at' f'om' p'na'
e' p' ¶ d. n' deap'iaris' d' p'atia' patient'. q' f'ardali' h'iz' f'unt' f'rigidi'

no

ex' co'z' t'nd' collif'ioe' f'rad' co'ent' impellē'ib'q' ignis' adq' d'rid'p'it' qui' e'ad' tota'
arbo'z' comburit' ¶ d. adu'p'ent' q'p'da' q' uirparet' Socratem' ¶ d. accedēs' ad' eū'
m' u'riat' e' ei'. Cui' v'nt' f' f'is' m'uenire' a' m' mod' q' d' me' lucrari' p'offe' h'of'a:
tus' i' cō' q'p'da' f'end' fuit' alteriq' alteri' reuerē'ntia' m'auō' q' f'ō'ti' Cui' dix'et' n'udq'
m'uidēs' i' t'nd' f'up' te' q'onorato'. ¶ d. adoleo' f' f' p' cō'z' m'ferio' co' nō' atō' ¶ d.

no

fapud' & bō' fama' n' alibi' ep'ud' q' m' bonis'. meliores' q' p' q' d'm'it'e' que' p'e'
m'ueniūt' m' f'atue' & u'lib'q' p'f'onis' ¶ d. cogitet' a'ud' tua' b'n' age' & nō' f'aucat' ei'
¶ d. q' d' condō' i' a'ud' n' ab'f'ondat' a'ub' q' f'odū' e' cō'f'q' i' domib'q' v'cō'dē'
f'ecim' co' ad' a'ud' a'ub' f'ide' lig' app'ite' ¶ d. quida' b'cō'm' q' u'ud' q'umili' mō'
ueftitū' e'ft' ne' h' f'ō'tes' condito' legu' Archemen'. Cui' v'nt' n' f'it' i' ueftitu' h'oc'
ex'udica' p' m' f'ad' & u'ltute' ¶ d. di' fuis' de'f'p'iant' mō'z' & f'c' mō'z' t'm'it'e' i'
¶ d. fapientib' m'it'e' co't' f'iat' q' f'ua' anima' q'ie' d' b'ona' i' d' d' p'lat' ¶

no

no

Lato interpretatur completus, qui fuit d' bono g'ne g'orū
 h' d' g'ne Gulapij aut' n' fuit d' g'ne Salomō legū
 conditoris & coepit p'mo diste arte Poetia placens ei
 qd' distebat i ea sed abominabatur qd' sciebat i ea
 Non recadns a Socrate p'impj' audiret eu quinq' annis
 & obante Socrate Intellexit q' in Egypto erat quida p'ita:
 g're discipuli ad quos accessit & proficiens ad eis redijt Athenas
 & statuit duas scholas i scā, dicens laudabilior uita q' possit
 esset in facendis bonis opibz & fouendis egens Athenien ipm
 ipsum mutantes ad d'natos sui dominari nō coluit, quia re:
 perat mores ipsoru male ordinatos, nō q'fidebat eos mores
 posse defacili p'mutari, q'mmo si ipsos oīs corrige' callet ex
 deceret, uidebat sic d' Socrate factu id filat, si more periculo
 imminere. Vixit lx & cono annis, & fuit bone dispositus
 morū bonoru, collato bonoru q'sanguineis & a p'ncibz, &
 multe patientie, multos habuit discipulos. p' q' mortem
 superuit scholas eiq' duo cono dicebatur Vagenones & altee
 aristotiles, & ostendit scā sua p' allegoria scultas ea est
 ipsa non intelligeret nō sapiens. Didicit a Thimettico & a
 Socrate assumens ab eis plures opiniones, ex q' composuit
 loy libros. fuit demissi coloris, pulcre bone dispositus, formosus
 onlorū, & i barba h'ns signū ☉, fuit subalid' corū, diligens p' p'ce:
 dere ad despid' & cor uox sua qua aliquotiens exaltabat loqu' eiq' non
 patefaceret quasi duo miliaria intra despid' erat inhabitans. & p'dicauit
 hōmbz, dicens. Caritas agite deo p'p' bona & m'ia sua & q' oībz
 benefecit eiq' ita q' nō potentes sua potētia salute mag' h' debiles
 consequat' Eile p'p' q'os deb' h'nt ab eo. Non cogitens i eo qd'
 nec non ē, sed i eo qd' conuenit. Quid nō confet' eos uerū & arguet'
 & q' p'p'etatis p'p' quare ea diligit. deus ordinauit qd' eoli p'p'at in
 isto mudo, & i alio, & illud ē sapia & m'is eiq', quae p'p' d'auco' bonitas

no

Plato

pot' qd' lucrari omnibus qd' in uos effiat. Sed & inimicitia. Si n' fuerit
 quile e' qd' appiam' / pot' qd' dixeris & equum delectator' / que puenit ex-
 pletate forme / & non sequam' multu' comestiones & potatoc' / que su'
 a proprietate matric' . conem' forme assimilari & no' matric' / q' forma p-
 finitur / Et bñ dix' Homerus materia attribui femine / & forma mari
 Rectificare alios exat' / & rectificare alios studet' / qd' si no' fecerit
 damnificabit' / Desmetipso. Dico uob' in ueritate / qz hylaris existo .
 eo q' aurum & argentu' ab h'ocui' Maior' habeo nunc delectator' . q' quid
 qd' conggaba' diuitias / quia tunc augm'taba' mei cogitatu' / & nunc mea
 crescit alacritas in sapien' adquirendo . Et signu' q' i' auro & ar-
 gento non sit bonu' aliquid e' q' inuenim' aliquas terraru' modicu'
 ossis eburei emi p' auro multo & alibi p' ere creabi' . aut uitro / aut
 alijs rebus . qd' si eet bonu' p' se / auru' dilige' oblibet' . sic sapia
 eligunt & laudantur ubiq' terraru' ¶ Et d' . iniquitate animaru' uictu-
 tes & salu' erunt / non laudantes uitupabilia / n' laudabilia contempnentes /
 uitam non ee abominabiles / n' conem' adquire' qd' cito perdetis
 Sequam' bonos p'cessores exos / onctis eos iustitia & castitate
 vestes induite / & felices eritis & laudabuntur a t'ra ¶ Et d' . con-
 suendo p'ualet' inq' rebo ¶ Et d' . mali mores damnat' / et misit
 opa sicut aloca misit mella ¶ Et d' . non deat' sapiente aduertu'
 sup' eo qd' p'didit / p' risidua consuare ¶ Et d' . qui non bñfacit' amicit'
 suos ad pot' . deserent' eum ad indigebit' eis ¶ Et d' . Bonitas sapie
 seu st'ie e' qua no' p' suu' p' alium / sic p' in alijs rebo suu' . n'
 p' aquis priuari ead' sic alijs rebo ¶ Et d' . dixerunt ei p' q' cognosca'
 sapiens q' sit sapiens . Et bñ qd' non irascent' dum iniuriatur / n'
 qd' laudat' exultat' ¶ Et d' . dixerunt ei p' quae conditio' quib' ab inimic'
 bñt' p' maenta p' bñtate ¶ Et d' . appiauit' h'ores ad oadi' caritate
 & p'omde dolent' . n' d' anime caritate turbat' quia no' uidet' ea ¶ Et d' .
 discipul' p'us conem' lucrari pensu' ad quo' exas dirigat' uitas & co-
 nem' legendo obsequat' . qua sit' ecator' e' q' t'ra ¶ Et uidit' quenda'
 iuuen' amittit' bona paterna quae hereditat' a p'ro . Cui dix' .

li

li

li

li

terra deuorat homines & iste deuorauit eam ¶ **Q** dicitur ei Quare
 non conuincit sua & thesauri. **R**nt qd ex eis d. complendi stare no pot
 ¶ **Q** d. qui confidit in sua fortuna n. e. sollicitus ad proficienda bona. re-
 trocedit ab eis sic retrocedit sagitta resiliens a lapide q. passit. ¶ **Q** d.
 qui instruit alios in bono quae no opat. & sic aquis ad candela alios
 illuminas & non se ¶ **Q** d. qui non molestatu adulari pplo. n. in tolerandis
 mal. moribz ipsoru magnis. eoru gubnato censetur ¶ **Q** d. no e rex
 qui regnat in suis sed in liberis. n. e. dices qui temp. accumul. sed q.
 in ppis suis ipsu liberaliter expendit. ¶ **Q** interrogatur eu quid
 opteat age aliq. cot. a. non indigeat. **R**nt si dices suu moderata uiuat
 si paup. in labore p. sistant. ¶ **Q** d. quicquid eu quato censu homo d. e. q.
 tanta. **R**nt. in luxuriam q. non expediat adulari dai. n. defecit habeat
 eis qd natum e. ¶ **Q** d. discipul. suis ad studiu cessauerit. p. p. em
 in bonis q. p. p. ¶ **Q** d. Decet sensu non concupiscit amia diuitas
 et non despiciat eu p. si ad equari desperet. ¶ **Q** d. non spernas modicu
 si qd. fac. potius quia modicu e. malu. ¶ **Q** d. meditari rego in seipo
 die uno e. decemq. q. uno anno tripudari. ¶ **Q** d. opari p. sua e. res cog-
 noste & distinguere cas. & age p. ignorata e. gaudere cas. & subdubitate
 techniq. & agere p. certare & res statu p. loo sua. ¶ **Q** d. non cedeas
 esse patiens donec preualeas tuis cupiditatibus. ¶ **Q** d. q. n. q.
 ad tanta sua puenisset. **R**nt. pl. olei in cucubulo q. com. ex aplo sumpsit
 ¶ **Q** d. oi. cum conuenit aq. p. n. & cedeas ei q. possit sedari eis credo
 alioqd. malignabine. ¶ **Q** d. interrogata q. expediat ad gubnanda villa
Rnt. qui gubernat. b. n. seipm. ¶ **Q** d. interrogata quis merced. p. nom. sapient.
Rnt. qui mag. consultat. & magis dubitat. ¶ **Q** d. casa aurea p. b. d.
 p. sonos quos reddat in sui p. p. ad experid. e. sine solida col. ri-
 mata. eod. m. comprobari debent. q. oies. eloquijs suis. q. cognoscatur
 sapia & prud. sua. ¶ **Q** d. dicitur ei qd. e. pl. ignoras in actis suis
Rnt. qui mag. timetur suo consilio & nunq. obedit si. & qui p. p. defecit
 suspitione ad res p. audacter exponit. ¶ **Q** d. dicitur sapiens qui liberal. e.
 aud. dng. e. nature & sapiens qui no. e. anime liberal. nature suq. existit.

no

no

no

L

no

no

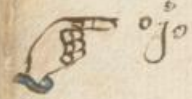
no

Plato

¶ Et d. no satisfiit hoie coaditati quousq; fuit duoru inimicoru amia
 ¶ Et d. duo disputantes coeitate iniquitates non hnt con se odia.
 qa ipsoru qo e ad id / A si alit alteru comit mterdat ody causa ex qo qoc
 poterit . eo q coru qlibet conatid alteru ad suu uelle gduat ¶ Et d. ad qli:
 exis dnu aqum / et non consensit u illud . d te qui petuisti exuberat petu
 q d co q non concessit ¶ Et d. mtere adquie d sensu & sapia / A dnuetis
 ddy / cognoscent . n te mi spales melis p ea q sas . d qo exo gnales col
 romanes p ea q qoc ¶ Et d. no pt bene gubernare multos / qui conia
 animu suu gubernare no pt ¶ Et d. peior parsimonia q comitior exa
 illu qui petere exuberat : & grauis supbia que coepit illu mfringit
 a quo no e damnificari seors ¶ Et d. aspice te a daceptioib; plueno
 A si obloqui cepit de hominib; non scipias doceptionis absoluti ab eo
 ¶ Et d. oportet sensu cor qd petere qe petat suau / A plane / A mo:
 diis cas . q sanguifuga d sanguine pl; sente rigeret plet . q emi:
 phes iniquitatis / ac aora matoris que pungit ¶ Et d. debilem anima
 tedet leuiter eius q diligit ¶ Et d. uita anime constat ex suis bo:
 nis opatib; uentib; eam ad motem / quia motem non patitur ipsa
 n ex mal opatib; . n aqus pt ea occide sic copus occidit . no sic pub:
 limior & nobilio eo ¶ Et hcc sut castigatores Platonis . Deu cognosce
 A timeas / A mtere ad faciend; bonu / & ad ostendend; alijs mag; q in
 tuis quotidianis ueritatib; habend; . non petas a deo qd non e ante
 semp . S; petas bonu durabile tantu ¶ Scias q cause maloru
 sut multiplices . non diligas bona uitam solumo . s; diligas bona morte
 pncipalis ¶ Et d. foelix e qui sui finis e immemor / a sua malitia
 diuertens / non stadias tua luca in reb; existentib; q te . non expectat
 merentib; bnfice quousq; requirat illud . s; eis bnficiat a temp; . non
 e sapiens qui in ddy ddy mudans latur in n qui desperat in adu:
 sitib; suis . Vitios quau sensu in multiloquo caprositate eoru qui no
 confecti in uolator uimoru . Cogita plucies . demu loqre / A fac quia reb;
 defuoli pmutantur : n icasaus subito / q si facit assucud; dnuatid qtra te
 Si accepisti aq; dnu mduenti noli trasnare qa qd dte gige dcau ignotas

na

no
na

na

no
Jo

na

Jo

Delatid adiuua n̄ mala opa ad defecar. Ne sis sapiens deo solum
 sed factu etia. quia tñd sapiencia talis pelet i mudo isto: & sapiad factu
 val e i mudo eterno / qa q bn operatur licet taceat ip su / p nobili reputat
 deus: & corpus p hiberna a muditudine abi / ob sanitate ipsa / & phi:
 beanaq nob a muditudine uitioru ob sanitate animaru neaq ¶ Et d.
 nobilitati sui gñs die sue nobilitate adequat. Ille consere bonus. q
 non nobilitate anime despiat solu patena gñta uitupand p inde q b
 maioritate demerens ¶ Et d. non emas suud multe cupiditatis. quia
 magnti aliud appetet dom. n̄ fortis ite qz tuud exilipendet dominu
 ¶ Et magni p̄nsa qa q te fraudem aqua commitet. Non exultes p̄d calore
 quo exardis id similes / qa hoc fecit meliorationis absorbet ¶ Et d. si
 regi magis alijs fidelis exultes / & stipendia tua dñs sñ equalia. non
 dolcas. quia tua durabilia erit / i qz aut nō ¶ Et d. si quis inuidet id
 ob bonitate tua nitens postea abesse id deferendo te nō videas s̄ m̄
 quo meruit cor coria non inueniat rationabilo p qua ei mala parer
 q non deficiat satagnti ¶ Et d. nō e idē vici opus in t̄pibz diuers
 voluntatem nitaris ee opa ipe qualitate t̄pibz in quo erit. nō deuo
 gando p̄trea fidei n̄ bonis moribz / q si qo factu nequiuicis ab eis defistat
 alioq̄ maḡ p̄det i anime tue offensa q̄ i ope ip̄o adquisitas ¶ Et d. blan
 dias q̄ oibz t̄p̄e dominij tui quia ad hoc p̄ualeb̄ i ō ordimbz: qui
 a te declinare cernd. ¶ Et d. non attendas ad aliqd iux̄ suad & q̄d̄m
 in qua t̄p̄z p̄misit. sed p̄t inuicitate se q̄ attendas / qz i c̄ d̄ eis statz
 & ḡdino natural ¶ Et d. non p̄t quibz ad amico suo consuad amore. ¶ Et
 n̄ q̄ e suauid moru amicos sustind exultis exultes ¶ Et d. querit sapien
 eligē q̄oia ad bñficia sua: sic ipsi eligunt bonas t̄ras ad incolatu ip̄oz
 ¶ Et d. modiad erroz non despitias / licet fiat ad p̄lba t̄cas opibz qz erroz
 e sic quom̄ mala qui licet mutata ab alijs d̄yons contarijs / tñd n̄ t̄c
 expelland exulend. d̄ ne p̄ualeat d̄ȳ d̄yons aq̄bz interuallo t̄p̄ibz caus
 adiuta ¶ Et d. ad suietis dau dñs noli fieri equal si: n̄ in fide. & pensu.
 in patria ¶ Et alijs cetero neq̄q̄ cauens ne te app̄iat si equalis in statu
 / aut cep̄ion / aut alijs delictijs ¶ Et d. non exult dñs a te seruiti ad

le

no

no

no

no

no

no

no

Nota

no

te putes amplius eo scire. si reputes te eodum forficem qua ignita demulsa
non possibilia dignas appetendi. Ergo quanto sciens magis eo r'is d'quo
si sciens. tanto magis quibus ei existas ¶ Et d. si uolueris scire naturam deo
sup. aquo q'sulas eum / et ex hoc cognoscas sua iniquitate et equitate / et sua
bonitate et malitia ¶ Et d. non indiget mag' ingenio n' exens mag'

no

eo qd' potest ¶ Et d. viles epuatur p' bona q' agunt q'ones obligare /
et honorabiles epuatur se fecisse deo et p'ced' se exonerat tanq' excludit te
recedend' ¶ Et d. bonus g'ratat d' bonis acceptis uix' possibilitate conferet
et satisfacti' sapientis. Vile verb' non g'ratat n' uix' q'ntitate collatou

y. Nota

¶ Et d. cum q'ones malitias tuas uictures / malitias tuas attende / in tempore
latentes confide mag' r'eo qd' in tempore conspice / q' in eo qd' q'ones dicit
¶ Et d. ad uideat aquo animu' suu' reputare conueniens. Tunc q' sole:
bat extendit manu' q'heret / et in bonis q' q'ferre plura sua' agguari / non in
ex aliquo q'ngente defectu scias q' aduenturu' e' ad quod quo humiliabitur
status eius ¶ Et d. pena liberali et misericordi' bona sua solita no' confare
et illiberali et pena obesse no' diligenti eum / eo q' nudquid adu' b'nfat' ¶ Et d.

no

cum ligauit ad inimico' non obedias i'eo q' mag' inimicitia' e' q' e' Ed.
cum posse haberi uiter' i'ea / et non p'mittit rei inspicit sine. ymo nitens
es qui coxandi' inu'p'e' tueri / et mis'orinat' p'desse. et ad exaltabitur
status tuu' nitere satisfacere q'one' q' illud e' validiq' castro' et arma que

no

sed poterit fortiora ¶ Et d. aduersariu' tuu' gra' mad'itate nitaris
ad equitate' reducere ponit q' p'curare uindicta'. na' uindicta' e' co'p' dan:
nosa / et p'seueras equitas ual' ubiq' ¶ Et d. bonitas. palme affimula'

utq'

no

q' fructu' tarde p'ducit et uix' ipis' diuinitate' contempnit' ¶ Et d. ho:
mines q'q' mundi suu' eodum q'ones q'dua' ad aliquid op' faciend' / quoru'
omniq' concessa' e' queda' comita' / ad eoru' auxilium d' ope' ipso' : Vno' in
ex eis conat' e' ad p'ficiend' op' ei comissu' / n' in aliis / ymo p'uat' b'n
e' p'uari a comitua' stabilita' e' / compellens eos / et dirigi eos fecit don'
opus ei' erat completu' / et b'n euenit si' d' laudabili' expedita' ipis' .
quare' reputari' sapientis / ad sit' uix' sua' p'ra' laudabi' op'at' . Alter
vero' mis' e' facere qd' solus p'eat / si' habuit impossibilitate' satisfaciendi

D' mēte sue comitue / & licet adularend & blandirend eis / nōs damni-
 ficat & in ope suo / & iste d' delitiosus Tertius vero vixit se auxilio societatis
 sue q' puoto mercedē exhibuit / qua data ad eis se oblectantis exhibuit
 q' usq' oblitus d' omni quae commissa erat si' / & dū postmodū uellet in-
 cumbē ope / non ualenti p' se destitit q' male successit si'. & iste d'
 uenonata in cupiditatibz **¶** d' uedus hoies ad equitate suauit. aliquid
 eis in labore & pugna ad eis **¶** d' auarā ē q' te receptionis / &
 immp' debitoris / & male toleratīe : & hoc deputat loco beneficij
 & aq'us hoies magnanimus reputat conū meli' altero nam appriatur
 pot' bñ recipere & nō dare / q' dare ad male recipere **¶** d' debilior
 inter homines ē qui impotens d' celare suū secretum / & robustior ē
 qui p' suam uincere nauidia / & patientior qui suū sāt abscondē
 paup'are / & temperatior ē cui sufficit qd' q' **¶** d' noli suici ab adq'
 d' eo qd' non inest a natura si' / licet ex debito teneatur / q' plurimū
 teum uocabitur cum laborare oporteat in faciendo eo ad qd' non ē aptus
¶ d' non te cogat adulari hoies / quia p' des d' beneficijs aie mag'
 eo qd' auarabaris ad eis **¶** d' ad deteriorandū ip' / uirtutes de-
 spiciū / & uilitates comidantur & p'io habentur / & timor diuitis maio
 existit **¶** d' liberal auarū d' ridet in obitu ipsiq' & audy d' ridet
 liberalē in paup' ip' **¶** d' ita cupiditas & a' affectus anime
 q'nt in se quantitate quanda qua dirigunt & gubernand hoies statz
 in quo consistit / qua quantitate excedit puenit nocendū. Nam p'ra
 assimilatur sali quo cibaria conduntur. qd' si fuit decennis & modeste
 quantitat' cibaria apte parat. Si uo' mag' cibariū duastatu / & si
 se q' in alijs coicantibz **¶** d' Et qd' d' regnū qd' assimilatu
 puero. aliud iuueni / & aliud p'mi assimilatu. Viget. Si puenit reg'
 sumptz ip' & familie excedit. regnū i' dicitur puer. quia osten-
 ditur durabile sat. Et si equandū inuicem p'ouentz & sumptus
 dicitur iuuenis. & si sumptz redditz supant. dicitur p' rex diminuta
 uiribz. qd' regnū d' modice durabilitat' **¶** d' Decet regem sat'
 facere de stipendijs stipendarijs si' p'uenitibz. alioq' societatis sua despicietur

n. No
 70

n

70
 70

M ;

VI

qui

70
 70

plato

et dominum suum **¶** Rex regnant in rectitudine et iustitia secretorum
 sui populi rex est / et regnat non iniquitate et uolentia sed apparente cum
 uelle libenter regere eos. sed uolunt inueniat eorum ad aliud qui domi-
 netur et regnet in eis **¶** Rex dicitur obediens insipientibus et aliquid concedentibus
 illi / et uos dominos tales stabiliat / quia hi sunt domini tui **¶** Rex dicitur ad qui reges
 sunt pro bono consuevit se statum commigere ex subditis suis. et in hoc ualde
 fallit et errat. quia eorum genus hominum non ueris est in ordine et stabili est
 ymo sunt coarctandi status eorum / et minuuntur bonitates gentis in eis / assimilantur
 terre in qua seciat quibus semen commigatur / que tunc pressu turbantur
 et mutantur **¶** Rex dicitur omni domo secedere a populo et non familiariter quiescere ad
 eis. alioquin deprecandus ad naturam populorum sit deprecandus se inuenire
 et quiescentes ad eis. Vnde quibus quiescent eorum et idem reputantur se ipse
¶ Rex dicitur in ueracordia in quoque est coctas que sui cogitatio est / et non agi-
 tar in rebus amicis gentibus suis / et proinde agit sic quibus debilem uisum / qui
 res modicas et minutas non uidet / saltem inuenitur casus **¶** Rex dicitur boni-
 tates regum sunt secundum dispositum aspectum et desiderantibus quos sunt ad leges
 suas / et eorum a bonitatibus defertur de uix quantitate elongantur ab eis
 Nam pro obsequio legis et iustitiam ad eam referunt ipsi reges populo que con-
 ferre tenentur et debent. sed ab eorum auferunt que sunt auferre. et
 Sed non habent ad legem mentis auferunt a populo que auferre non debent
 et ad que tenentur eis regis debent non impendunt. pro ad reges ydem
 eorum reges iustitiam reputantur aucte pueri **¶** Rex dicitur illi quos reges magis
 diligunt sunt hi quos sunt sunt aucti sunt et cupiditates uisisse
¶ Rex dicitur errores uelotig impediunt. erro in nauium gubernatore / et in obsequio
 ualde domorum et regum / et in pugnarum ordinatore commissa **¶** Rex dicitur que
 patet non inuenit uidet non inuenit auctem colit sunt que aliquid luere
 seu proficiat filii eius non tenebat natiuitate respondere parenti **¶** Rex dicitur
 ad rex adiunxit te / sit tua petito minor gentra capite ipsa si ad
 petere te conuenit / et quod ad eum ad partem processerit / loqui super tuis non
 potes agendis ymo ueritas que satisfactas eorum ipsa **¶** Rex dicitur non
 ferat eorum regere inimici sunt aliter que sunt placidum ad eum nec auctem

J. n

h

h

n

h

n

h

ad in aquo ne forte q̄ mīatū ei habeat te suspectū ¶ Et d. ad
 in utilitate regni p̄cessis magis d. ti equali p̄terea q̄ meliū agas co
 minus sup̄bire nō debet: quā ex h̄o mīis t̄putabi qd̄ egisti. Nā mīi dēs
 ad compescendā aīā tuā ab inuidiā / & ad adquecendū hōm) corda ut
 ipsorū seuus amore ¶ Et d. ad uitupandū id̄ qd̄ laudasti nō vedes
 imo sustineas conas applaudē / qz ex eo qd̄ p̄dixisti uideris obligatū
 eis ¶ Et d. Patitur deus iniquū donc̄ iuerit q̄ statuta legis, q̄
 ad excessū opponit se si & destruit eū ¶ Et d. ad eloquiū cohoret
 uoluntati hōis quiescit auditoris uoluntas. Alioquin nō p̄t suū am
 plecti s̄mone ¶ Et d. consiliū non petas a senibz quibzq̄nqz. s̄ ab
 illis quos intelligis expertos multorū. in expertos cocto aliquatenū nō
 q̄sultes ¶ Et d. Bonus ex iis censetur / cū claret i uita fama lau
 dabil / & deus p̄ obitū s̄moneatur uirtutibz ¶ Et d. maiestru
 non apphet in s̄nax multitudine s̄ in defecibz uirtorū ¶ Et d. cum
 uideris moruū stultus i anima tua si natū est si equal. & si e
 qualis fuit meritis ad candū & qd̄m puenire dēs ¶ Et d. p̄e
 munitas te p̄ abo necessario p̄ itinere tuo / & qd̄ eod̄ diuoueri expe
 diat mente q̄ata ¶ Et d. non iudices priusq̄ utrosq̄ audias q̄n
 dentes ¶ Et d. se inuacatio non placeat / n̄ de bona tua foruū
 q̄das / n̄ peniteat d̄ bonis opibz tuis ¶ Et d. qui inopia timet
 & casum / ad obtinendā non mititū fama ¶ Et d. foelicitior ē qui
 de suocū malorū s̄ p̄cedit d̄mō / & sue non obedit ixe / & qui
 inter qd̄tes hōm) minorū debito s̄ reputat statu suū / & qui suos co
 mo non distinguit uirtutū q̄ exitis non auitat ¶ Et d. amor in
 rebz h̄ic ipsarū celat malitias / & odium habetū in eisd̄ bonitate
 smulat ¶ Et d. si iniquus p̄cipit alijs / quae comple nō p̄nt / cont
 quos irasit ad p̄fici nō p̄nt / & it̄ ita d̄ suo fine cogitare non p̄
 mitit / qz suus sensū p̄simit aīā obumbra / quare aīā sua p̄sa
 simularū des stabi loco obscurō q̄ sol illustrare nō p̄t ¶ Et d. male
 diuine p̄nolose s̄ d̄nō / & eo maxime s̄ maioris p̄nali quo ipsarū
 sup̄fluitas excedit conditō) habent / nam assimilā abo stomachi

N. j.

N.

N.

N. s.

N.

N.

N.

N. j.

N.

N.

N.

N.

in fine ¶ Quid dicitur de conformitate et ob hoc videtur fieri facile et
difficile dicitur / et hoc est simile emissioni sagitte que potest recte dirigari
ad signum longius expedit usus / et contrarius non est opus usu ut dicitur
vel dicitur ab eo ¶ Quid dicitur Non est conueniens prauorum dominum
quia licet bonum uideatur a quo ipse ad malum in deuenit finem ¶ Quid dicitur
Maius deum dicitur quod regnum dicitur per se propter datos corde / qui
habentes meliorem quam meruerunt statu / alios se meliores despicunt
et tali modo ordinatio regni perturbatur / et turbatur . Expediit ergo dominus
quod stabiat et ordinet quemlibet in loco suo ut meruit uelut
medicus operari equalitate et moderantia humorum corporis inuestigat
et suauiter mititer qua durante salutis egrum perducit . ¶ Quid dicitur sensus
est honorabilior uoluntate / quia sensus spiritus te statuit domini cuius
temporis incipit stabilire te seruus ¶ Quid dicitur Magni cordis est qui
non concipit ex paupertate gratiam . ¶ Quid dicitur Honorum modum qui
omni malorum modum animi parat ¶ Quid dicitur Habens bonas uirtu-
tes substantialiter est nobilis / et si accidentaliter se facit se nobilem
ad se non sit ¶ Quid dicitur Saluus est qui regibus in fidelitate / et cum
pietate populo fuit . nec statim in quo est deapit eum . nisi propter malum de-
spectat aliquatenus quo grauatur ¶ Quid dicitur Modestata excedit facit spiritus
quod competit si superflua facit omnia quod competit si diminuta et mo-
dica aliquid quod non competit cogit inuadi ¶ Quid dicitur consulat in negotiis
equalem sibi / quia ipse maxime intelligit quod opus est ei ¶ Quid dicitur non
molestus erga domum se de omnibus suis negotiis ei non inuadit
nec pro te sua mantenendum agenda ¶ Quid dicitur ad inimicum ad posse
tuum peruenit / inimicorum numerum exiit / et fortiorum consortium est
adeptus ¶ Quid dicitur boni quod aliquid petunt ab aliquo et conceditur eis
sicut pro eo retributo impendi dicitur . quod reputat ad terminum tantum
emptoris fuisse / et obligatos existere ad soluendum / et tunc non conceditur
eis propter non cogit nec irascentur quod illos qui non gesserunt eis /
sicut accidit homini qui non cogitat super eo quod uoluit emere et non
omni mali exco non sibi se habent quod propter id quod conceditur non

Ver
No . W.

No

No

No

No

No

non putat retributoꝝ impendi / & ideo q̄ illis indigna* qui si non donat
 quia potest donaria q̄ exolvere non disponit ¶ Et d. immo aq̄ sunt
 uniores amicis eo q̄ immo sua appuē uita a quibz p̄ta cauere stu-
 debit: & a p̄ metu ipsoru ne uindicare se ualeat / bona conseruat ut nō
 subeat paupertate ¶ Et dicit Non te mittere ad aliquid faciendū quousq̄
 sensus p̄uiderit illud delentibz faciendū ¶ Et d. malo te non assones
 quia tua nauis absq̄ tui notitia aliquid suscipiet & nauis ipsiq̄ ¶ Et d.
 refuocat q̄ bono offitio quia licet cor sperabas non accidat confortabent in
 attente eo q̄ per te non emansit agere qd̄ debebas ¶ Et d. daret q̄
 in p̄culo facie tua miteri / quia si uiderit ea decora / p̄ malo getet agē
 hāpe opus. Si uō hāpe sensuerit / nollet duo turpia aggregare ¶ Et d.
 expedit sensato q̄ in potius dulcedine medione amaritudinis memore*
 ¶ Et d. bonitas ē finis q̄ habeat q̄ uerecundiam de seipso
 ¶ Et d. q̄ bñ ad ea que profecū attendit ipsemet tū p̄ferat exponit
 ¶ Et d. nullus erubescit d̄ sene ob sui cōtū / col ob albedine capilloru
 Et erubescit p̄ter sui sensus substantiā illustrant eundē ¶ Et dicit i* ut
 ad eadē in uobis fuit substantia pudore habentes ab ea tuspibus nō uerō
 ¶ Et d. si rationando cum eo nobilem uictus te genitus diligit & potius
 honorabit. & si obtinueris q̄ uilem uilis te dicit ¶ Et d. cum dñs non
 attendit ad sua negotia sperans se si sufficē tunc ad ea transiens po-
 teat puenire ad quod facilius aduision ¶ Et d. oꝝ iudicem non rigidū esse
 sermone q̄ malis p̄p̄tatoras / quia si non se habet q̄ modo abuti*
 aūte consors ¶ Et d. qui bona cibaria comedat nutritur ad eis & p̄ q̄
 sustentatur ¶ Et d. si uolueris ostendē cui secuis q̄ a p̄uendo si exorsari
 ualeas / & ut t̄ p̄uas sis q̄ntus / q̄ q̄m possis tuis multis diuitis a
 suis familiaribz non ostendas: Sed id prouocet efficit / q̄ sic si de
 plurimo sit t̄ d̄ uno medico sufficiat ¶ Et d. Molestus ē miter ora ala-
 boriosiq̄ paup̄em diuitis sapientis ignaru. Robusti debilem appentia
 fatere / nō ob stare potest quin utupia grauiora p̄ngat ¶ Et d.
 Res regi p̄hibita censetur ebrietas / q̄ cum rex regni sit custos / q̄ hāpe
 erit ipsum sui ipsiq̄ custodia indigere ¶ Et d. miter rectes ē foelix

ipse in quo dominum predecessorum dirigitur et in se dixit in quo ipse
 subicitur et suatur ¶ Et d. ex consuetudinibus vnaquodam quidam
 malam reputat, quidam bona, propter fidelitatem qua reputat omnes
 bona ¶ Et d. bonorum bonitas inuicem bonos cogit diligere
 malorum malitia inuicem cogit odire. Nam uidere potes quod uerri-
 diaus ueridicus diligit, et fidelis fidelis. mendax caeci abominatur
 mendacem, et lauo latrone caput nulla ad eo capiens propinquitatem hinc

¶ Et d. qui constantis est anime bono se est consilio. qui uero
 infirme ac debilis committit omnia dispositioni fortune ¶ Et d. con-
 uenit uicidomino regis ut exiga populum patientia habeat, et ira
 sua compestat. Et si forte rex crudelis exiterit, ipse tunc horibus
 mansuetudine operetur. Et si rex multum fuit mansuetus, ipse rigi-
 ditate seruet, qua supplicat regis defectum ¶ Et d. expedit nullum
 absolute super regno prestat consilium, si illud quod rex statuit pro seipso

in regno contra preterea consilia non emergat tunc ¶ Et d. mali credunt
 de horibus quodque mala ferunt, contra malignandi ius habent, et eo
 quod malis consuetudinibus potiantur ¶ Et d. non utaris opibus
 dum ead sufficiant ¶ Et d. qui legi non credit cum mederi non
 cogitemus, quia qui ob abaria sufficit cum aqua mederent, qui
 contra aqua sufficit, et curationem non recipiunt aliter beneficio
 medicine ¶ Et d. Non inhabitet terra in qua sumptus luxa
 occupant, et in qua preualent mali bonis, et ad plurimum deum
 metum ¶ Et d. conile est tunc super eo quod quod scire dicitur posses

¶ Et d. quod sciam addidit ob nobilitate scire non quia luxuriam aliquid
 exca nobilitate adquiret, qui propter luxuriam aliquid addidit non sic

¶ Et d. si uolueris insipientem deum amare, sua sequere uoluntate. Si
 recto sapientis, et si ad propositum eorum contra ostensa non omittat

¶ Et d. ad tuo aduersario ad querendis gratia cum non statuas exerti
 contra effinatis sic sagittatoribus signum et speculum oculis inuentis

¶ Et d. in eo qui tuum requirit amorem falli non debes, quousque
 sinceris quare requirit ipse ipsum, quia si querat cum propter substantialia

M

no

no

n

ne

no no

no

n

Plato

nō

q̄ in te sūt amor potērit esse firmus. Si pp̄t auidia non potērit ee firmus / eo q̄ ex defectu dēy ipsū euāsceret amor ipsiq̄. ¶ Et d. opōtet sapientē requirē & fouere amor amia / decennibz opatōbz / & mīdū: amibz bonis. ¶ Et puer requiritur & foueri tpe nātūis / & plantanda nō plantatur & demū fructifera uix sollicitudinē habitam in cultura ipsius. ¶ Et d. ualde uilis ē qui se nō ignerant humiliter / & qui cō non h̄t notitiam laudes acceptat. ¶ Et dicitur ei qualiter possumz cupiditatem uitare in quā p̄nala corpis nri sūt. ¶ Et. In quocunq; ē cupiditas / ē ratio quam illud p̄ qd̄ deuiat deuians s̄n̄ distēre. ¶ Et potest obstarē. ¶ Agitur qui seruatione gubernat cupiditatem p̄t effugere fuitate. ¶ Et dicitur ei q̄ p̄t bene dari consiliū. ¶ Et. Duabus d̄ causis. s̄ aut̄ multiplici experientia / aut uicibus rationis immensis. ¶ Et d. aq̄i dāi mīdēt p̄ id in quo sua iacet tempestas. ¶ Et d. cupiditates & hōm̄ uoluntates repuntur uix regum suorum cupiditates & uoluntates ipsōrum. ¶ Et d. mittere s̄n̄ renunciat illū qui benefactō ē tu / qd̄ si age id es impotens uerbo gratis impende. ¶ Et d. nō s̄s contentus donec satisfationis opa possibilitati se exponant. ¶ Et d. si aq̄id q̄ dāy commiscuit licet sit modicum / nō dormias donec quicquid satisfactō sedet illud. ¶ Et interrogauit eū p̄ hōmē p̄ benefacere. ¶ Et p̄. quia benefactō ē gr̄tes age deo / & memoriam a cupiditatibz mal̄ excludē: & h̄t sunt duo que hō agere p̄ p̄t. ¶ Et interrogauit eū quid ē quo cognoscitur iustū. ¶ Et. x̄ eo q̄ non agat aq̄id damnosū aq̄i. n̄ loquatur mendacium obliu p̄fectū. ¶ Et d. deterior ē q̄ oēs hōies qui recto terretur. ¶ Et d. non mīdēas i q̄ diuicijs qui sua gubernare ignorat agenda. ¶ Et interrogauit eū q̄ p̄t quis adipisci p̄t. ¶ Et. non expectando quae euenire non possunt. n̄ d̄ p̄nē existando. ¶ Et d. non extinguantur ignis p̄ id quo magis ex ignis occupatur. ¶ Et p̄ defectū ipsōrum / eod̄ m̄ sapienti sapia non minuitur addiscendo ymo cōt̄ / minuitur in defectu distētia. ¶ Et. cor q̄ nōsi non s̄t auarū. ¶ Et d. p̄es ē fallacia animarū. ¶ Et. cum

nō

nō

nō

nō

in fan
ofo

nō

nō

nō

ex ignis occupatur. ¶ Et p̄ defectū ipsōrum / eod̄ m̄ sapienti sapia non minuitur addiscendo ymo cōt̄ / minuitur in defectu distētia. ¶ Et. cor q̄ nōsi non s̄t auarū. ¶ Et d. p̄es ē fallacia animarū. ¶ Et. cum

116

Et eos obtemperare gratia apponendo
ergo non mediocriter anima et tunc famularibus se natura
animae constat in omittendis bonis quibus et malis imitandis et naturae
gratia sunt ad delectationes mundi eam allicere et ab alterius mundi
delectationibus prohibere. **¶** Et dicitur: sancta est anime mixtura et inigibilia compositio.
De non inigritur nisi prius ab immundicijs suis purificentur. **¶** Et dicitur.

117

Cum tua discretio prohibuit aliquid te futurum, inobediens esse non des
et magis periculum quam periculum accideat et quod infiges te id agere quod ueritatem
¶ non oportet super dictis opus impendere sed uti habita consue-

118

¶ Et dicitur: mali capitale est seueritas, cuius coeui gubernatio est circa

119

¶ Et dicitur: omnia ex se bonitatis sunt et quod ea sunt aduersus accidens quod variari non potest

120

¶ Et interrogauit eum Aristoteles: An quo cognoscitur sapiens. **¶** Et
in eo quod per ea que nouit non se magno habeat pretio, nisi quia uim
pariter diuina iustitiae. nisi cum laudabiliter fiat elatus. **¶** Quid est quod
minus auarum est. **¶** Et dicitur: insipientis dehonestatio. **¶** Et interrogauerunt quod iauerunt

121

¶ Et dicitur: ab inimico potente et a domino predatore. **¶** Et si scire uolueris

122

quis ex quibus est ad quoslibet que sine causa diligas suscipere. **¶** Et dicitur: mala

123

imitantur bono, quia dolet eum de eo bona dicuntur, quasi quod bona
ad conuictum sui sunt. **¶** Et dicitur: prauus sapiens delectatur in gradian-
do sapientibus predecessorum suis. Sapiens est bonus ex sapientium
amissione tristatur optans magis suam ualeste quam collectionibus
sapientium quam in diuinatione obtentu feruere. **¶** Et dicitur: ex quo uentitudo
non est conueniens imperare delicti, et propterea melius miserum reputo
autem uentitudo eius. **¶** Et dicitur: qui sua uiciorum ira et cupiditate uenit
eius se in sua senectute molestus, in voluptatibus seui non poterit debi-

124

litare meorum. et qui a iuuetute discretio potenter licet eum et se sit
molestus, senectus in etate eius bone quietis et status. **¶** Et dicitur: auarus
est plura magna uenitudo iniuria facta se quam uenitudo et medio tempore
clargitur. **¶** Et dicitur: licet sis senex non crebescas addiscere, et si fueris infans
qui te deus ad ignorantiam et caecitatem sit deus addiscendi. **¶** Et dicitur: letus
sapiens qui nouit se a mundi turpitudinibus euasisse, assimilans illi cui

125

Aristoteles

Dicentes in nulla sapientia illas esse oportunas tunc Grammaticam non
sunt nisi ad pueros instituentes. Pericula ad narrandas fabulas / A mada com-
ponenda. Rhetoricam uero ad suadendum uis politici / A blandicijs exornatis
Quibus auditis Aristoteles crebuit ualde a motu actus A conatus tucci
Grammaticas / poetos A rhetoricos rationab pille dixit q sapia a p:
dicitoru sua excusari no pot. qz cum ratio sit sine instrumentum & hoc
manifeste apparet cum scientes non sint nisi uoc utentes / u hec sit pro-
gatiua homi bestiaru expecta dignu e ut inter hoies nobilior A uis
sit qui e magis ratione completu / A qui melius A detentius exprimit
corde recondita / A qui profert ea loco quementiori A tpe. Et quia sapia
e nobilissima rerum meliori uoc A detentiori q exprimit ualeat / de sudi
et uis magis appropriab / A certis / A detentis magis ad saq impedimta ut
certis. nam si sit ratio missa nomen sine p dicitur / A cogit hesitare
legentem / A dum efficit audire. Et postea Aristoteles suam Gramma-
ticam poeticam A rhetoricam scilicet misit e suam ethicam / A quadriuiuem
naturalem / A theologiam. Et stans se discipulu Platonis audiuit
ab eo in quodam loco qui dicitur epidemia Athenien tpe quo puenerat
ad xviii annu. Et in Plato 2^a uice peruenit in Grieciam dimisit
Aristotelem in solo loco sui i uilla ead epidemie in qua addiscebatur suam
uicem uiciorum. quia Platonis opinio fuit / qd tunc cogi ambulatoz moderata
ad dolendas supfluitates ab eo / A molestias quodmodu puidet anime cu
sapie donanto / & ppe hiet qz discipulos suoz docebat ambulando se ipis
ambulantiibus nominati sunt ipsi / A subsecutes eos ambulatores. Post uo
obijt Plato Philippa rex misit p eo / A accedens ad eum i Macedonia moratus
e i toto tpe Philippi sapias demonstrando. Post obitum uero eius Alexander
filius eius regnauit / A Alexandro recedente de Macedonia ad expugnand
eos i regione Asie. Aristoteles uero e Athenas A emansit i docens de-
cemio. Tandem ob inuidiam cogda sacerdotu / qd sacerdotes suasit tuibus
qz conuenirent ad sup eo qz ydola adorare nolbat / quae ad tunc tpe
adorabant. Cuius scio Aristoteles ab Athenis recedens / ad suam terram Sta-
gira se rediret / metu compulsus / ne id si confeceret qd Sociani inuoluerit

Aristoteles

libent mteadebat mtrogationib. hñ eis paucis uis a bene / aq
mtead horis diei mteadebat p campos a riuos / delectatoz tñs in bo:
nis somis audiendis: a in morando cu disputatozib / mtead semp eoz a
uero suad eozoz cognoscent si eum contingeat errare / moderate erat in
se uestiendo / in comedendo / bibendo / a mulieribz adhaerendo: tenebat
semp in manu sua instrumtu opotud ¶ Et d. Aristoteles in hoc mtead
e melius bona habere forma / a dei gratia obtinere p q si defendi con:
fidat si a malo cauebit si ad contra te alij mactantia ¶ Et d. Regi:
te non temeritate prius / tuu populu certitate non potes / nē gubnare
ipm potis te errare / nā quā potuit teus a m duc: paup dirare a m.
mhonoratus seu honore carere a que honorabit: a debilis quā potit
suis uicibz alios confortare. certe nūq potuit aliquis dirigē aliud n q
sciat a dirigat pncipa semetipm. Agitur si immunditas alioru uoluit
absterge / primo cor tuu illis absterge / eo q anima tua existit immunda
non potes aliu expiare / nisi age uelis et medius qui morbo quo p:
mitte curare mittit aliu / a se ipso curare non pot ¶ Et d. qd mag
dirigit negotia ppoloz e huc domi ducatur / a qd pona ea corrupit
e dnos corruptos huc / eo q e domo ppolozu eppem su anima se
ip eppem rōpis / que absq eo cura pncipare nō pot ¶ Et d. a con:
cupiscentiis caueas / quia si in quib negotijs cogitat / certe inuenies
q nō sit laudabile quib mundi uelle honore / a alteris mundi dedit
subire / ad hū mundus fluctuatus sit causa / a quo sumus triffendi sit
domus ¶ Et d. si uolueris esse diues qd habes paru n sufficit
quia ei tu qd h nō sufficit / ille diues esse nō pot / quanq et satis
abundet ¶ Et d. p fac: quib mundi pauitas fieri in quo absq
uicupatoe alteris alter honorari nō pot / nē sine depauperōe omz
alius diues fieri nō pot ¶ Et d. si te errare qd eol habuēs col
certe oportet qd possideris pderis. ad tuu pced nō reuertaris
eoz / nē ex hoc a uite opando distas ¶ Et d. qd optauis nulli ueteri
nē aliquid agas qd alios q te uoluit cogisse. nec uoluit repugna /
concupiscentias uitā / nomine odiat / inuidia omni tuu absterge / a si q

no

n

no

no

uol

n

to errand
que a con
nō alio
nūq ant
eozoz te
in eozoz
nōis pñm
uol / a si
a potes in
eozoz mtead
fate domi
e eoz ad a
de hū q
pncipat
pncipat
amicat
qd eozoz
n qui eozoz
pncipat
hū n eozoz
si in alio
negotia d
hū qui
pncipat
alio / si
mpncipat
pncipat
¶ Et d. qd
debet a p
fate eozoz

te erradine aliqui non indignetur, ppterca ad nullu cuadat extor
 Caue a concupiscentijs que ratione impediunt & certitate annullant
 qe no alio q̄ p̄uendo fides subsistit & mundus. **¶** Si uia aiaz
 trahi contingat ad concupiscentias & ad detestios statū qui possibile sit
 euenire te trahat, p̄liare ad ea, & q̄uū possibilitas tua p̄mittit
 te tuccas ab ea, n̄ q̄uidamq; erroris usū modicū reputes q̄ usū
 modici p̄tini usū attinges. **¶** **¶** d. n̄ re n̄tuli tua onon exaltas
 uia / **¶** si in aliquo delectati abstinē nō potes ad sapientibz q̄feras
 & p̄dicat in libris ipsorū. **Vita m̄daria / q̄ non merita d̄ a d̄**
 causa m̄dare n̄ ex aie sue & rationis ignouia / q̄ m̄daria q̄ m̄
 facte damna ignoat. **Vn̄** m̄ng damnūm qd̄ p̄ euenire m̄dari
 & ut ad accidit a uera p̄fecte non cedatur eid̄ & m̄m̄ng
 ab hys que coluit elongatur in occidens applicat qd̄ in obicū
 puenire p̄bat. **¶** **¶** d. honorū corda concedat sic aqua pluuial
 leuiter mistatur / corda uero malorū gredat ut distatē q̄uis
 societate discedat q̄admodū bestia q̄ licet se amplexat̄ adiuuat
 amicitie sue ignare. **¶** **¶** castigauit **Alexandru** dicens **Sit p̄m̄**
 qd̄ egerit ut statuas sic uocē q̄ones q̄nulli oia b̄fina q̄sequitur
 & qui astant uob̄ uoluntate seq̄tes / & m̄m̄tes eand̄. p̄uere aut
 fallaces damna alijs miserentes assequi rigidas penas a uob̄.
 h̄is n̄. **¶** uia corrobocabunt regna & reputabim̄ sapientes. **¶** **¶** d.
 si in aliquo dubitauerit ad sapientes uenire / q̄ a nullo b̄fina
 negona d̄noz maḡ q̄ a supia q̄ sapientis insipientis excedit
¶ si quia sapientē consulas te despinat / ipse non uerebit p̄tra
 s̄ scias nomine s̄ uirō esse posse. **¶** Igit̄ ob aliqd̄ uitium exis in
 aliquo / s̄ a parte ueritate affuerit / non omittas eiq̄ q̄stū
 implorare. **¶** Scias etiam q̄ damna ad te p̄t̄ impediētes q̄m̄gē
 potuit erit molestiq̄ q̄ b̄fina ab auxiliatoribz assequendis
¶ **¶** d. **Iusticia** ē mensura quā deus statuit sup̄ terrā / q̄ suffragio
 debil̄ a forti / & cetera ex p̄na a m̄dare. **¶** **¶** qui h̄ant m̄fura de
 exte soluit futurē procedit & est in seip̄o disruptus

no

no

B

e potendo coporis / que due si fuerit in rege rex eximio erit com-
 plemto completus / At forte deficiente corpore alia superius se
 sufficiat **¶** Et d. rex qui suo se sensu gubnat no e laudibus
 extollendus / et rex qui alij q suo uicodomo scerem exponit e
 debil rationis **¶** Et d. si. bonus gubnat e solus / ab inliged
 pens boni asseuerand / et qui uindictam d malefame quiqz con-
 fideat **¶** Et d. diuitias pete no transitorias et incommutabilem uita
 et regnu qd no auferat / et durabilitate ppetua. Bis pius no in
 ea pietate quae gultant in damnu: imo pena merentibus misere
 non differat / et ad corroboranda lege labora / qz in ea dm mior
 consistit. Tu uideris inimia posse obmre uindictam no differat / co
 q uarianad mudi qditos et status **¶** Et d. non audias uocari
 heredo. n. q fauore fidei liges / et fidem statu imbu regni tui
 et qui gubnatu fidei tuq / et regni tui inimia existit / et p uide:
 cessores melius d q emendatis q per te subscrites emendatione
¶ Et d. bonos honora: ex hoc n. populi obmctis amare. non se-
 pries sequi mud / qz modicu psequat in eo / et qui suos anos que
 mudo stabiliud illos admittit ad illu ppetua ignoret. honora
 sapientia et corroborare mioru ea maistris et discipul stipendia
 exoluendo / et etia exultando eosq / et eos qui ad adque statum
 in ea perueniut ad tuis familiaribz statue / sciens q honorabilid
 titulu e titulu sapie / et delectabilior emutatio est uentiano p
 cand / et in pquirendo ea maior pfecto existit / et n p ea maig
 comodi nullo d osequis **¶** Et d. cor ad aliu ditigam que qute
 mud n. ppe incipit qz uidi / ad modicu sit morand i eo.
 et uob loquor qz modicu diligo mud / et deu deprecio cor / ato
 exmar ab eod **¶** Et d. bone discretu e / et fortis animi / et lau-
 dabilis fidei / qui tolerat / adu'states ad uenerit. qz qual sit qd
 in ppetuitatibz non pbat. Confortare i ex eo qd sup est u. et ex eo
 q dng te absoluat a pestibz / et a n. quilit non abneges dona. de-
 bilioe ex inimic tuis fortiore te reputos eo mo tua bquiret milia

u

u

u

u

u

Aristoteles

videtur rex magnis causis emgentibus egens ad sui tutelam requirit eorum
¶ d. multas populis tui sui cui scandalizati e regni & multiplicat
muniti requirit/obseruatores fidei sue legis fideles p'moueat/ & ex hoc
reputandus in ho mundo composis/ & in a^o fine consequens optati/ malos
refrena & corripit/ qz ad ho & leges diriget & populu tuu qz
uab non es d anima tua serua quousqz fideles assauerit a tuis illatibus
p'uis & sup eo qz te esse male no epuas aliud non molestas **¶** d.
non pe d'na ee qui mulas ad amici uita accendit/ & qui mulas appria
ipm/ & qui oes fere d'p'me no omittit/ h'ores d'p'me moluuntur **¶** d.
mori honorat e melius qz multa uiciuosa tristere **¶** d. dies suos
mori p'uenit qui regi epugnat/ & ep' qui uili opponi sud p'dit/ hono
¶ d. paup moritur/ qui multu maxime diligit/ & dices moritur qui
non diligit eu. Sapientia non generat e honore/ concupiscentia ducit
ad ea q' ep'um no pe s'at'at/ auaritia hominu dicitur q' parentes
antea q'ruerunt/ Insipientia e s'ous p'auis/ & sic pendere ab alio pot
absqz p'ente subsiste non possit/ mors p'ua censet. Oporet uero
sui gubernatoru suu populu no t'epari/ sed seu hereditat' tenet/ qz
et q' sanguines & amicos/ n^o in ho q' ab eis conp'it p' uoluntate l'et
p' eo eo qd' ab eis assequat' ex uero/ qui heret iustice no q' conde d'q'
creantur. Quare dicitur aliqui q' iusti non ep' conde deu formidit
ex q' qd' ipse deus uoluit imitari/ & sic obediunt mandato. Si rex iustus
non e no e rex/ p' p'cedo & p'oliat' uolentia/ mali timor obedire/ b'nficio
certo homi/ i^o q'os duos modos agnoscens/ libent' omi b'nficias/ reliquo
pena infligas/ tua ita n' sit nimis appa n^o lenis/ plurimu/ qz cona
luporu q'p'uaqz moros. a^o p'loz **¶** d. scripsit alexandro in epla
sua. Tribus d' causis egens honore. Ex legu n'stat'oe bonoru/ & legi
omibz q'cedit/ & ex delectatu populatu t'uaru **¶** d. scripsit ei opa
hom non ad ungu' distat'at/ qz ad q'aco no possint exoribz ois ex
cludi si multu examine' distate confunde' distate tua. Quid ab d'q'
exoribz succedat' p'it oculi & indulgend' eis/ his em p'sentibz panes te
toda dirigu' eoru & pedu' ad melius facta tua/ & non p'ua q'gerit

12

12

12

12

12

Aristoteles

quare tua non requirit hereditate. **Et** q non adquisiui ipso ut ea
 si get meum requirere a multas mittendo adquirere hereditates h
 modo **¶** d. insipientis lingua e davis sui interu **¶** d. quida
 iuueni scientia pigritanti pquire: Si p inquirenda sua labore no
 pulcus detrimentu sine patiens **¶** d. quida ex discipul suis.
 fili no te n ad noscente seipm affores quia degere in uita h no
 pt qui se afforiat ignorati seipm **¶** d. anima semp pua ad
 uitia sine non recipit mentem **¶** d. ob concupiscencis suas co
 no mterpa ad hoc sua nauu requirat. Si auq atque que qd dact
 a dederat intendit a nosat a corpi dmana **¶** d. fornicato laudari
 non potest ne ee hylaris iracundus. n liberal' inuidus. n cupidus
 esse diues **¶** d. sic autu igne pt homo suis pbata operibus
¶ Quida ex discipul suis maledixt d pio Cui dixt. Con cu nob
 credere uo tuo sic gra te non confideo uo suo **¶** d. ei quida don e
 omli q malu gra me cogitasti. **¶** Te non tantu coputo q ex tribus
 infra scipis eud omittetom Vig. in aliquo stabili cogitare aut i aqua
 cogitatom ex hylarante auqul' exccitari in aliquo ope bono **¶** d. Eud
 adit ad snas bonus discipula e contentu malus no ad d' ea diffidit
¶ d. sic pluuia facit pullulare no pt in lapide grane. sic ex multo
 insipient' studio assequi pfectu no pt **¶** d. lingua hodo sine discre
 et indistincta e scriba qz quicquid dicit soluit ipsa scribit **¶** uidit
 quonda conualescentem qui supflue comedebat **¶** dixt ei ex multitudine
 aboru corpus submittentiu iuces no uesat: p ex multitudine conuenet
 qd ex eis recipit **¶** d. sapia exornat diuit' diuinas a paupis
 paupitate scilicet **¶** Cui dixt quida quid e holoqui. **¶** dixt modica
 uoc complere a dia modica responde laudabi a confestim **¶** scripsit
 Alexandro hoies se reputabue pbitudine eud contentos uic uoluntat
 magnificentia a p' eud mansuetudine eor amabat a si conuulsi
 uixerit utiqz apprehendet effectum. Significauit ead ei Cuius quonda
 nobil' dng a ad huc ad nobilia eum pcedet dominus si eum
 reificauerit populu a n. laudabi' populi erit dng a n uirpab a pu

no

no

no

no

no

Conualesco. es. ecc
 sil' aulere. stuar
 ad stament' eodice
 efre' e. adicax. In
 conualescentem. In
 qualesco. In d' h' l' p

no

no

nō coram sit p̄datione offitū / nōmnes nō ad p̄dōne dno nō sūt liberi
 s̄ tot sūt / Et qui seruator maḡ q̄ liberator colit dominus eē assi-
 mulatur ei qui bestiarū pasto eē plus eligit q̄ iuxtor / nō eē apud re-
 gem minus dectōq̄ aq̄m p̄cedari ad regis interit vice patris
 se gere / Rex nō persarū a culmine sūi dominiū sat̄ dēp̄ss̄ extitit
 ex quo cepit suos nominare subiectos ¶ Et dixerunt ei quid eē qd̄
 dicere non conuenit licet sit cecitas / **h̄c** eē laudare seipsum
 ¶ Et d. qui excitant̄ aq̄m exp̄ss̄ oportet grat̄ / h̄c q̄ ex.
 medico nos abilitamus ad multū ¶ Et d. quo animalia singula
 transcendit est ratio / Si quis iq̄ ea nō utitur efficiat̄ bestialis
 ¶ Et d. In̄ alia dīa q̄nto maḡ nouū eē aq̄m est melius / nisi
 amor qui nouo melior ueritate existit ¶ Et d. bibere consueuerat
 & s̄is inualestebat / s̄ eo cognito nō tibi & eximica est s̄is ¶ Et d.
Veritas dñe scientiā qd̄ eē p̄mū qd̄ disc̄ det querens sapiētia
h̄c q̄ anima eē sapiēt̄ mūq̄ eius s̄ia p̄mo querenda est ¶ Et d.
 quid eē anima / **h̄c** qua sapia fundam̄ & diuinitas illustrat̄ ¶ Et
 d. utē q̄ inuestiganda eē / **h̄c** ad aūd seip̄ ¶ Et d. quo p̄ ani-
 ma seip̄ inuestigare & p̄quire / **h̄c** s̄a querit̄ in̄st̄mus a phisico
 p̄grēdine sua / & s̄a tenet querit̄ a circūstantibus de colore suo
 ¶ Et d. quo non inuenit̄ anima seip̄a & eē mater sapie / **h̄c** ad
 anima sapia caret̄ nō se nō aliud ualēbit̄ cognoste / s̄ uisus nō se
 nō alterū uidē p̄ luce absente ¶ Et d. oīa p̄prietates s̄p̄ & p̄priet̄
 discretōis eē elige bonū ¶ Et d. nō det quis argū / q̄ non uidet
 querenti / quousq̄ s̄iat̄ s̄i s̄n̄ questū quest̄ / eo q̄ q̄grua q̄sto
 responsionis congruet̄ eē causa ¶ Et d. quicquid adquisiuit̄ dñm
 lucrari sūt ad studio & labore p̄uaria p̄uata in̄sc̄nt̄ boni s̄m̄
 existit / Et qui reuertit̄ in gaudijs nunq̄ sentientes eē parū eē .
 & signū eē in hoc q̄ uillas multo labore populari uidemq̄ deliij̄
 uero multo d̄populari & destit̄ / nō ad deliij̄ nō regna p̄cedit̄
 nō populi diuigiū ¶ Et d. eoz̄ acceleratio illic facit̄ carere ¶ Et d.
 mitor in eo in quo nō sūt bona q̄ de ip̄o fecit̄ / & t̄d̄ ip̄e acceptat

No

No

inualco es...
ualde ualere
este abudare
in inualesta p̄
reom h̄c q̄st̄

n

n
n

A deo d quo mala pferat que d ipso no pot a inde tabam **¶**
 qui aliq opib dulce gustat laborando ad id habend amari tolerat
 & qui aliq utilitatis delectatq muel inualeste i eo conatur **¶**
 non te geras uice cibelli qd uento furtiue farina emittit **¶**
 a conditio marinis medulla: autem ex terra: & sapay a quog extipe
 defante **¶** **¶** d. gubernare populu non conuenit puero. n^r ei q
 mudanoru negonoru e ignara. n^r sua imitari concupiscentia. n^r
 ei qui sine deliberatoe agenda psumit. n^r ei qui placidum comite
 conaupisat **¶** **¶** d. non e dea inter pum etate & puciu moribq
 qz mores homi no pendent ex tpe p ex eo q in suis actibq p concu-
 pistentias imitant **¶** **¶** d. qui concupiscentias: ubi qnto qntu & ut
 querit imitari bonus ad gubnand existit **¶** **¶** d. qnt ad qo
 tot sit bonus col q sit p se habilis ad ueritate scienda / & amu opand
 p ea col q abi: distat / q qui p se intellige no pot or p aliud
 apphendere bonus ce no potest **¶** **¶** d. bonu dicitur dupli:
 unu appetitū ppe se / aliud ppe aliqd / qd ppe se appetitū eo qd ppe
 aliud appetitū meliq e **¶** **¶** d. bonu diu: tri: . Vnu qstnt in co:
¶ **¶** i anima: & **¶** **¶** i co: tamc inter oia e anime bonu auq
 boni forma in bonis qstnt opibq & in adquirendo qui & usu ipia
 qstnt societas **¶** **¶** d. necesse sit anime foelicitas bonis existentijs
 co: ad: quia difficile e hoies pulc age / & q materialia pte negligē
 sic diuitem eo & pntatū Et ptea sapia indignit gubnantū auuiliū
 et sua nobilitate ostendet & ea ueritate **¶** **¶** d. pccatū i hoie
 supia longo tpe adquirendū addiscendi. & boni mores ex boni
 qstntidimbq **¶** **¶** d. supabund uita & defectu opa corrupū. quā p
 pauitas & nudatudo aboru forma sanitat corrupū. & ipforū tpana
 sanitat effint. auget & conquat Sic mores ena corrupū supabun-
 dantia & defectu sic timor & audacia: n^r aliquis ad oia timendus
 e & incipid^r al^r & audax ad oia / & temperans e qui ad nullu cōmorū
 accedit **¶** **¶** d. o^r nob agnosce signa que mores homi ostendit
 ex delectatibq corpalijs qui abstrict si ex ho plaredo & di tpatq

11
12

11
11

Et qui abstinet illis dolendo & e ambitiosq, & alij mores octo co
 se hnt **¶** d. q̄ plures bona cognoscunt opa & no opantes bo
 nos se e extimat. Sed tales sut velut infirmi qui ad attendentes
 ad consilia medicoru & nihil opant ex eis. A p̄tēd coru cōpa se
 a sanitate emota. Ita anime p̄dictoru sut a felicitate longinque
¶ d. Bn agere e res terminata in e gradu puenire ad ead
 & ad male age facile puenit, q̄ eodē a signo e facile & difficile
 puenire ad ip̄d. plibq, n. mod. mali esse possumq, boni vero nō n
 uno mo **¶** d. mors e acceptabilis q̄ turpidus opibus ut **¶** d.
 defectu s̄iaz e malitiaru causa. eo q̄ p̄ ignocantia coru q̄ age nō
 conuenit & que fugē plures errat in licit opibq, abutentes **¶** d.
 Seres constant se inuice diligunt, quia mutuis amonibq, p̄ficiunt si.
 pucci s̄o se oblectant plures amates se inuice s̄o se diligunt
 & ito abhorret: nam delectabilu imperio ipoz amor muta, ad de
 lectatores s̄nt in eis m̄bilitatis fessme, & s̄ eod mo honoru amo
 stabil e firmq: q̄ si inuice assmulari m̄d in bonis: abstinere a
 malis: prauoru vero amor deficiente carnali delectatōe defiat **¶** d.
 Felicitatis completu e amicos adquire. Quis n. solus poterit esse
 felix, ad felicit̄ p̄fectio sit benefacere alijs. q̄admodū infelicias indige
 beneficij alioru **¶** d. cui male succedit aut bn qui ead amio
 e opus. quia cui male succedit amitoru eget auxilio, cui s̄o bn
 indiget solatio eorund **¶** d. Non delectatur in iustitia nisi iustis
 n̄ in sapia nisi sapientib. in amicitia n̄ n amicy exultat **¶** d. qui
 bn agendo adipiscitur amicitias e boni successu. & qui hor adit
 ob corporales delectatores deapitū, quia corporalu delectatōm ḡuipi
 sentia respetū ex motibq, p̄uoz **¶** d. Deu vero amore diligens
 & amas sapias ipsiq, & bona opa. Deus honorat eū. & curiosus
 eiq, benefact̄ eū **¶** d. mali fortitudine corpis pericula sustinet.
 Boni s̄o ea fortitudine ratione pacū. bona n. patientia i manu
 ol alioru m̄bcoru fortitudine non consistit. Hac n. patientia vulta
 patiat̄. S̄ anime patia bona e graua cupiditatu & voluptatu

Vsa

II

II

II

Vto

II

II

Aristoteles

summe piula pte boni finis fiducia qua intendit **¶** Et scripsit
Alexandro dicens **¶** Equo deus qd optasti et quatu obtinere uoluisi
concessit. suis in partendo ad quicste mandatis **¶** Et d. Sicut e ui-
uere et ignoratia mori **¶** Et io sciens uiuificat. quia opa q faat in-
telligit. et nesciens q non intelligit q agit opa monificat et auullat
¶ Et d. Hicet rationes absq discipline informate intellige no pnt
sicut eoru uisus formas uisibilis absq luce uidete no pnt **¶** Et d. an-
tiquitas opib opa faat senescit. sicut uestrigia. fama delet. n. re-
manet nisi amor qui ex bonis gestis preualuit hom cordibus. et que
filij a patribq suis hereditat. Utere igitur ad bona fama q nung
desinat nisi abest cordibus hom. Cui hoc n. tua bona fama et
nobilitas pducat **¶** Et d. insipiens e simlis cadenti in aqua.
Igitur longe munias eu. ei no approximas. q si euadet lurraberis
et si moriamur nil perdes. q a te remouis ad moriend ad eote tra-
hete non pe **¶** Et d. mendaciu e anime infirmitas. q ratione me-
diante ceatur. et nunq meritis ca. **¶** Et quoda introente ad eu
uidit tota co porta ad passulis. et interrogauit eu quo emisti. et
ille. mensura si dari precepit. dicitur. Hic mensura metiri pte ca.
et posucit in spota. Cui dix. non d. co quo p. p. quo emisti. et
et **¶** Aristoteles. p. tanto. et scias qualitate aliquid aliud q. q. nitate e.
et qdlibet eoru enso egere **¶** Et d. firmior sapiens e quia subtilia
no accipiat p. q. intelligat. et allegato melior e qui no refect
refectenda n. bn p. uidet. et melior artifex e qui ad opus no acc.
lexat quousq. ipso bn disautat. n. e aliquis qui in cogitando
bn rancorib. hie debeat sic sapiens qui in sapia qua intendit.
na nite hie p. uidere bn. i. p. q. sapiens teneat et coneb. ago-
nizare in ea donec fuerit solus q. sequatur. et ad collectionis fuerit
aduenerit eum dolere no quent. eo q. qui labores mundi quos faat
et scripsit p. di. p. mitit. et ad quicste sic susinet. d. d. m. t. cot. p. q. morte
retributo. accipiat. et deinde ad mori appetat. dolet. et ca. q. d. co. ei.
deant. et uinpari eu. mereti aut. ex bonis opib. r. s. c. d. u. celut. qui

Alexander

Alexander fuit regis filius philippi .i. Epithi qui
philosophus septem annis regnavit. Causa vero
sui mortis fuit conq. d. magnarum terre sue Caus
nomine, captus amore matris Alexandri, is misus e
ad eam habenda quoniam potuit. Et illa non ei con-
sensit. ipse vero conatus e occide philippum matrem eius. ut loco sui reg-
nans eam reciperet in uxore. Et accidit Pilato rege mortuo Regem phi-
lippum mittere exelatum ad quoda d. uassallis suis. ut impugnaret pi-
lan filium qui inobediens erat. Et aliu exercitum cu Alexandro filio suo
transmisit ad quadam uillam quae Sarapia nora. ut uillam impug-
naret. q. inobediens iste facta fuit. Videns ergo Caus q. Regis philippi
milicia distributa erat p partes diuersas. reputauit apu e inter-
dicam. Et adueniens si q. h. quosdamq. h. potuit philippu misit. p-
ueniens cum passibus mult. Et inponendo se hominibus philippus
grauiter passus cecidit. Et uilla ualde commota e. Et in hoc interuenit
Alexander inueniens patre q. mortuu. Et matre Caus manibus captiua.
Et euaginato ense ut eum occideret. Et ut matre non pateret suis com-
pensam manibus. a ponendo abstinuit. Et tunc dixit ei mater fili
occide eu. potes me nullo mo dimittas. Et passus eu Alexander ense
pro. Et Caus in terram quasi modis cecidit. Et accipiens decubuit eu
terram patre adhuc uiuente. Cui dixit Alexander. Rex surge. Et capto
ense. huc mimid occide manu proa te uasceris. Surgens ph. Caus
interfecit. Et statim mortuus e ph. Et subhumauit eum Alexander. Et
regnavit p. ad. philippus consueuerat dare Dario filio Darii regis
Persaru quanda q. nitate nota quolibet ano. d. ouis aureis. ut non
impugnaretur ab eo. Et dederat filiu suu Alexandru ut non impug-
naretur p. discipulo. q. b. multa docuit. Et factu e magni cordis. Et
bene intelligens. Et ad ph. fuit mori p. n. uocans filiu Alexandru
ipm regem fecit. Et suo capiti corona imponens. statuit eum sedere in
silio regio. Et inuocantes p. n. in domnu receperunt eund. Deinde

Alexander

Scitis n. q. patres nri & ur̄i / oēs ydola adorauerūt / n̄ nocentia n̄
uiuania / n̄ uidiū / n̄ audiant / & qui ratione sp̄it intellectū necessario
occiditū d̄ scip̄o / si adorauerūt ymagines manu factas. Unde ad
cognoscendū deū rediens / & ad sciendū ei / & mitatū credite que maḡ meruit
lapide q̄to. Et b̄smisit enā leas significando sue militie / uitam quā / & uo-
luntate sua / mandant q̄ se necessarijs communitet ad inimicos eorū / & suos
impugnados / & q̄ induceret & munitet eos eos ad unitate cedēda / im-
pugnates illos qui credē denegatet. ¶ **Recept** oēs leas suas & leas mo-
nentes se uenerūt ad eū b̄n munit / & ordinant eos iussit dare stipē-
dia. Milites oēs ipsi munitūt eū ita robustū / sic magnanimū / & sic
liberale q̄ nunq̄ fuit uisus rex s̄lis illi. ¶ **Et** p̄ q̄ mansuetudine maḡ
& ad laudabilibz moribz / rectum satis / & p̄m̄ paup̄bz & debilibz se
exhibuit / p̄tem corde ad deū iuita / & timentē deū / & ex hoc cognouerūt
hoies q̄ esse deberet magnificus. ¶ **Et** oēs regnante & p̄ficiente dicit
genabz se suis negotijs / rex **Darius** p̄ solito tributo b̄smisit. **Cui Alexander**
end̄ **Mōna** ē gallina q̄ talia oua ponebat. ¶ **Et** oēs **Alexander** reg-
nauit **Grecia** diuisi erant / mult̄. n̄. cegebā conico rege. Unde eod̄
Alexandro eos impugnante / cogit eos taliter / q̄ d̄nata ē corus. ipse
nanq̄ primz exāte qui ad comz regis dominiū eos reduxit. & exū
monus ē animz suas ad impugnandū oēs reges occidit / & impug-
nauit eos / & uicit / regnans sup̄ occiditibus oibz. ¶ **Consequē**
iuit in egiptū / edificans **Alexandria** iux̄ mare uide. dominij suo ano
1mo. Post iuit in **India** **Sen**. Deū p̄cessit in **Armenia**. ¶ **Tūc**
Dario sciēte p̄ressu suo / illas d̄ **Tyro** leas suas b̄smisit in hūc
mod̄. ¶ **Darius** rex regum **Tiry** populo / Notificatū ē mihi
qualiter contumax **Latio** iste ad latronibz d̄bz / quos potuit aggere
ad p̄os n̄as puenit. Quare p̄cipio eobz quabz expta d̄ societate
ip̄sa / ad suos anim̄s & bestijs submergat̄ ē maxi / Latrone oēs dom̄
ip̄sra ad me m̄tē nō tardet / quia firmid̄ suo q̄ cora pot̄. &
sapia h̄o complere potest / ad grecas sit nullis p̄ij & caloris / exai-
facti nulla p̄tendēre potuerūt n̄ ope compleat. ¶ **Post** hoc in̄sūt

¶ **Armenia** sup̄
inobediens

Alexander & castrametarius e sup fluvio q dicitur **Stratus**. Cuius
 factu **Darius** significavit si quis suis hoc modo **Darius** totius
 mundi rex. lucens est sol. **Alexander** latron. **Qui** scire potest q rex caeli
 me terre rege gstrinet. **Sub** limitate / nobilitate / honore / diuicias & for
 titudine mihi deus accidit / nunc vero significand e mihi q aduentus tead
 quibusda latronibus / ad eis obmunitis fluvium **Stratus** / est damna in
 feras terre nec & alligans ti corona / fecisti te rege / & hoc factu e & actu
 fanitate **Stratus** : quare uisis deus ipse incontinit ab hac fanitate desi
 stas / q puer es / nullis pax / n' si equal ti / quare coereu potes de te
 & tra tua. Alioqñ mala hora uidisti tead tua : & ecce mitto id auram
 onam / auro plena / est papias me multi auri h'ec quo quicquid incendia
 facere possing : & spera onna / est cecidit totu mundu manuteneve .
 & factu onu d' semine zizani / est sias me me h'ec magna mi
 lina / & fugigaturu / ad concipiend te uelut pum / & misit ei ad h'is
 p suos legatos leas suas . quibus leas qd **Alexander** mandauit
 eos exui & manibz ligat / postea madauit eistem euagimari / q
 eos d'capitari uellet . Cui dixerunt legon d'ne talem rege nuq uidisti
 suos uelle macare legatos . Ad quos **Alexander** . ex d'ng me la
 tronem reputat & no regem . p'p'a uob infere uolo more latronis
 offensas : d' quo me no notens culpabil / d'om uob miterete uos
 ad me notens latrone existit . Cui dixerunt ne d'ng tu non est no
 titiam : in nos te no cognosctima papientes tua bonitate / & deus / ceo
 indulgeas t'poribz nris / q nos dicimq d'no nro **Dario** q d' te uidimq
 & erimq tu testes . Ad quos en' . ex quo humiliam uis p'ibus anuo
 et mei miaz cognosctans / qui proximo h'ubi & a supbo elongatus
 existo / & mandans eos ab solu / comestione d'ari p'cepit / p'q composuit
 leas ipas **Alexander** filius philippi reg' **Dario** qui rege regu
 se putat / & q uincit ap'ra caeli / & qui deu & lucerna mundi p' d'
 quo e possibile q qui totu mundu illuminat / se p' / de p'cau hoies
 t'ncat & debilem uelut **Alexander** . no i' te deu reputes p' hoies
 acrogant / na mortalio homo quo poterit esse deo quam eo e ut

Castrametarius
 : dicitur uel po
 nere uel mure
 castra pot castra
 metat p' d' p'ly
 m' . postuerit
 castra uel mu
 traucunt

Alexand

suu pdat dominu & suu alij muddu reliquat. Certe tunc e apud
deu est indignat con illu qui se suo no: nominare psumit. Unde scias
me ad pugna me teunda accede: confidens in eo qui me cauit/ ut me
tueat: cid. n. me comedo: Non fecisti mi p lras tuas d' multo auro
qd' h'et. Scias q' auro ipso ab smie possu. misisti eua spora vna & fusi.
gatoru & aetam plena auro. Scias fupigatoru ee meupm q' gra te
deus trimsit/ cor te gustare facit amaritudme ipsi/ cor sim rex tuq &
creatio tua/ & tu egisti in spora mittenda. Confido. n. in deo q' tota tra
conduetur ad manq meab confidit: ea pe teneo manu spora: arca fuit
mirand' augurud: ostendens q' deus q' te cut in auxilud mihi/ & signu
e adhor q' ad me conuenerit omnes thausauri tui/ & zizaniu qd' misi:
sti lene e/ & ad comednd' conueniens/ carnis od malo sapore/ loto ca
smiapis vmsura mitto uolenti saporis/ in sup me terere cogitasti
in edatis potentia tuis/ q' deo fiducia/ q' ipse debilitet te & dep:
mat sicut te tuis h'is exalasti/ quousq' in terra sub pedib' relinquas/
& sigillis h'is resignauit cas legat/ mandas eis auru v'sionu qd'
si mandauit Darius/ & puenientib' ipsis legat ad Darius inuenit
Alexandru uisite uicariu Darius qui successu e ad Darius uita p q'
h' pcessit Alexander & lucata e villas multas. Et pueniens ad uilla
q' dicitur Quila. h'ores Quila clausit portas. Quare mandauit Alex:
ander ignem immitti. Cui dixerunt. O Alexander Scias q' portas n
clausim' ad epugnand' n. Et q' cocerem' Darius cogitare q' si apperirem'
cast' / & ppria nos occidet. Quib' addit dicens. Apperite mihi illas
q' uilla no mirabo quousq' Darius uina/ & mea snatis legalitate
qua dicitur obediend' mihi suo. Et si apperit ei port' duxerunt uia
armona et alia cocend' ei. Hoc facto recessit a uilla/ & h' pcessit
Alexander q' omittit Darius ad quo magnu conflictu gmisit durante
a mane usq' ad meridiu/ & tantus effusus e sanguis/ q' sic fluius r'ri
uidebatur. Demu gentes Darius dederunt se fuge & Macedones firmi
morari p' **¶** Et uidens Darius q' capitanei/ & magnates exercitu
sui p'dia erant/ & qui emargant p' maiori pte coluclati erant/ rep' fuge

& supans Alexander: et illos qui infirmi exireant captiuauit. In
 quos fuerunt: filius: filia: & uxor Dary. Et fugatus e Darius usque
 ad quida fluuium magnu pue^t, & transiit eund qz coagulata erat
 Et ad filie familia eu sequetur in transitu confecta e glacies & sumesi
 sue plures ex eis Et diutius solus Darius, ad quanda domu
 ydoli sui puenit, sperans p illud ab Alexandro te tueri. Dñi de:
 liberauit & consulens intra seipm ipse dix. Nulla stio causa, qua mag
 assureari possim, q me Alexandri equitati submittere. qui nobil e
 & fiddis. Quare suas leas misit, quibz rogabat eu, ut miseretur
 ipsius, filius, filia & uxor mittendo ei. pferat si se daturu thesauru
 pmittere, & eua patris sui. Alexander leas leas suis nōq cepit eu
 psequi. Darius uero fugiens, ad Indic regē se trāsiit, & attingens
 eu Alexander ut id alt' alteru uidere potret. Duo ex magnatibus
 Dary irruerunt in eu et occiderunt ipsu, genia Alexandri ppe ho impe:
 trare sperantes. Quibz dixit Darius, nō faciatz recordantes. Bñhoj
 & qz q cooli quili, fia & Alexander rex e. Vñ si uelut uol uedans
 ex hoc fieri qñ si, errat, quia eos mactem ppe necē mea faciet
 eo q reges alioru regu querit uindicta. Ipe uo nihilōq pūsscut
 eu, don' d' equo cecidit, & pūssq moueretur applicuit Alexander q
 uicis se sup eu, tergit puluere ex face sua, & posuit sup pcaus
 manibz lacrimando dixit. Darius rex surge, & sis rex quinte tue
 Quoniam in deo q potentia regia tē dabo, & facia te regnare rēsticet
 oia tē oblata, & uiuas te q inimicos tuos. Cu n' me tuu reputo de:
 bitore ex quo cibaria tua comedi, ad occasione legationis ad pntiam
 tua pueni. Surge it' nō desperes quia reges opprisiones & grauama
 sustine plq alijs qdibus dñe, & sigfices nō qui te taliter opprēuit
 ut te d' eis clasqz. Cui Darius sig. mang osulando B Alexander
 Non exaltet te uolē compendia tui status, nē t' mudo isto confidas.
 Sufficiat tē ad tui cōtētoz, ad nō acidiye ppend. Supplicio q nre mea
 honoratē ueniet, & loco meo tue statuas ipsa, uxoz uero germani
 & filia tē trado in uxozū coniugem Et hō diez tatiuit, & p q modicu

ppter qd' ad adorand' & deu tuu & meu, te munito. qui e' caro & dng
 omni, ut ipse & ne aliud adores, q' tu meretur p' b'nficia q' g'ratia n'
 staties te sup' auctis r'gib' t're, maiorib' & s'ctib' n'. Cedas itaq' con-
 silio meo & ydola q' t'es t'ismittas, mittens m' t'ibud, & sic d' me
 maneb' p'ois. Alioqn' iuro m' deo meo, q' tota captado t'ra tua, & q'ferens
 ea d'fita effina, & sic q'nd' ena q' te q' d' te habeat hoies qd' loquid'
 Nam nosti quid fecit Darius deq' meq', & qua' q' ipm' auxiliata e' m'
 In no' debes app'ari aliqd' amplig' parte. ¶ Rex co' India quada
 r'fione cu' appa & p'ua t'nd'. Et Alexander p'cedens puenit ad eu'
 qui ad ad pugnand' p'parauit elephantes & lupos multos doctos ad
 pugna, quo fact' & uis Alexander t'ntu e' q'modo, nesciens modu'
 quo posset q' co' pugnare sup' quo q'sultauit, sorios suos m' saucit
 q'silia dare. Et t' conuocauit omnes suos artifices, q' p'cip' co' fa-
 cere xxiii. milia ymaginu' q'cauaxu, & positas sup' carcos ferreos
 lignis repleti iussit, q' m' alic' ordinat, & ut dicebat armatis
 igne m' eas accendi fecit. & rege India coemete q' co', cu' dephā-
 ribus & lupis p'dit, du' m' hostes itrueret elephantes. du' m' i'as
 ymages quasi m' hoies p'mustides suos exidderet, sic face solebat
 m' hostes combureba', & lupisq' fugiebat ab igne. Viso uero Alex'
 q' h'p'ie p' fugiendo reuideret q'squenter p'cessit ad bella, quae pugna
 cogniti dieb' durauit. ita q' ex utiq' p'te plures p'diti fuerunt. Et
 tunc q' Poru' d'cauit Alex'. Non e' honor regnis sua militiam
 motu exone, que uitari p't, uides q'. iam n're soaetates p'dit,
 ad quid h'c p'mittim' pugnemq' m'uita nos duos, & quicunq' nem
 alteru' occiderit, regnu' obtineat uita, qd' multu' placuit Poru', co' q'
 ipse magni erat co'p'is & Alexander parui. Cu' ergo m' simul ambo
 p' diu & acerrime dimicasset, audiuit Poru' m' exercitu' suo co'stem
 magna, q' sup'ens multu' illo uerit, ut uidet q' cecit, & t' m' t'
 ambas stapulas p'cessit cu' Alexander, m'ndiq' p'strauit m' terra,
 & ad ip'siq' m'lna certificata e' d' obitu d'ni sui, conati p'nt n' o'iq' ad
 expugnand' Alexander & suos. Et dixit Alex'. Quare impugnat' nos ad'

Alexander

exq^o dñg ut mōnū ē ac illi dixerūt ei Scia uolūq honorifica mori
 Et dixit Alexander qui sua arma exuit & in terra proiecit sit ab
 om̄ malo scōtū / & q̄b^o hōt in p̄o arma d'posuit / & sic pugna
 cessauit. & bñfecit p̄modū eis. Dejn p̄cipit Porū honorifica tunu-
 laci sic reges d'cebat: & capi fecit p̄modū rōdū thesaurū suū & arma
 sua. Et exinde puenit Alexand^o ad Sadyemios ad quos priusq ap-
 plicaret ipsi quādā comitūū sapientū misunt ad Alexand^o qui dix-
 erūt ei Dñe nō habes materia pugnandi nobis / q̄ paupes sum^{us}
 nō habem^{us} aliquid n̄ sapias / & si sapias q̄ris / d'edū roga q̄ ei indulgeat.
 nō n̄ ad pugna aduicūū. Audito hoc Alexand^o p̄cipit sua mili-
 tiam expectare / & ipse diuit ad eis ad modica milia sociate / muc-
 niens eos nō uestitos / s̄ paupes filias & filias / herbas colligentes p̄com-
 pos & comorūq̄ ē aliq̄dū ad eis / d' mult^{as} sapie q̄ob^{is} p̄ferendo.
 Tame dixit. Querat d'p̄ donū a me qd̄ populo cōs dabo / ul' donabo
 Et illi respondētes dixerūt. At te nō querim^{us} aliud / n̄ q̄ p̄ueni nos
 uiuē facias. Et dixit Quō potest quis p̄uenire uita d'q̄ ad hora
 non p̄t addē uire sue. hō nō ē in posse uiuent^{is}. Cui obiecerūt. Ex q̄
 scis hoc / ad quid tanta gente delere uolūis / & aggere thesauros
 terre / scis te oīa eliquā. Et rēdit. ex me ista nō ago / s̄ misit me
 deus meq̄ ut patetā legem suā / & tot incredulos deleam. An ig-
 notat^{is} maris condas n̄ uentū exāter non mouē. Si ego n̄ p̄p̄e
 a loco p̄p̄o nō mouerē. Ego n̄ quousq̄ supueniat mors obediā dei
 mandat / & exibo a mūdo nuda p̄ nudq̄ ad eā pueni. Et misit
 leas suas d'inde Aristoteli d' mirabilib^{us} q̄ in t̄ra Indie uideat.
 An q̄ enā p̄cipit consiliū qualit̄ adquisitas regiones p̄uaret. & in t̄ra
 misit octog^o terra Tyri & ad circa ty^o puenisset / n̄t ubiq̄ re-
 ges multe interuenerūt legationes / & finaliter rex Tyri obediē se
 offerēt coronā regni sui misit. dicit. hac coronā mag^{is} t̄i q̄
 mihi congrua ē cognosco. Cui p̄sentauit. c. milia libe argenti /
 & mille & quingentas libeas c. auris castis / & duom^{as} in lapi-
 dib^{us} p̄cipit. & c. equos p̄s q̄textos. C. equos. Duo milia pellinā

Duxerit. p̄:
cedere ul' t̄ce

h̄ pellina q̄dam indimū
 q̄ d' pellib^{us} sit

De 7 C. cellas. C. poma ambre / & pondus duorum milium dragag
 musti / duetas libras ligni aloes. mille loricas cu galas suis Appli:
 canibz vobis legat suis ad Alexandr exhortat e eos psuadens & pñ:
 piens imitari vead legem / quos ead scribe voluit leges stabuas qui
 se gereret & gubernaret / & expedit ab eis / p terras orientales & turcoru
 pxiit / u villas gstraxit & loca diuersa / & reges eant / pxiens eis
 tot singlis annis certa tributa bñmitteret / vnusq; q; p m exigentiam
 & condicoz terre sue ¶ Deinde in caudens e reuersus / & dicitur
 q; ipsemet Alexander assuefctat pquire regna sua / q; deserentibz
 aqua accedē nolbat / donc oculata fide uideret / Et quadā die dū
 ignoto quada uillam intraret / occurrit eiuidā ex iudicibz suis / & uidit
 duos q; tendentes adiuicem / quoru vnus roquestus e dicitur / Cui ab
 isto quada domu & habitans ea inueni thesauru q;dam subhumatu
 in ea / & inuitauit eud ut sumeret & sumere noluit. At iudex petens ab a^o
 dixit ei Quid respondes tu. R^t Ego nulla thesauru subhumauit / n^t
 meus e thesaurus / n^t auferā eud / Et vnus dixerunt iudici. Mandes eud
 accipi & u voluisti reponere. Quibz iudex uos a culpa pcedet me im
 miste accidites / si rectu & iustu apperit qd dixeris faciat / & tunc
 accori dicit. habes filiu / R^t habeo. Et dicit uos. habes filiu. R^t habeo
 Et dicit. Recordite & gualite maximomiu de eis / liberis coribz & the
 saurq; iste sit illoru. Alexander cōo audiens hoc admittatq; dicit iudici
 Nunq; credidi uidere hoies qui talia iudicaret & faceret. Cui rēdit iudex
 non cognostens eud. ymo sut ne dqui qui sic nō faceret. Et vndite Alex
 andro plures ee qui sic nō iudicaret n^t faceret. Dix iudex pluit ne in
 terra coru Turc plq; admittatq; Alexander dicit Tali sut iste e firma²
 caeli & terre. ¶ Ande dicit Alexander vixisse pquadā ciuitate / in qua
 uidit oēs domos equali altitudinē / & in pōis hie fouea / & nullu hie
 iudicem. Cui dicit. quid e qd uideo. Quare sut equali altitudinē domo
 iste. R^t dicitur. Suffluc altitudinis edificatio ad iustitia ee nō p^t. nos uō
 non n iustitia quecimq;. Cui dicit. Quare in pōis uisus sut fouea
 R^t dicitur. Quia sut nūc ite domo ad qd habemq; celestē vñmigrare

augentur in posterum si tribula^o sue tristitia, q̄ statim dū incipiūt forma
 sunt & magna / d̄ inde p̄cedendo debilitantur finaliter & sedantur
 Rogo te similiter m̄ ut celsitata d̄ obitu meo p̄cipias ordinari
 magnū locū in quo poni possit multū panis & uini. Inuitari fatiens
 hōc multos de terra Libie. Europe. maedonic. & Asie ad diem
 certū & p̄cipias q̄ nullus emoueat quin ueniat ad m̄sam regne
 comesturus & bibiturus / & postq̄ applicetur h̄mici fatias q̄ nulla / or
 ad quiuandū intret n̄ soli qui sinistris euentibus nunq̄ p̄urbati n̄
 grauari fuerūt ¶ Cum autē fuit uicinis morti / testatus ē q̄ lo
 carendū in arca aueca / & duccendū in Alexandria ad sepeliendū / &
 suantes suū testam̄tū qd̄ statuit applicuūt assumētis cū magistris
 sup̄ humeros / reges s̄ sui p̄ncipes & sapientes ¶ Et sic rex conus
 ex maioribus dicitur ¶ Cui non placuit d̄ alijs regibus nō placet
 & qui d̄ aliquo nō micatus ē euentu d̄ isto micetur ¶ Et dixit
 sapientibus Dicit nūc quilibz n̄m aliquid ad q̄stondū nos & pplm̄
 exhortandū ¶ Et tūc conus ex discipulis Aristoteles accedens sup̄ arca
 sua manu percussit eam dicens ¶ Bene composita quō obmubisti
 ¶ Valde honorate quō cecidisti sic conationis preda in hunc
 laqueū cecidisti ¶ Et dixit alij Consueuat Alexander obsuare argenti
 & aurū nūc aurū obsuat eū ¶ Et d̄ alij Nūc expediisti te a p̄toribus
 sordidis / & domis & puris adhesisti ¶ Et d̄ alij Hecū h̄ t̄raenabat
 hōc / hōdie resuauatū ē ¶ Et d̄ alij Nūc ē qui h̄cū reges oppsit
 hōdie uolo m̄re nos captū ē ¶ Et d̄ alij Nūc ē qui totū p̄ambū
 lauit t̄ra / nūc cō duobz gr̄icis partibus ¶ Et dixit alij Hecū
Alexand ē audire potat / & nulla t̄ra ei loqui p̄sumebat / hōdie cong
 q̄sq̄ loquid t̄ra eo & ipse nō audet ¶ Et dixit alius Quātū Alex
 andri alitudo excellētis fuit / tanto ḡuor ē casus ¶ Et dixit alius
 Non uidentes Alexandriū q̄sueuat eo t̄rreū / nūc qui eū aspiciūt cō
 t̄rreū ¶ Et d̄ alius Nūc ē cui m̄m̄ app̄mari nolebat / nūc
 etiā am̄a ei app̄m̄are st̄m̄m̄ ¶ Et d̄ alius Alexand h̄cū ḡris
 manutenebat / p̄m̄ia sua / hōdie se manuteneve non potest ¶

11

Et precepit egresso munere eis iudicium subleuandam. Item duxerit
 coram eo quendam latrone, qui suspendi precepit, ad quem latro dolens quomodo
 quod commisi. Ad quem Alexander proterus dolens te suspendet. Et introiit
 ad eum quidam dicens. Rex iudicatis in dari decem milia morabi-
 tinorum. Cui respondit non meritis es. Et dixit si non meritis pro hoc uos
 dare meremur. Et requisitum Platone sapienter dicens. Quid daret
 regem pro age. Respondit d' nocte cogitare d' bono regimine populi, et die proficere
 cogitatio. Et interrogauerunt eum. Quid acceptabilis fuit tibi ex his que
 tuo assuisti domino. Respondit. Quia familiaribus in uita que meis sunt com-
 pensat poni quidem. Et dixit. Quia quibus tibi meis coram ne-
 possit quile. Respondit. qui suos que seu subiectos, et eos bene gubernat. Que
 super sua gratia milia, et qui hereditatem possidet, et eas decenter
 proutat, super quibus tuis ipsum gratatorum gratias. Et incepabat
 eum que ipsemet pugnabit. Ad ad eum. Alios pro me pugnat me ma-
 nente in quiete inuentionis tenebatur. Et dixit ei patriarcha. Plebs
 habens captiuos et suos. Respondit. Nolo suorum dominus esse qui dominus liberorum castro

12

13

14

Contra dicitur coram eo duobus. Dixit eis Alexander. Vni coram sua plag
 a' d' displicet. assentiat et veritati et placebit cortisq. Et dixerunt ei
 Quare tuum magistrum parte tuo magis honoras. Respondit. quia a pro uita ad
 ego a magistro eorum possideo sempiterna. Et dixit. in meo domino pro
 nosus reputam que me offendit que hoc pondus et ex his tuis celesti. Et quod
 capite fuerit filie dary ipsarum pulchrum reuerentur eum. Ipse aut eadem non
 inueniri uoluit ne dum uidentia operari. dicitur tunc de comite quodam quidam
 nobis et coram mulieribus coram nro deputatas carceri non romitany

gestione
 d'is moys
 + p'm
 dan

15

16

Emotionatus est coram eo quidam predicator et longum sermo egit.
 et tedio assensu alex' dixit. Non est laudabil' predicatio que uixit uices predicant
 effundit. Et uixit possibilitate audientium si fiat tunc bona. Et interrogauit
 gaurit coram ex his qui sead moraband. Qualis amor hominum requiritur
 Respondit. pro beneficia que ostendit eis si suspensat facultates. Si eorum ne suspensat
 non miserat lesiones. Et interrogauit quidam sapienter. Quo quis absoluit
 a delationibus. Respondit. cor que reddiderunt dicit. Et dixerunt ei duo germani

Ptholomeus fuit homo valde intelligens in qua-
drivialibus scis, & maxime in Astrologia & libris
bonos & nobiles edidit, & conq. ex eis fuit magna
& completo libere notatus Almagesti. Natus fuit in

Alexandria maiori, q. e. terra Egypti, illuc & fecit
suas considerationes tempore regis Quam. & fecit suas res sup
considerationibus Abradus quas consideravit in Rhodes. **¶** Ptholomeus no
fuit rex sic aliqui crediderunt. vmo cooperuit ad regem ptholomeu
sic alius comitatus e. reser. **¶** Fuit aut ptholomeus, bone forme,
albi coloris, habens in maxilla dextra rubem qd. dam signu. habuit
etia nates dentes & os parvum boni & dulcis loquii, foras ire &
durebat multu. multu equitabat & parvum comedebat. bene cedo.
lebat. Obijt in lxxviii. anno. **¶** Dixit. Conuenit sapienti
q. de deo exuberantiam habeat, ut in eo plus q. in alio plurimu medite-
¶ d. sapiens e. qui in dei eloquia statuit & roborat lingua sua
& insipiens e. qui no cognoscit semetipsum. **¶** d. qui sui plurimu
e. gentis dignus e. ira dei. **¶** d. si equitate deus gratuita agit
Iniqua ego & mala pmittit, ut agentibus & abstinentibus retribuat, im-
pendat. **¶** d. more qnto magis suis pximis caritatis bonis opibus
inualestas. **¶** d. in corde stulti sapienna no quiescat, n. velut
transiens abire festinans. **¶** d. bona instructio seu sensus. discre-
tionis e. sonas & homibus gratus interpretis. **¶** d. non mou-
sapienna hnt. n. hnt intelligitudo paupafat. **¶** d. sapientes
sunt velut eximii qui in ignaros quiescunt. **¶** d. Sapia
e. arbor q. frondescat in corde, fructificat in lingua. **¶** d.
qnto humiliores sapientes extiterit tanto discretiores habentur.
Velut grauis lora plus aq. gnet q. in xeu. **¶** d. insipientiu sunt
delite, sic orti sunt firmi & serquillima. **¶** d. no n. in noscente
veritate disputare intendat, ne impendat, n. petenti os illud, n. n.
bn. q. suam eam pande searum. **¶** d. qui inuic cupit sua q. aduifita.

Handwritten marginal notes and symbols on the right side of the page, including a large 'n' and a pointing hand.

Pythomeg

Adaptet cor ¶ d. grandem effiat tristitia aemulorum ¶ d. dicitur
 ex toto qd' puleus potus q' veri platione lateris ¶ d. si ita
 sticus no' sit ita tua multum durabit, imo indulgeas ob potius
 pace no' omittens ¶ d. bonorum corda, castra et secretorum ¶ d.
 qui ad hostes no' corripit ab eo homines corrigent ¶ d. ¶ d. Si
 uix q'st'ia postulat quo mandantur si non assequitur aut errant
 no' culpant ¶ d. Si tua donaria recipit liberali' p'mouet
 tua, nam si exceptis abesse no' existeret liberali' ¶ d. d. dicitur
 populu' e' melius q' malina abundare ¶ d. ¶ d. mutavit rex p'the-
 lomeu' et cu' eo comedit. Eui vult se nolle q' regibus q'rigere solet
 sic ymaginibus inspectantibus qui eis genti non sunt si ad eas p'ximo
 m'itentur ¶ d. d. malu' malo exime q' feru' no' u'atur n'fero
 ¶ d. d. Fecunditas singulorum aufert tristitia plurimu' solata demit
 timor ¶ d. d. sic abus et potus egas no' q'ferunt. sic u'erbis mudi
 amore p'plexis non conferunt u'a dei ¶ d. d. nunc conati s' flores
 ad non publicanda ocula quin patefaceret ea ¶ d. d. mudi p'
 tiolus e' homo qui no' p'plexus in ea p'tate sit munda ¶ d. d. dicitur
 Duaru' naturaru' sunt flores, quida' no' sanantur licet inueniat
 Alij no' inueniunt licet inquirat ¶ d. d. p'uidq' u'oluit e' q'nt' ce-
 puitat perde sua bona ¶ d. d. flores s' ca' adquirendi pecunia
 et pecunia causa e' ¶ d. d. i. in sua sentia exardit e' cor pastor
 debil' gregeb' fecundus abundans ¶ d. d. conu'st'it'iu' fug e' emp'io
 mag' p'uit ¶ d. d. q'nto quis suo d'no se mag' excedit tanto
 ad eo p'uidetur mag' sentiet detrimentu' ¶ d. d. Solent e' q' no'
 de hinc a sui finis meditate exipuit. n' q'ndamq' grand' et copiosu'
 euentu' accidit a finis expectatoe subduat ¶ d. d. Certitudinis
 e' d'auis cogitata ¶ d. d. roga' p'entio' e' ala ¶ d. d. negatio te-
 nat' e' d'ando e' melio' p'digalitate uastantis ¶ d. d. no' est eas
 adeo q'ta deo q' illi qui te offendit bo' q'ferre ¶ d. d. si sapientis
 fieri uoluit ad rudes et insanos no' auertat s' ad illos qui sapia
 te m'itendunt ¶ d. d. quousq' finis p'tingat exim' sua p'p'ua

W^o j^o

u

u

u

u

j^o

no
M
90

Lognon

ad gratiam ipsius retributione intendit. **Et** sic nubi umbra non permanet, sic malum amovet, & lex iniqua non durat. **Et** d. dam: nu a se sapiens cona abijcere, & ad seipsum vultu se molitur ignorare. **Et** d. expedit sapienti qui regi adheret ut si uiderit eum aliqd agere si ul regno a populo nocuum crearet. **Historias** & exempla q in pte negotio gigerunt, ut a tali facto desistat, eo in referat mo q i. no papiat pnutiata ab eo ic.

Lognonis dicta

Lognon fuit niger in Ethiopia natus, distans scias in terra Sen. **Genit** eo tpe Dauid pphete. hic fuit quidam iudei emptor qui cu emerat p xxx mar. Solebat itaq dng suos tade ai taxillis & ante potam eius fluuij quidam curabat. **Lognon** cu quadam die ludet ibid con quoda. dixit adiuuare

Quicunq enim pdidit, victoris faciet, colutate, aut hauriet quij flus aquam. Cu eo dng pdidisset. Dixit conicis, Bibe aqua fluuij sic quentis e, aut fac ad dno. **Ad** q aut paratq se stare iudicio tuo. **Tunc** ait victor col eua oculos tuos, col quicquid habuis dabi mi. **Et** uicis q q diei terminu in pede. **Ad** q uictor annuo **Et** emansit eod die cogitans multo usq sero **Tunc** lognon ai cono fuste lignoru sup humeis ad domu domini rediens, depositis lignis saluauit euid. **Cui** u nullu redidit dng, licet alter pfueuar eo usq letari & uide ad eo ob bona ua q referre solebat. **Et** dix ai Lognon. **Dne** quare es sic trisus. **Et** is nihil loauit. **Lognon** iterato alloauit e ad dicens. **Ob**secro dne in diffas meoris tui causa, forsitan pote aliquid adhibere remedij. **Et** loauit e si dng apperens totam seriem rei geste. **Ad** que **Lognon** nullo cogitatu plus coheret q bonu qd dabo. **Dices** uictori. **Aquam** fluuij obligau me bibere, teneor ne aqua bibe qua uiuicia gmet modo, an ena ois aqua q dncap: fluendo ad ipsa **fluencia** puenet, & certu su ego uisraud euid. **Ut** aqua qua gmet ipsa **fluencia** bibas. **Et** si hoc dixerit. **Alleges** eid. **Aqua** fluens gmet ad ipsa **fluencia** gmet, & tuc bibam illa qua ipsa **fluencia** gmet, qua

Logion

fluentem aqua gñere non poterit / At pñaleb' i cum .c. Duo sic
 expositio valde latata e dñg . Et die altera subsecp'te venit uxor
 eū require . At iudeus q' eū sic Logion eū reformulat allegauit /
 & obtinuit i causa iudeus q' mō / pp' ad dñg q' tulit bñfina multa
Logion . Et ex tuc sapias Logionis singuli p'p'eunt ¶ Et uidit qui-
 dam Logionem cū q'orū bonis quercante / quibus recitabat uoces mlai
 pulcras & bonas Qui dix' nō es tu i . qui tali loco mead' agredire gre-
 ges solitus eras . **Ant'** sum . Et dix' quib' i' ad huc te p'duxit p'adū . **Ant'**
 exercitare p'ferte / fiddem exite / & sup' mūiti nō curare ¶ Et oue quada
 orisa dñg dix' eū / q' d' meliori ouis loco p'tem ei ferret / & accedens
 attulit ei cor ¶ Et dicit eū hora quada p'era audisse uocem dionem
 Vis dñari terre . **Ant'** si deus sic uoluit eē obediā ei / & si me p'adū
 elige' eligam p'ate ¶ Et dixerunt ei / quare nō uis rex effia . **Ant'**
 Quia si recte iudicauis / mēpationes q'om' uitare nō potero . & si curauis
 a semita paradisi diuertar . Ego . n . in hō mundo salipendi & exari
 potius elegi q' p'one & honorand' in eo exite / q' qui alicud' mēd' alic-
 nat ab isto uolūq' amittit . Deq' exaltauit eū sapienios' & statuit sup
 terra ¶ Et uidens dauid q' fauores in se homines eo taote dix' ei .
 Quare nō loquor ut alij faciat . **Ant'** q' nō n' d' deo e' bona collato n' bō
 silentiū n' in cogitari diuino ¶ Et dñg Logionis ampliauit eū in
 bonis / & ipse incepit ea distribuē in dymosinas / sic p'ignod' ac cau-
 tela accomodando paup'ib' / dicens ad largieb' adū . Accipe sub dei homagio
 & in vestitus anno completo . & ob hoc multiplicauit eū deusi in bonis
 ¶ Et dicit q' Logion p'p'q' factū e' valde sapiens / se subtrax' ab
 hominib' / & ipseu' malicijs / & posuit se inter arenale uel altare & tē-
 plu' / & ibid' in p'indine stetit cosq' ad obitū suū ¶ Et pudicans filio
 suos dix' . Ufili sic abstinent / & p'p'ea cū aia tua p'licus . Nam si abste-
 nūis reb' p' deu' p'hibitis / ab hominib' mūd' / dispiciens q'ingentes cūctā
 n' mōte plus optat' appetens eā p' ¶ Et fili . Malū uitare / & exequi bonū
 concuis / q' bonū malū mortificat / & mēitā e' dicens / malū nō alio q'
 malū damneus / nā si coeli p'fere' / igne igni adiungeret / & ignis

16

17

18

19

20

21

Lognon

Si minus te potens erit parabit mala. Et si potentior violenter tractabit
 Si comitaberis eum molestaberis eum. Et si ab eo diffidaberis te sequetur
 Et qui concipit eum non proficit, nisi eius correctio finem habet. Sui propter omnia letatur
 in eo nisi eum mittenti dedit. Si loquatur dicit non gestabat. Si alij
 loquatur non intelliget eos. Cum letatur si modo letatur. In adverso
 patientiam nescit uti. Si rogatur eum indulgeat parum dnegat, non est bene
 factus sed deceptus eo quod opinatur et dicit quatenus et facit ad sapientibus
 discordet. Et se male agens benefacere reputat, tenet sollicitudinem ad se
 properat et negligens, et pro bono ad malum existat: Et pro sapiente ad se
 ignarus. Et si peccatis suo uoto quod dicit ad diligit et commendat. Si
 diffidet contumacet et abhorret. Si ad sapientibus sperabit, nisi humili-
 tati non auscultabit eorum. Si sperat ad minus eo sperantibus, eos de-
 sperans deudebit: et benefacere indicat, et ipse malefacere propter. Propter
 contumaciam proferre et ipse mentitur, distempas facta dicit, nisi quod unde gerit
 lingue cogitaret. Mundum istum pro alio comparat. Si sapiens non pro
 te docet non curat. Et si sciens minus eo te docens docet despicit
 Si propter diuites te nuntiabit austerum: Si pauper nullus coloris te dicit. Si
 bene egeas ab ipso te id egisse nuntiabit: Si male distamaberis
 ab eo. Si donatus constator: si non te coramabit auarum. Si mansuetus
 et horribus heres ipso nuntiabit. Et si longius ab eis dicit pro arto:
 gratiam te fecisse. **III** = uox uox sapientis societas pro bona quoniam.
 Iustitia, bene agere, sollicitudo, indulgentia, humilitas, bonitas pro bono, eorum
 non silentium mensura, in sui potentia liberalitas, petentibus sapienter proficit,
 Si loquatur intelliget allegata. Si monstrauit mansuetudine monstrat
 Si didicert bonas actiones mouebit. Si benefaciat eis glorificat. Si peccata
 commisit non uelabit. Et ipse si non committat de te plene quod dicit. Et si
 aliquid non dedit non sperabit, noli pro alijs quod si noli fieri. Si dicit:
 bene non fuerit, dei non obliuiscit pauper suus diuites sua sua proficit
 Predicanti est. maiori se non aduersatur, nisi despicit se minore. In quo
 ius non habet non popular. Et responsione gratia, quod ignorat non proficit
 Sed non relatur sciam, auxiliandus horribus, et ipse ad eo quiescit. Ad uerum

No No

animā cogit / uelit ipā / a nō . **C**onspicit sensu suū . **C**orrigitē colligit
 Quid ad bonū labitur / & tarde ad malū . **C**onstantē ē in bonis
 opibz . & lenis ī malis . **C**ui testis fuit eiqz testimoniu cur com . **S**;
 iudex / ite iudicat a equū . **A**n auctis fidel deaximur . p mal bona
 impendit . **A**liena nō appetit / exēnū p epurat mudo quic . nō tē n
 su exitu cogitau . **B**nfactē pāpit / & ipsemet bnfact . **M**alū pphibet
 & ipsemet / uelit illud . **Q**uō corde gerit & qd lingua pferet qd dat / & si
 dita facit **¶** **F**ili . intelligite sapientia & pueritas oēs uis pmentes
 & exercitare ī ea nō in alio cogites . **C**ui acquisitiō ad letitū . sciens q
 non nō ad mansuetudinē ad quicū ipsa / nō absqz lingue custodia . nā
 lingua ē armarij sapientie hostiū . qd nō laudabilē obsecuetur que
 noluit introibit / & si opud obpuali armariū saluū cur / & lingua cur
 mali & boni clauis . **A**gini sigilla cum sic aurū & argentū sigillas
¶ **F**ili noli amitte tua & aliena suare qz tuū ē qd p anima tua cogas
 & cur qd post dies uos relinques alienū **¶** **F**ili dei sapiāz honora
 quā depmētibz nō effundas / nō appetētibz ea uetes **¶** **F**ili duo p
 ex hoibz h9 mudi solliciti . **V**na ē cui aliud mē & nobilitate annuit d9
 & ipse nihilominz ad alieiqz mudi nobilitate & sublimitate onatū . **A**li
 est hns cōmū exigūū & suscipit donō cōitate ppendit / & bñ admodū
 securit deo **¶** **F**ili qui miserebitū eiqz miserebitur alter / qui tacet saluz
 existit / & pditioni deditz & non rohibens lingua sua / & pmitens qui
 mendacia pferet & malū abhorret suiipsiqz & custodia **¶** **F**ili sustinet
 iniuriā uita clamoz . qz nō ē clamō ī mudo sic deū plocat / nō p
 quo tam alerū possit imperari censū **¶** **F**ili qd hēs nō sufficiat
 nō petas aliena / nō gaudiscas qd snt hēs nō posse **¶** **F**ili p di
 catom cōa licet snt / quā attente dēcipias . **I**nsodix . n . d . audiens &
 non pfficiens in eo qd audit ab eo qd nouit se uelut a nō pffertio
 absentis qd uidet pfficiens uelut cecus . **I**foelix cōs d ex eo qd
 nouit pffertū assumens / & ad uā mēz eligit meliora **¶** **F**ili assena
 te ill quos diligit deus & q9 grand onō uolū / & assenabens ill
 qui d motibz beatorū fuerit caput **¶** **F**ili ad d9 bnfocet nō gēns

no

no

no

no

Lognon

- age, & sic humil ad recepto onfatiens exinde mag habenti
Nō **¶** Fili ex multis quae commissis opib; nō efficiaris elatus.
necis n. si grata aut nō recipiat ipsū deus, ad quodlib; ad quod adūsi
Nō **¶** amear, opib; coeco adūsi elato mentis **¶** Fili contra mundi oblecta-
menta hēd nō petas: imo. ponā illud tuarū concub; qd te magis p̄m̄quā
facit ē deo **¶** Fili conformes te deo, nō diligendo si obediētes, &
inobediētes horrendo **¶** Fili nō deo acceptabilis bono sensu. Sen-
sus exco humanā non nō qd dicitur. x. p̄ficiat. & sic iste Non appari
sippum, bñ agere, necessarijs ad uitam esse ḡtend; bona exogac p̄de
q̄ere honor; ponā q̄ dedec; non redere amat dicitur tuis p̄quiere
sāy & non grauari, querentib; confere amores & d' modis amouit
aliterius perendo grauari & quo magnū deī adquirend; p̄m̄id. Deū
ē reputare oēs se meliores, & singul se peiores: Nam hōies sūt
duorū modorū. Alij sūt meliores, alij peiores. Agitur humiliand; am-
tobus decernitur meliori s. ut qual ipse d tal fiat: peiori ut ex-
das bona ipsū latere intus & exterijs non parere, qd laudabilis
ē p̄co & meū bonū patens ē & sum p̄ced peior. & ex har ḡsue-
tudine p̄ficiat sensū humanā, & om̄ sui t̄pis tal dng reputatur, eo
q̄ nobilitati finis ē bonus sensū, ad bonitas sensū hōis uita & de-
fectū omittit, & facit deī grā adipisci **¶** Fili deum ora ut peccata
non habeas. exco, & nō hā uita bona, nā multū raro declinantes
ad bonū, facile accedūt ad malū **¶** Fili merare ad deo, & absq;
capitali lucraberis **¶** Fili ex his q̄ nosti aliud n̄p̄tue & ex suis
sapientia s̄cē nō adūge, mal nō te affonct, ne filis reputes
cist; nō de dono q̄p̄das in qua uiuis hōdie in caspno forte moriens
Nō **¶** Fili ad sapientib; iugit q̄sare, q̄ deus sapientie uerbis corda
illuminat. sē pluuie uere terra **¶** **¶** dicit q̄ sepulchra **Legionis**
sua sūt m̄t mesquitam arenalis & bonū cō sit forū, & ibid; Ex
p̄phetarū facit sē sepulc; qui mōtū faciūt oēs p̄q **Legionem**, quos
p̄phetis obsedunt filij **¶** quousq; fame singuli perierūt **¶**
nūm Legionem morti p̄p̄m̄q̄ret. plorauit. & dix; filiis Ad quid ploratis

11

12

13

14

15

16

Thesilus

opimit eos ut suū abhominantū dominū / A qui nō talit' statuit
 absolutos q' despici' uideat' mandata ipia **¶** Et di' Erang b'nfactu
 ē priusq' petatur inceptū **¶** Et d. tuo sensu anima conare dirige
 A tuū s'ire speculū statue in q' n' labina tua facta exultant' **¶** Et d.
 cum inimico pacificare studet' / licet fortitudinis sis secura / A tue po-
 tenne **¶** Et d. fiat hominem qd' ē possibile obmōdi ē molestum
 corpori / sic molestū ē sensu conari uerificad' ignaru **¶** Et d. qui supi-
 tione diligit' bona uitam h'c nō p'it **¶** Et d. n' ē quod mansuetū
 bonū potiq' efficiat' q' uitare supbia **¶** Et d. q' est sensu completior
 qui suam cogitat' uoluntate / et qui magis conuoluntatis suas eli-
 dit' **¶** Et d. Erat' m'g'ty ille decernitur qui g'rat' bona grati-
 ficare collata / ymo qd' p'cis ē denegat' i' / et ob hoc p'mia nulla
 repondit' **¶** Et d. Cui nō n' equū exposat' / Abilitat' ē conitare
 inimicum . h'c 2.

Thesilus dicit

Dhesilus dixit Aouidius eloquens nō fraudens
 A duob' q' x malo felund' / quia quidā m
 dulcibus coenena p'missent / n' cocco turbent
 aspero p'nūato in bonū / q' medicine induōtes
 salute plures amare se / A saporis m'grati

17

18

19

¶ Et d. d' corporis abis nō ē turpe ē polle-
 atum est nouenta uidentur / A in abis anime q' nō sūt prauū A
 nouū aiosi nō s'm'g' **¶** Et d. turpe ē nauē nauē n' p'p'io uento
 d'mittere / A nos ad bona A ad mala absolute animas exponim'q'
 n'ras **¶** Et d. expedit scienti corpus anime sic m'p'umōi artifiā
 compariū q' corporis uilig' A anime opib' aliq' id requirat' q' r'ia
 fugiendo **¶** Et d. opōter quenaunq' grandis consiliū / ut sic bona
 plebi comendet' est d' p'p'ia anima turpia abigat' q' q'sulere auq'
 A ipsum honorib' extollere se nō imponē consilia p'ua ē iniquum
¶ Et d. sicut equitanti ē turpe equū non ducē / si d'ua ab eo sic turpe
 ē q' hoc quo uelomur co'pe subducam' **¶** Et d. sic turpe ē corp'q'
 immūd' ēē A sordidum / A p'p'is s'nicat' A puris ē uelom' . ita turpe

Gregorio

est anima prauis & maculata opibus / & supbiae tenet opus ad deos
 ¶ Et tenemus comitatus membri suauis natura / & maxime pri-
 apalis / quoniam magis ergo tenemus curari anime p[ro]pter / & maxime pri-
 apale q[uam] de intellectu ¶ Et dicitur Sicut adherentes sensibus solum an-
 presentia tamen regis non presumunt irasci : sic spiritu adherentes timore
 regis celestis / ante quoniam presentiam se existunt commoueri non attentant
 ¶ Et dicitur ei quidam quid facienti est cor non irascatur q[uo]d . h[ab]et mo-
 mouetur assidue qualiter sua non intere ut obediatur ei . h[ab]et mo-
 obediatur . n[on] ut suauiter a fugiter s[ed] ut aliqui alteri quia / n[on] ut quis
 alijs semper / ymo cor miseratur eum & deus circumspicit omnia / q[uia] sic
 assidue non irascaberis ita : cel[estis] modica auerbis si habebis ¶ Quod
 quendam uirum valde pinguem Cui dixit multi conatus est extollere
 carceris tui mitti ¶ Et dicitur cum oportuni fuerit te corripere aliqui / no[n] sit
 te gerere deat uoluit d[omi]n[u]m inuicem uelles relaxari / ymo te sic fridens aut
 cremas suauis morbum p[ro]p[ri]osum exponas / & si expediret uisitare
 seipsum sic te offerat cor modica se offert miserimus . ¶

77

no

no

Gregory dicit

Gregory dicit And cum stabis principia tuorum ne-
 opiorum / & fructus sive fructus omnia ex quibus digne meliora
 Mala res est paupertas . Sed diuitem male peiora
 Si benefactis assimilari te deo scias / contine corp[us]
 tuum & alliga autem cor non preualeat sensui . Ita
 compeste . Assume scias hoc candelis illustrent . An uita q[uod] non est
 esse non cogitas / q[uia] mortalis existit . alienigena te reputes / & alienigenas
 honorat . Cui prospere successit nauis tue & ipsa tunc sume g[ra]tia
 Deceat q[uo]d uolui recipi quicquid a deo uenit . tua honoru[m] dignibilior est
 honore p[ro]p[ri]o . Non diuitem fructus hostia s[ed] prudentia . h[ec] modica
 q[uam] p[ro]p[ri]a ualeat non modica reputari . De deo uis tolera modica & laudabil[is]
 ¶

no

11

honestare aq[ue] etia[m] solo uerbo primus erit in-
 uide est ¶ **Galien dicit**
 Alienus fuit cor[poris] ex o[mn]i modis p[ro]p[ri]o
 ni arte medione sue p[ro]p[ri]a qui fuerit capite summa

Galenus

Et magister magistrorum. Et pater ex utroque Galapudus primus a quo processerunt
omnes alij antiqui medici. Et fuit Galenus et Ninus et Parmentides et Plato
et Andreas 29. Imo Yponas. Demetrius Galenus magnorum me-
dicorum principum. Et non fuit alter medicus nisi eo minor aut discipulus ab eo
Videtur fuisse paulominus ducentis annis post Christum. Et composuit bene quadringenti-
tos libros inter magnos et parvos et maiores ex eis sunt bene explanati
in XLII cum illis student volentes comprehendere medicina. Pater quidem ipse
multum erat attentus in eo plura expendens tam erga expensas magistrorum
quam in evocandis eis a longe Galenus itaque natus fuit in Pergamo civitate
Asiae Athenas Roma et Alexandria pergens per aegyptum sancti medicinae vero
didicit a Nino et a quibusdam alijs magistris Scamandri Stratonis et alijs
scientias apprehendit. Didicit etiam medicinae a quodam muliere dicta Eleo-
parca a qua didicit multas herbas specialiter valentes quam uina mulierum
Et peruenit in Aegyptum morans in eo per tempus totas herbas et partium
cognoscit. Deinde procedens versus civitatem Fem obiit in quodam
villa gente hæ mare uiride in confinis terre Aegypti. Et Galenus a tunc
pudic operauit multum scire sanas demonstrandas et curandas multum per ea
ita quod quando rediret ad domum magistrum incidens per uiam semper cogitabat super
his que didicerat. Et socij qui tunc eo studebant ei dicebant curare cona-
tor non uides et solatiaris nobiscum et ipse non respondebat. Et aliqui
eis respondebat sic. Sicut uidet uos delectantes in solacijs eadem uos
affectans scire negligens que uos facit et mitior ad sciendum diligens que sanis
et abominans sanam uiam. Et mirabantur eum huiusmodi diuites. Quisquam
fuit pater ipse et diues existens et potens filium obtinuit si sic scire amaret
Pater uero eius Scamandri fuit intendens circa agriculturam et augere eius fuit
carpentariorum magister et pater augere fuit terrarum partitor. Et Galenus
fuit bene in principio regnatus Antiochij illius scilicet qui regnauit post Adrianum
Vbi composuit diatomis libros et multos alios tractatus. Et aliter sui magi-
stri audiret quibus. Et composuit eandem Antiochia in eadem Ynania et Edibus
per quos de uisitorum secta sepe offerebat se ad eum. Et eandem Alexandria Damascena
qui tunc erat stantibus ibidem ad demonstrandum sanas uix uisitorum opinionibus

Galienus

oblectamentis assuetis / curare non nititur / imo blandius non / quare
obstare aut non proficiunt / nisi natura & impetu medicina & morbi ac-
bitati resistat. ¶ **¶** d. quondam ad potum aliquibus quatuordecim / se maius
pretij habebant qui uini estis complexionum stibant decemq; opa & an-
tuum modulationes estis uicium / nunc uero pro non habent nisi qui uasa
sunt euacuare maiora. ¶ **¶** d. qui sua instantia se moderate gubernet
fit se concupiscit moderatus. Sed qui non opesitum a sui temeritate peccat
sui anima gaupiscit / iugis voluptuosus existet / nam sic consuetudo tota
sic non extendo languescit. ¶ **¶** d. pueri voluptuosus & effrenus
bono ediscere docuit qd dicitur. ¶ **¶** d. coecordia est in uere-
cundante quodam dubitat / manens / qua coecordans aliquid qd & malo
probat se melior operari coecordans. ¶ **¶** d. potus est homo suos dirigere
cum agnouit semetipsum / nam excellentes est sapienter / suippis habet
notitia / ne ex dilectio quod qd in se fallatur / & bonum se reputet cum
non sit. Videmus n. quosdam se reputare robustos & liberales ad non
sunt / & intra se oib; se discretiores alij ipse / & qui sic cogit mi-
noris discretione existit. ¶ **¶** d. iustus est iste qui pro iniustitia agit
& non agit / & sensata se discretus qui uerum omni d. nouit ad quod
nostendit quia natura sufficit. ¶ **¶** d. se grauius morbidus non desistit
donec inuicta medicina misistat ut ad salutem perueniat ad quod com-
pletur peruenit non pro. Sic nos qd aiaz neque saluti aggere sa-
lutom / & bonitate bonitate adiungit / nequamus ingentis & sapi-
entis anime abingit. ¶ **¶** d. qd non cogit se discretior inter
alios bonos pro quibus prope in ostensione suorum opum alijs qualiter
dirigari in eis / & scire quid ipsorum laudabile fuit / et quid non
¶ **¶** uidit quendam quem reges multum honorabant quia
robustus erat. Et quesuit quod fuit magis negotium qd exercuerat
& uiderunt ei: quia leuauerat conu. boue occisum ab altari usq;
foras. Quibus dixit Galienus. Eo modo leuabar ipsum aut sua
net anima erit bona. ¶ **¶** d. m.

Sequitur dicta sapienter

illo desinat & bestialiter uiuit. Sed qui nouit alia esse uita spualy
 que mortalis non est & p[er]petua. Et gubnat se, ac munit opib[us] bonis
 uix exultantur dei. ¶ Et dicitur. m[er]ito debemus tueri esse in opib[us] & n[on] opari
 ceperit // ad p[ro]uisione mag[is]. ¶ Et dicitur. si uoluis tui excede inimic[um]
 non uoces eum stultu mendosum. ul scandalizator[em] // si ad opposita obstinada
 nitaris ut sis irasponsa ueridicus pius & em[er]s. Et si forsa m[er]itasti
 ei uina aliqua sis elongata ab ill[is] // ne similes illi // cui d[omi]n[us] e[st]
 qualis pleng es p[er]sulis medicus existens. ¶ Et dicitur. qui laudari uo-
 luerit ex suis opib[us] que e[st] eum ueridicu que amicu // qui refert uerit[ate]
 . aut inimicu in m[er]itatos formidet p[er]itos. n[on] a p[er]o compesand[um]. ¶ Et
 dicitur. non decet alij appetis uerbis castigare amicu // sed humilibus
 & blandim[en]tis admixt[is]. ¶ Et dicitur. amicu ob sua satagens in suis
 cogitatioib[us] suffragari e[st] e[st]. Et adu[er]tat q[ui]ntu p[er]didit si eum amiti
 g[er]at // nam si domus tue paries tuerit // non p[er]des n[on] pariete
 si amicu p[er]didit magnu damnu assequeris // q[ui] inimicu d[omi]no
 h[ab]et. ¶ Et dicitur. cum ire feruore accenditur homo // efficitur uelut
 dom[us] igne incensa // in qua p[ro]p[ter] sumu et p[ro]p[ter] igne n[on] oculu
 plene uidere p[otes]t // n[on] aurib[us] audire // & sicut nauis uento impulsu for-
 tissimo in gubernare n[on] ualet // ita anima ira conuorsa & quora-
 tionib[us] laessita suasiones & induc[er]es refuat // q[ui] ualcat mitigari
 n[on] modica p[er]anda e[st] ira q[ui] exardescit p[otes]t in magna // sic similla in
 flammam multotiens aut silencia ira compesatur // sic ignis extinguit
 materiu subitanea e[st]. ¶ Et dicitur. quomodo ebrius q[ui]diu ebrius e[st] in se
 sui turpitudine non agnoscit // & cessante morbo suo // si ut aliud ebriu
 uideat p[otes]t se cognoscere stultus qual fuit. Et excessu iracundie
 p[ro]p[ter] uidet & p[ro]p[ter] aquid melius e[st] a[ut] irare q[ui] in se // & uelut
 extenuata manes facies // nauis p[er]allo // & oculoru g[ra]uatis usus m[er]ito
 sut mort[is] signa infirmi // sic & iam d[omi]n[us] in ira m[er]ito sensu seu di-
 strato sut signa. ¶ Et dicitur. Inuenimus mulieres citu q[ui] uicosa irasit
 & infirmos q[ui] sanos // senesq[ue] q[ui] iuuenes // p[ro]p[ter] q[ui] p[er]pende ualens
 iram ex debilitate anime p[er]uenit. ¶ Et dicitur. disputauit quidam

¶

¶

¶

¶

¶

¶

Deum Sapientia

ad suo suo et dixit Filias fili sue Cui est ego ming ualeo mei gnd
 causa tu oco omatione tue anime debui et miteme end ming ualeo
 ¶ Et d: quida sapiens q nom ignotama dicit qd querit end si
 audiat qd no deat ¶ Et d: alius ho e aquid quo delectat od amiois
 ¶ Et d: opide ut end no epures nimia ¶ Et corripuit quenda dicens
 Caliter querseris ai qonda q qn morieris licant / Aum absens eis
 fuit ipsi pntiam tua perant ¶ Et plorabat quida nati si filio
 qui ai qtere quare qd. **Et** qz hodie obijt puer iste ¶ Et dixerit
 quidam alij quis e salus ab odio hom. **Et** qui no pdest n obest
 eis / eo q malefaciente homi odit / Benefacientie uero mali ¶ Et dicit
 Alter. forius e qd consueudo qd qd natia requirit ¶ Et dicitur a qda
 quo anime deas amiti. **Et** ad mquid ob lucta mudana ¶ Et d.
 ceputes homines celut igne / qd non n ad necesse fuit celus
 adungi / ad q igne du p co sumedo quereus non apponies ei
 n distare et caute ¶ Et d. si non sapiente sedcas sis amiois ad
 nimia eo q sensu sensu corroborat ¶ Et d: ale duplex e gorientia
 Una e aque facte q p horet sciens eae q expedieut agere. Alia e gime
 ab hie q delectant / que gmitia pono iudicand ¶ Et d. ale no loquaris
 n d co qd pfiat / n comedas n q tuu delectant am / n peres n qe:
 qui possibile fuit / n delectas d amissis / n despes sup eo q no pono
 excusari / n donu cupidi conuipiscas / et qd didicisti qfues / et qd scias
 doceas / et d co qd hies impendas / et si te d tua pecunia qnitas /
 priq alter se qnitas d ea / et si tenderis i graud euentu sustineas
 patient / scribi sanas in tuo sigillo boni et mali oia fricem habet
 et ipso singul hores expeat ¶ Et d. ale / conud ex rebus qd facit
 hies errate in suo iudicio e abreuiatio cogitata ¶ Et d. conus redar
 gunt qda sapientie. Cui sapiens qd ex uisib meis ignorat maig e qd
 nosi ¶ Et dixerit aij. Quare nobad non loqub / set qfent q
 quis qsequid audiendo sui ipsiq e qy. p qfent in loqdo alteru e
 ¶ Et dixerit alij. cordis tui cogitand abscond. Cui est. meus
 saluber d cogitand ¶ Et dixerit alteri ad quid pdest filij bonus

na

II

II

Ita Sapientia

¶ d. alter non apperiat inimicis tuis quia si sensus e
 sua timet omnia ingenia tua / et sua militiam si ignora **¶** d. aliter Si aut
 predicatus potest sis mansuetus eisdem cor non cum eo alterari gignat
¶ quidam sapiens quendam audiuit uirum dicentem quod quadraginta
 sapientia sui amicitia adquisiuit. Cui sapiens et ego uidi quidam amicus xl.
 mercedem / et adhuc omnia dici non obinet oportuna. **¶** d. alter
 liberalis mundi homo e qui pro multo reputat quod creditur ei / et pro minimo
 quod creditur / et ut quicumque ipse sit / diues an pauper quod ipse reputat se gerit
¶ d. aliter Honora famam tuam et non dehonores in petendo a d. qd
 honora nudata reddatur **¶** d. parassimus homo e qui quod de-
 negatur ei plus impetit / **¶** d. aliter Discretus uir hinc e qui
 ponit se propter se ipso **¶** d. aliter. quidam uenia feruere creditur et deperit.
 sic inuidia inuidum / ne cui inuidetur offendit **¶** d. aliter Sicut
 coena non scripta scribi non potest amplius nisi scriptura p. deleta sic res
 nobiles addisci non possunt nisi prius uilia dedantur **¶** d. Sicut homo
 non potest uno uelocitate oculo et alio uelocitate intueri / sic suum sensum deuare
 non potest ad nobilia et uilia inuenit cupiendo **¶** d. aliter Tuam
 uitam non expendas in uanum / et inutiliter non labores **¶** d. aliter
 honoris radix e amicitia equari amico / et amicus quicumque si absque equalitate
 fuerit cito cadatur **¶** d. aliter Populus regem timere melius e quam eum / et
 regem obedire in duobus consistit in timore et amore **¶** d. aliter dixit aliter
 quod proficiat sensus hinc **¶** d. aliter Eadem locutio non creditur **¶** d. aliter
 liberalis inuidia resatur / et eius quod non e suum cupit auaro **¶** d. aliter
 non potest esse lucifactorum ad iniustitiam / ne cum gulositate sanq / ne
 cum deceptore amantia / ne cum mala disciplinatore nobilitate / ne cum
 supbia amicus / ne cum nefficitate iustitia / ne cum inuidia quies / ne ad
 uindicta sensus siue discretio / ne proressa absque consilio **¶** d. non e
 mittas magnas uoces ad loquos / ne pro inimico fraudens / ne in amore
 tui amicus esto superfluo / ne assensio ei qui te bene non dirigit /
 ne obedias ei qui te a deceptore percutit / et malas consuetudines uiter
 et quod amicus cedat quod et inimicus conueniat te pro eis

m

no

qd

no

n

no

solo

no

Sapientia Dicitur

Ne

Alter non credas d' insipiente ob parentela quid habes ad eo
ne ppd coimtare col amoi ipso qz sic e qui uinatur eidi: colut igni
omong esset & piula vincer ipso **¶** d. qui dulcia impendit eloqua
& opa praua, ic magis e inimica **¶** d. dicitur alit Sapientes durat
mudo durante / quoru ad psona pdu' / eoru ymagines in cordibz ppe-
ueat **¶** d. de fines recu sine ad bnd opand' auxiliand' & si amari
non poteris sic amare **¶** d. alit hoc no absconditur ipso causa no
dempta **¶** d. alit Meditand' ignara & simplex q' recte no agat deo

Ne

in in his q' si gaudet ex his quae diligit & cupit, no' igitur q' dei sapientia
in dando si que cupit assistat, no' cogitans d' his quae mecum **¶** d.
Alit vitam conferre hoibz / q' benefacere egens e auxiliari & p'uire deo
¶ d. alit Melius e tace q' queraxari ignaro, & melior inimicitia
q' amicitia maloz / & appa uita benefacendo e melio' q' malefaciendo
mire & blanda / & nulla h'ec fama e melio' q' h'ec mala, parcoru di-
uicis melior e paup'as / & coelis absq' p'no e melio' diuice honorato ab eis,
& non cognoscit regis m'pud e melior q' qui e secretariis familiaris eidi
& capniatq' e melio' absoluto iudante cu mal / & sensato p'uid' foruato
e melior fano magnifice p'curato **¶** d. alit Sapia membra h'c
nam caput mansione gmet. & cerebrum eiq' causas reru / cognoscit e oculis
eig' / Ab inuidia elongari aures p' / Super his quae gmet & libt' p'ang
non curat / & infirmitas impeditu eiq' / sic bona prauo & laudabili
tpe se gubnat non curat dispositioe cor' qd' facit mala nescit

Ne

¶ d. Si alioibi ad fama dederis no' e liberalitas qz no' u' ad uuu
agis p'fecit **¶** d. mala eidi p'od' defecti quis in aliud m'ed' si
infert' m'it'ia suo dei **¶** d. alit iocari mepte ad hoibz supbia
col' curare q'igit **¶** d. alit hoc q'iq' h'ec e uale Antomed'ndo
& bibendo mensura. ad benefacend' imiti. amicos adquire' uarum no' e
no' ualde e eidentem col' uistem **¶** d. alit Cui dicit' h'p'dic'ng
no' e extero melio' / aut d' eiq' equal' / amissioni d' dedit' & illaudabil'
uite **¶** d. q'ist' e quidam quidam sapienti d' tpe Cui sapienti' ut
nulla e cui non aut ming' q'ferat t'p' no' aduerteno' exip'ntia meit'ore

Ne

Ne

Nota

Fragment of text from the adjacent page, including words like 'Sapientia', 'mundo', and 'dicitur'.

Quis est in eo in quo est statu genit, qz si no gratia patiente coacta
 hnt. Alter ho mo non potens quibus assequi quousq; sustineret q no
 uis / A non potens ab eo qd non uis euade. Donc non assequendo plura
 de his que desideras suspiras patient. ¶ Et d. alt. Si tua seruus
 facies non muenies inuatoz. ¶ Et d. alt. qdies eunt misera manus tuas
 Donc tui fiducia habebue. ¶ Et d. alt. tui gms dades paupertas est
 ¶ Et dixerunt cuida sapienti. Quare filiu huc no uis. hnt. In uicisti.
 carido co9 meo / A aiaj su fatigata plurimu. Euale e alud huc ad em-
 ficand conabor. ¶ Et d. alt. quo aiaj meo dilexero deo inobediente
 / A quo ipsu non diliga alissimu cognoscent. ¶ Et d. alt. quo labor
 p non obedio. Et quo dolo te dne cognoscent. ¶ Et dixerunt a9
 quae res finem hnt peioz. hnt. Regnari mal' mti. ¶ Et dixerunt
 alij. quid e quo quis mag' peritet. hnt. Sapientis in hora mort'
 qui no e uix sapiaj sua opata / A mudo isto qui bnfat' ingratu. ¶ Et
 dixerunt alij. Quid legem detorat. hnt. Veritas. Quid ueritate oc-
 nustat. hnt. Sensus. Quid sensu. Inque custodia. Quid lingua qsuat
 / patientia. Quid patiaj dirigt / dei timor. Quid dei timor / loqui d mote
 p / A futuru agnosce. ¶ Et dixerunt alij. Quid e iniqua ueritate
 hnt. p'm no comitte / cha pariu. Et quid e modiu ueritat. hnt.
 Amoris dei qcepta in corde. Et finis ueritat e / q in corde non ha-
 beas n' dei cogitand. ¶ Et d. alt. alius mudu querens non assequit
 finem / eo q nullu gmg' sine q alius finis no sequat. ¶ Et d.
 Alt. Res moderata e / qua minou no suffiat / n' ipa si no maior
 habeand offendit. ¶ Et d. alt. Vinu supfluo fat co9 infirmari /
 sensu minui / ira iritat / A sapie ghuatand. Moderatu cocuo / co
 qfortat / A aufert tristitia / coloz uiu reddt / A dirigt aboz. ¶ Et d.
 Sapient' eng / plio suo / ad qrenda sapiaj conare / qz maig comod'
 qd inde captab e q mag' solitarij eio. ¶ Et d. alt. Sapientis
 licet sit uil / p' uoc' d / A licet alogem / alicigena / parentatu est /
 / q' quos paup sit hodes indiget eoz. ¶ Et d. alt. Non adquti
 fia om quiete / A labores nemo uoleat si non patiaj sustinet.

¶

¶

¶

¶

¶

¶

¶

¶

¶

¶ d. alter Qui u. nō ro^h, in sua nō quiescit p̄tate, a ro^t in sua
 magnitudine nō quiescit **¶** d. alt. nō sapias distis ad pompa, nō di:
 scere ob ueracitā dmittas, & p̄gria nō utaris **¶** d. alt. ē q̄o
 sapiens eod, sapias inquitere, & d. n̄ sapientē ad non inquitent p̄o:
 gunt sapientē **¶** d. tua statue sapias loco p̄p, & loco corpis tua po:
 tūa **¶** d. alt. qd̄ uerū inuenit dore alios, alio quā sibi eū ei,
 qui enemo si p̄sentat, n̄ uirū in alios parūd uti, sed p̄oq̄ corūpi
 p̄mitit **¶** d. alt. Honorat q̄o seipm̄, non si & certū d̄tendo
 & qui d̄t qd̄ nō nouit, d̄ eo qd̄ nouit suspectū habent **¶** d. alt.
 Dicendo m̄lōnē errō nescij miruitur **¶** d. alt. Lingua discreti in
 corde ipsiq̄, & cor fati d̄ in lingue eōm **¶** d. alt. tua natura
 p̄ laudabili q̄suetudine assuescit. Et enim id uīdima multos agnosm̄
 bona uīd & salubre, qui in eā mēde non poterat, eo q̄ antiqua ip̄p̄
 mala q̄suetudo totalit̄ uicēbat illōs **¶** d. alt. d̄ q̄p̄ assidue stru:
 tari opa sua, & scire quid hōes p̄daliū q̄santoz ad eod, ceferat d̄ se
 in quo uīq̄ eū laudat, in quo eū uīp̄uauit eū, ut sic sciat uīd
 p̄ ingredi planda, & uīq̄q̄ disciplinā **¶** d. alt. Inguatū ē aliq̄s
 qui si plurimū ē q̄tenti, & qui seipm̄ uīd arguit alteriq̄ uīdicatione
 non indiget. & qui seipm̄ nō p̄dicat p̄dicato nō uīp̄imū aliq̄s alioz
¶ d. alt. si uolūō p̄sensu tuo, tua om̄nē uoluntate, tua te con:
 cupisib̄a non gubnes & finem obsequē **¶** d. alt. Veracitā d̄ q̄
 timoris passio, d̄ uī d̄missa uīdēbit in p̄nā se maiorē, & fieri mora:
 litas non ē n̄ i. q̄ qui animā q̄ p̄p̄etua eod pulorū **¶** d.
¶ d. alt. Melior ē qui se humiliat, d̄ sublimis existit, & qui m̄d̄ ab:
 q̄oret ualidq̄ eōis, & qui se modētand d̄ ē potens **¶** d. que:
 siue uīd ab eo, ut d̄stinguet op̄, q̄ m̄d̄ ab d̄. **¶** d. q̄. Ite
 m̄d̄q̄ ē somnū quidā, & alter ē uigilia, mediū int̄ ea d̄ mors
 : Nos aut̄ uīdētes somnoz p̄mū **¶** d. d̄tunt uīdā sapienti
 Quā lucatōes p̄ sapias tua. **¶** d. sapia eō firmamit, & n̄stantia
 aufelōnē, dubitatū soluit **¶** d. alt. Mirō eod, qd̄ diligit m̄d̄
 ip̄m, uolēt p̄ in eo morari, ad quōtidie abueniend uita n̄a

11

115

115

115

115

Nota

11

Nota

115

no

fit & hō luto q̄fctq̄ sono loq̄le p̄bandi si vete aut celandi mēdit
¶ d. Alter dicit in sapiente sapie bonitas atq̄ feum̄ quotidie f̄at
eiusq̄ cōtānt̄ p̄q̄ morte compleat. Sic insipient̄ malitia quotidie
augmentatur / & ei⁹ retributio p̄q̄ morte compleat ¶ d. Alter

no

Si sensati inprudens / regnabitur t̄. Si insipient̄ d' honestat̄
ab eod. ¶ d. Alter dicit q̄c amiq̄ tpe nocuitat̄ ē tū / & ipse tpe
adūscit̄ ē tuus ¶ d. Alter Capitale sensati sapia ē / sup̄bia

no

sati capitale ē ¶ d. Alter dicit Sui suis opib⁹ piger ē aleriq̄ lucta
cupit ¶ d. Sui a quob⁹ exasat honorat eos ¶ d. Alter
Sui rem inuestigat nō peritet / nā p̄ma inuestiga' voluntaria / &

no

cum disfectione 2^a ¶ d. Alter dicit Sapia lūmē q̄t sensu / sensum i'
illuminat̄ concub̄ ¶ d. Alter dicit Maior̄ dicit honorat / quia te p̄q̄
Deum agnovit / & misere minorib⁹ q̄ mūdo coclong te fraudatur
¶ d. Alter Honor consuegit ex ira / nō ex ira / nō exasationis

no

angustia ¶ d. Alter Grandis euent⁹ ē inimic⁹ cōiactia : p̄ po-
rior ē egre cōs̄ : & cōcōmōr̄ lū ē q̄tē q̄tēdē cum itaun-
dia sua ¶ d. Alter Veritas ē Dei legat⁹ / q̄ deus ad suos
suos m̄mittit. Non i' absq̄ op̄e executione emittenda ē ¶ d.

no

Alter dicit ille / qui deū agnovit & mandata ei⁹ obsequat ¶ d.
Alter dicit Sui sua multiplicat opalia / lucta minuit sempiterna ¶ d.
Alter dicit illo qui nocet s' / sua se q̄do desideria / nō q̄das sciendo aut
ignotando illa ē nocua / q̄ qui talit̄ s' obest d' eo diffidendi ē s' d'

no

¶ d. Alter Expediit sapientib⁹ / cum insipient̄ uiderint / eorum
abominari opa / & nolle associari eis / in animarū misercantur
ip̄sō ¶ d. Alter Deum timentes / & fēdes in eum / nullo delectā-
n̄ in splendēti cōtemplatione magnitudinis regni dei / quiete aliā
non habentes / n̄ cum caelū & stellas ipsiq̄ aspiciunt / & in me-
ditando nobilem dei potentiam / v̄ a nup̄i statu imitantur ad pulc-

no

• n̄ aliquis p̄dixit eos poterit quin pueniant ad p̄tūā quietem
¶ d. Alter Laudabiliora opa sunt / q̄q̄ dei beneplacit̄

no

sumat esurir Ideo difficile e' hanc age ut diu sanus existat ¶ Et d.
 Alter Nemo mund' istu plus diligit q' ventur' nisi cupid' qui maunt
 venena melle involuit q' vult tibi ¶ Et d. Alter Multu' admira'
 est qui immudi mudos se edut // se q' occidit' e' qui m' daret p'
 et sapientes qui st' stulti ¶ Et d. Alt' d' forma exteriori pulc' &
 interiq' turpi q'm' e' no' det' n' de lingua dula & t'ode fallax n'
 d' habite penur' multa & ea cot' d'et' expendi no' audite n' det'
 te d' hie q' iam deficitur comedare // nec d' rege pot'nt q' muista su' &
 p'dare ¶ Et d. Alt' Non g'fidat' in illu' qui fide' deficit p' mudanis
 licet ad tui nutione magne pot'nt' videant' ma' qui se ipm' offundit
 quin alios offerdat quomo' scure' e' ¶ Et d. Alt' Si m'oreis ad bo'
 opa p'p' deu' in ho' mudo comoda' & in alio vita' g'sequerit' eterna
 ¶ Et d. Alter Prauis ostendit' stacta bonoru' p'nt' e' grande q'
 est quasi luan' cu' aqua clara mistare Aqua n' ex luto corrupitur
 & luto no' efficitur n' luto ¶ Et d. Alt' Quum ignorana' induit
 & ignorana' ex' p'ndit ¶ Et d. Alt' Mudi q'q' ona' que' e' mudo'
 in magna' & p'iculu' laboz ¶ Et d. Alt' Cubu' regumid' & habitadi
 bonu' ubiq' reperies // si ex hie qd' natim' e' ti no' sufficit g'p'istitiaz
 p'cut' e' ¶ Et d. Alter Lingua dm' g'ferente p' opibz g'dicente parud
 p'dest' ymo ad impedim' e' suu' eloquiud' & ad motem ¶ Et d. Alt'
 a rebz mudanis in totu' nemo excusari p' // si sapiens illud so' assu-
 mit d' quo excusari no' p' ¶ Et d. Alt' Inicm' bonitatz qui p'
 attingere nemo in castim' differat // q' d' castim' no' e' certus ¶ Et d.
 in multu' dormiendo no' e' p'fectu' sed damnu' assuetu' // sic b'nfic'
 die & nocte ut medu' vite tue in otio no' expendas ¶ Et d. Alter
 In m'ffacendo te d' bona scia ad d' statuas otiu' nud' n' in alio de-
 lectena' oia oia q'dm' uixeris in ho' mudo ¶ Et d. Alt' Bona aia no'
 p' quiete' in hoc mudo v' si bona uis fieri quiete' no' g'fidat'
 ¶ Et d. Alt' ad b'nfic'ndu' conare p' // s'ong' sis d' m'f'ing' q' ti m'
 sermo ita b'nd' p'derit p' sano // & quom'q' accidit' honorare deu' &
 orare no' desinat ¶ Et d. Alt' Op'oret te d' abo' t'ape qd' sufficiat

Ne

Non

Ne

Non

Non

Ne

Ne

Ne

Ne

Ne

Non

